The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvērinš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

LATVIJA

AMERIKĀ

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latvijas aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gallīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvērinš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20—$6.40 par vienu collas slejas teipu.

SATURDAY, MARCH 11, 1961. 20./1054. n-rs. SESTDIEN, 1961. G. 11. MARTĀ 11. gads.

DAUGAVAS VANAGI KANADĀ APRŪPEI 1960. GADĀ SAVĀKUŠI 13.000,- DOLARU

DV KANADĀ DELEGĀTU PILNSAPULCE TORONTO

Sākot DV Kanadas delegātu darbu, ar grozījumiem pieņēma valdes paredzēto darba kārtību, kā arī iepriekšējās pilnsapulces protokolu. Valdes pr-dis V. Mukts savā ziņojumā galvenokārt uzsvēra labo sadarbību ar pārējām amatpersonām un veikumus darbības nozarēs. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem ziedojumi nedaudz samazinājušies, kā arī sarīkojumi vairākos gadījumos prasījuši piemaksas, kas galvenokārt izskaidrojams ar ievērojamo bezdarbu Kanadā. Vispār kultūrālas dabas sarīkojumi pēdējā gadā cietuši neveiksmes. Organizācijas biedru skaits nedaudz palielinājies, bet ļoti maz biedru nāk klāt no jaunatnes vidus. Tāpat liels intereses atslābums par DV organizācijas sūtību vērojams bij. karavīru aprindās.

Pēdējā laikā novērota liela komūnistu aktivitāte Kanadā, kas uzliek arī mums lielākus pienākumus būt modriem, galvenokārt pretkomūnisma cīņā. Ir novērojama ieceļotāju denuncēšanas, it sevišķi pret tiem, kas iesaistījušies aktīvā cīņā pret komūnismu Ir izveidojušās labas attieksmes ar LNAK, un kopējie jautājumi kārtoti ciešā sadarbībā.

DV KV saimnieciskie pasākumi nav devuši cerētos panākumus. Kaut grāmatnīca uzrāda atlikumu, laikraksts prasījis piemaksas, un arī uz šiem pasākumiem savu iespaidu atstājis bezdarbs. Tomēr ar laikraksta starpniecību ļoti veicināta latviešu sabiedriskās dzīves aktivizēšana, kā arī pretkomūnistiskais darbs.

Apgāds sūta arvienu vairāk kā 200 brīveksemplāru Latvija Amerikā ap. $3000.- vērtībā veco ļaužu mītnēm, slimajiem, darba nespējīgiem, skolām u. c. Tāpat bērnu nometņu darbības veicināšanai, jaunatnes aktivizēšanai, pretkomūnisma darba veicināšanai ievietoti bezmaksas sludinājumi vairāk kā par $1000.-. Tomēr reizē ar dzīves dārdzības celšanos arī pieauguši laikraksta izdevumi. Laikraksta atbalstam tiek aicināti talkā visi tautieši, bet jo sevišķi DV organizācijas biedri.

Sāpīgs sitiens laikrakstam bija arī jāpiedzīvo pēdējā laikā, sakarā ar tiesas prāvas zaudēšanu, kur laikrakstam jāmaksā $1.500.- soda nauda un tiesas izdevumi.

V. Mukts veica arī DV Centrālās valdes locekļa pienākumus Kanadā un sniedza arī informāciju par centrālās valdes darbību. Viņš izsniedza arī centrālās valdes piešķirtos atzinības rakstus R. Grāvītim, P. Vītolam, A. Zeltiņam, Ž. Neimanim un nodeva attiecīgo nodaļu delegātiem nodošanai atzinības rakstus sekojošiem organizācijas biedriem: K. Tirzītim, J. Gributam, J. Gulbim, E. Treilonam un E. Vērsānam. Citiem, kam šādi raksti bija piešķirti, tos pasniegs nodaļu gada svētkos vai sanāksmēs.

Pr-ža vietn. E. Krūka savā pārskatā norādīja, ka 1960. gadā par nopelniem DV organizācijas darbā ar Kanadas DV valdes atzinības rakstiem apbalvoti 40 dalībnieki, bez tam ar zelta krūšu nozīmi apbalvoti 3 un ar CV atzinības rakstiem 32 organizācijas biedri. Priekšsēža vietnieka vadībā izkārtoi arī DV organizācijas 15 gadu svētku jubilejas sarīkojumi Kanadā, Toronto.

Kultūras nodaļas vad. J. Celms norādīja, ka pēdējā laikā kultūras darbu pasākumi rīkojami ar risku, it īpaši tas attiecināms uz teātra izrādēm, kas nesušas zaudējumus. Kā viens no DV teātra lielākiem panākumiem uzskatāma viesizrāde Norandas tautiešiem turienes DV nodaļas 10 gadu svētku gadījumā, bet izrādes lielais dalībnieku skaits rada grūtības tālāku ceļu mērošanai. Teātris iecerējis apciemot arī Sv.Katarīnes un Londonas (Ont.) latviešus.

Palīdzēts vairākām DV nodaļām kultūrālu sarīkojumu izkārtošanā, kā arī sniegts šo jautājumu izkārtošanā iespējamais atbalsts. (Nobeigums 8. lpp.)

PIENĀKUSI KĀRTA IGAUŅIEM BRITANIJĀ

Padomju Krievija iesniegusi angļu valdībai pieprasījumu izdot viņai „kara noziedznieku" igauni Ainu Mere. Angļu valdība krievu pieprasījumu noraidījusi. Savā atbildes notā tā norāda, ka Padomju valdība pieprasījusi izdot minēto personu it kā par noziegumiem, kas pastrādāti vairāk nekā pirms 15 gadiem. Angļu valdība pasvītro, ka n a v a t z i n u s i Igaunijas iekļaušanu Padomju Savienībā. Starp Britaniju un Padomju Savienību arī nepastāvot nekāds vienošanās līgums par atsevišķu personu izdošanu.

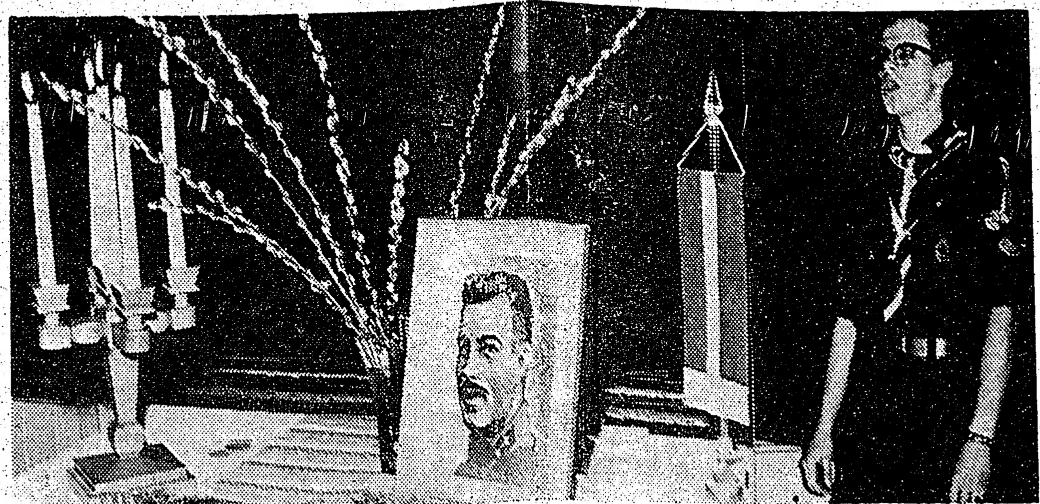

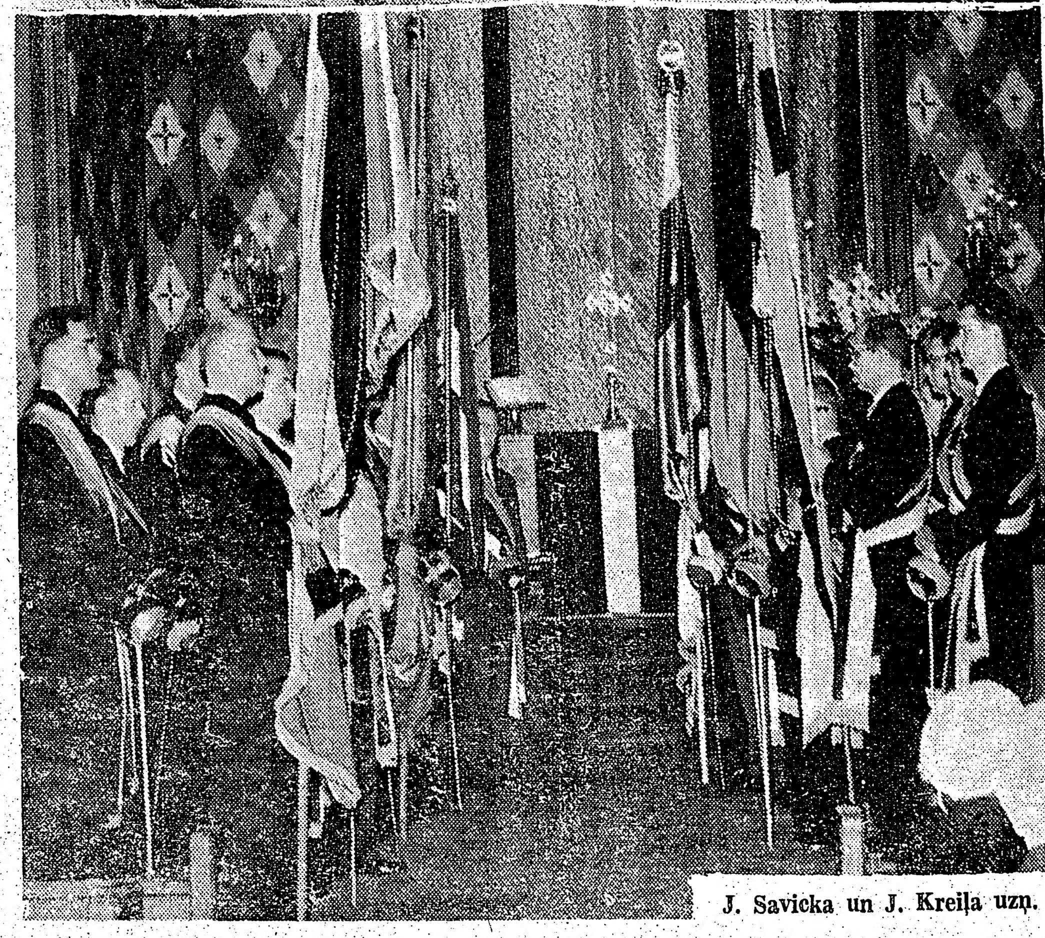

J. Savicka un J. Kreiļa uzņ.

Pieminot un godinot Latvijas armijas 1. virspavēlnieku plkv. O. Kalpaku, aktos, dievkalpojumos un laicīgos sarīkojumos, viņu atceras visu paaudžu latvieši. Augšā — jaunās paaudzes pārstāvis, skauts P. Steinbachs deklamē Ed. Virzas Pulkveža atgriešanos 5. Jelgavas skautu vienības gada svētku aktā Niagarā. Apakšā — vidējās un vecākās paaudzes — Toronto korporāciju kopas rīkotajā tradicionālajā Kalpaka piemiņas dievkalpojumā, kas pulcināja kuplu dievlūdzēju pulku, ar karogiem goda sardzē stāvēja korporāciju pārstāvji.

ASV sūtnis dzenā Chruščevu

SAV. VALSTU SŪTNIS TOMSONS LIDO UZ SIBIRIJU, LAI CHRUŠČEVAM NODOTU PREZIDENTA KENNEDIJA VĒSTULI.

V a š i n g t o n ā. Savā televizijā pārraidītajā preses konferencē Sav. Valstu prezidents Kennedijs atklāja, ka sūtnis Tomsons atrodas ceļā uz Sibiriju, lai Chruščevam nodotu prezidenta rakstītu vēstuli. Žurnālistu vaicāts par vēstules saturu, Kennedijs to liedzās izpaust, paskaidrojot, ka šāda informācija varētu nākt vienīgi pēc tam, kad Chruščevs vēstuli jau būtu saņēmis.

Dzīšanās pakaļ padomju premjēram sākās tūlīt pēc sūtņa Tomsona atgriešanās Maskavā no Vašingtonas. Lai gan Chruščevam bija zināms, ka sūtnis pēc apspriedēm ar Kennediju gribēs ar viņu sastapties, Chruščevs izbrauca uz Sibiriju, un Tomsons viņam sekoja uz turieni, lai tikai varētu nodot prezidenta vēstuli. Pēc ilgākas kavēšanās Chruščevs beidzot aicināja Tomsonu ierasties Novosibirskā, kur pēdējam paredzēta pieņemšana.

Lai gan Kennedija rakstītās vēstules saturs pagaidām vēl nav izpausts, Vašingtonas politiskie lietpratēji min, ka Kennedijs, zināmā mērā atdarinādams īso un nesekmīgo Eizenhauera un Chruščeva tiešo sarakstīšanos, mēģina kaut ko darīt, lai uzlabotu Sav. Valstu attieksmes ar Padomju Savienību. Pēc valdības maiņas Vašingtonā šī gada janvārī naivākie politiķi cerēja, ka attieksmes uzlabosies automatiski. Ka, Eizenhaueram atstājot politisko skatuvi, situācija mainīsies. Tas tomēr tā nenotika.

Kennedijs jau pašā sākumā nodeklarēja, ka izveidos militāri spēcīgu valsti, ka bruņošanās tiks kāpināta un, ka komūnistu draudu priekšā Sav. Valstis nekad neliekses. Tā cerētā naiva senātora vietā Chruščevs Sav. Valstu prezidenta krēslā atrada pilnīgi nobriedušu politiķi ar saviem plāniem un idejām. Tās, kā Laosas, tā Kongo jautājumos nebūt nesaskan ar Chruščeva nolūkiem.

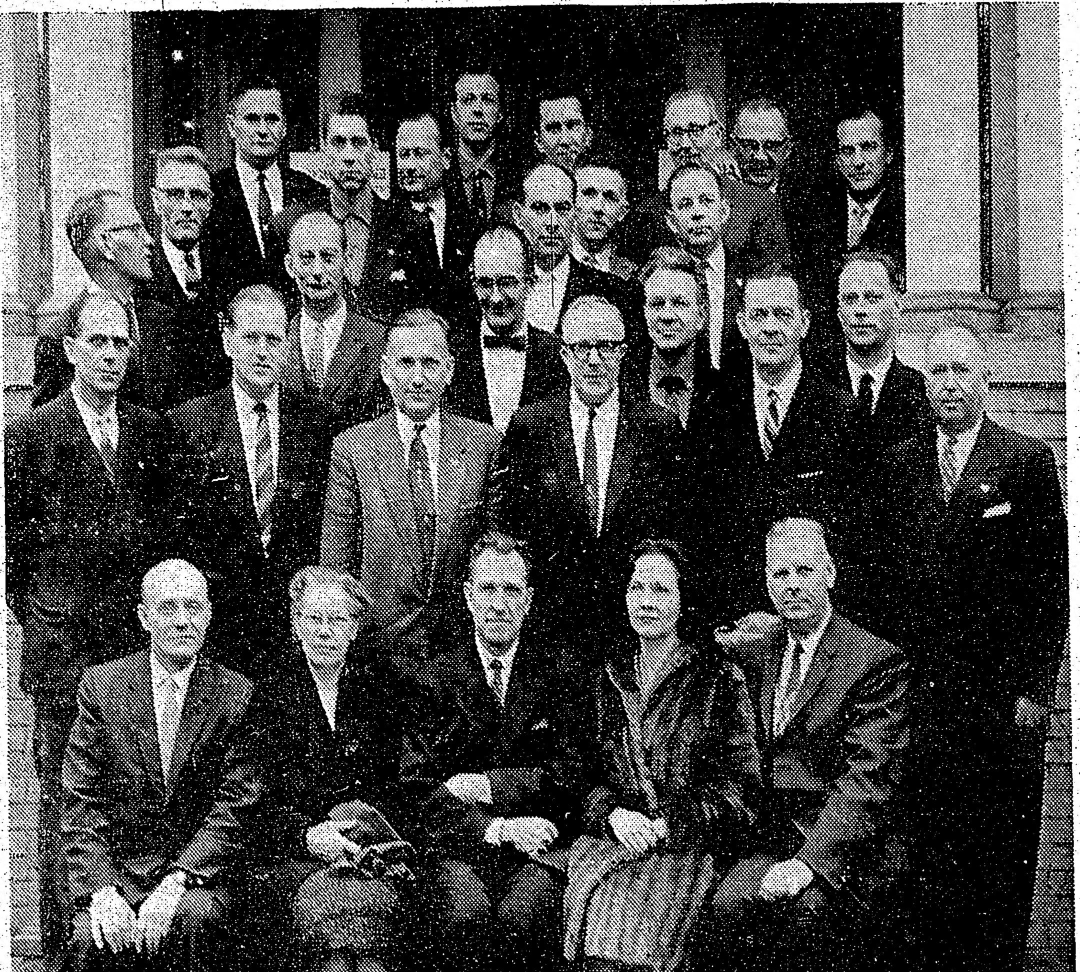

Kanadas Daugavas Vanagu delegātu pilnsapulces dalībnieki Toronto. 1. r. no kr.: bij. DV KV pr-dis V. Mukts, Toronto Vanadžu pr-ce Z. Greķere, pilnsapulces vad. R. Grāvītis, Vanadžu pārstāve I. Breikša un jaunais DV KV pr-dis R. Epners. 2. r. no kr. ceturtais V. Hāzners.

J. Kreiļa uz.

„ĀKSTA" IZRĀDE TORONTO

Kultūras dienu ietvaros

Sestdien, 11. martā, pl. 7,30 Shaw St. Komercskolas telpās TLB drāmatiskais ansamblis atkārtos Kultūras dienu ietvaros M. Ziverta lugas „Āksts" izrādi, uz kuru no Ņujorkas ieradīsies arī ALAs Kultūras biroja vadītājs Dr. P. Nērvils. Izrādi iestudējis rež. V. Pukats, ar rūpīgi sastādīti ansambli un O. Grebžes krāšņajām dekorācijām, sniedzot ļoti augstvērtīgu izrādi, ko ieteicams katram apmeklēt.

KONGO POLĪTISKĀ KONFERENCE PANĀKUMUS NESOLA

Pēc divkāršējas neveiksmes, aizstāvot Matadi un Bananas pilsētas, Sudana nolēmusi atsaukt savus karavīrus no Apvienoto Nāciju karaspēka Kongo.

Kamēr Indijas ministru prezidenta Nēru apsolītie 3000 karavīri Kongo vēl nav ieradušies, kāda cita valsts Apvienoto Nāciju papildspēkus jau sākusi piegādāt. Šīs nedēļas vidū Leopoldvilli sasniedza 600 raķešieročiem bruņotu Tunisijas karavīru, kas pagaidām stiprinās Apvienoto Nāciju garnizonu Leopoldvillē.

Kamēr citas valstis domā par Hammeršelda Kongo politikas atbalstīšanu un pat sava spēka palielināšanu, rodas arī jauni atkritēji. Par savu spēku izvākšanu no Kongo paziņojusi Sudana. Pēdējās karavīri bija iejaukti cīņās ar Kongo spēkiem pagājušās nedēļas nogalē. Matadi pilsētā sudanieši cīnījās kopā ar kanadiešiem un Bananā paši uz savu roku. Abos gadījumos kaujas izšķīra Kongo armijas skaitliskais parākums un smagie ieroči. Sudanas valdība Kongo armijas uzbrukumu rezultātā konstatejusi, ka Kongo tās klātieni nevēlas un ka tas ir viens no galvenajiem iemesliem, kādēļ tā nolēmusi savus karavīrus vest mājās. Apvienoto Nāciju armijas rindās līdz šim kalpoja nepilni 400 sudaniešu.

Apvienotā Arabu Republika no Kongo jau izvākusi visus savus spēkus un arī Marokas karavīri pamazām brauc mājās. Katangas provincē gan vēl stacionēti ap 800 marokiešu, bet tie Apvienoto Nāciju militārās vadības rīkojumiem neklausa.

Visa pasaule nepacietīgi gaida Madagaskarā notiekošās Kongo pārstāvju konferences iznākumu. Jau sākumā rādās, ka konference neko pozitīvu nevarēs sniegt. Orientāles ministru prezidents, lumumbietis Gizenga uz konferenci neieradās. Viņu gaidot, sarunas tika atliktas uz 48 stundām.

Prezidentu Kasavubu un Čombes vadībā konference gribētu panākt vienotas Kongo politiskas frontes nodibināšanu, lai pēc tam varētu pieprasīt Apvienoto Nāciju spēku izvākšanos.

Dažādo provinču delegāti nosūtīja vēstuli Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāram Hammeršeldam, lūdzot pēdējo atturēties no jebkāda veida politiskām vai militārām operācijām, kamēr nebūs pieņemti konferences lēmumi.

Vienota Kongo politiskā fronte lielā mērā stiprinātu Leopoldvilles, Kasai dienvidu un Katangas militāro aliansi. Bet par vienotu fronti nevar runāt tik ilgi, kamēr konferenci boikotē Gizenga no Stanlijvilles, ko komūnistu bloka valstis atzīst par oficiālo Kongo centrālās valdības ministru prezidentu.

Madagaskaras konferences delegāti katrā ziņā stāv par Apvienoto Nāciju izvākšanos, pārliecībā, ka viņi ir pietiekami spēcīgi, lai nostādītu savu valsti uz kājām. Spēka, varbūt, ka ir diezgan, bet trūkst nepieciešamās vienotības.

Nemaz nerunājot par Gizengu arī Katanga un dienvidu Kasai provinces neatzīst centrālo Kongo valdību Leopoldvillē, lai gan ir izteikušas vēlēšanos ar to sadarboties.

Runājot par Apvienoto Nāciju spēku izvākšanas nepieciešamību, Katangas prezidents Čombe deklarēja, ka Kongo draud trīs dažādas briesmas. Vispirms, ka Kongo varētu tikt nodota Apvienoto Nāciju pārraudzībā. Otrkārt, jābaidās no komūnistu iefiltrēšanās un, treškārt, ka Kongo varētu izvērsties par jaunu Koreju.

BRITU KOPVALSTS PREMJĒRI GRIB SADARBOTIES AR SARKANĀS ĶĪNAS VALDĪBU

BRITU KOPVALSTS MINISTRU PREZIDENTI ATTURĒSIES NO DIENVIDAFRIKAS RAŠU ŠĶIROŠANAS POLĪTIKAS NOSODĪŠANAS.

Britu Kopvalsts ministru prezidentu konference sākās daudz mierīgākā tonī un draudzīgākā atmosfairā, nekā to varēja sagaidīt. Ir iemesls domāt, ka šīs konferences nopietnākais asuma punkts tiks pilnīgi apiets. Līdz ar to zināmu uzvaru būs izcīnījis Dienvidafrikas ministru prezidents Vervords, kas jau pirms ministru prezidentu sanāksmes Londonā deklarēja, ka rašu šķirošanas politika ir Dienvidafrikas iekšēja lieta un ka pārējām Britu Kopvalsts nācijām nav nekādu tiesību šai jautājumā uzņemties soģu lomu.

Londonas konference, kas var ilgt līdz nākamās nedēļas vidum, savā pirmajā dienā iztirzāja dažādus ārpolītiskas dabas jautājumus, un zīmīgi ka daudzkārt pacēlās komūnistu Ķīnas vārds. Ministru prezidenti vienojās, ka Ķīnas jautājums vairs nav ilgāk atliekams, jo bez pēdējās sadarbības par starptautisku atbruņošanos un pasaules mieru nav ko runāt. Tikai tad, kad Apvienotās Nācijas ievēros komūnistu Ķīnu un pārējās pasaules valstis uzņems ar to ciešāku kontaktu, būs iespējams sākt kustēties ilgstošā miera virzienā.

Indijas ministru prezidents Nēru brīdināja no atomkara briesmām un mudināja pārējās valstis neaizmirst rēķināties ar komūnistu Ķīnu, gatavojoties jaunām atbruņošanās sarunām. Pēc Nēru domām katra jauna valsts, kas spēj izgatavot un apbruņojas atomieročiem, palielina jauna pasaules kara briesmas. Pagaidām atomieroču ir vienīgi Sav. Valstīm, Anglijai, Francijai un Padomju Savienībai. Bet klīst baumas, ka šādi ieroči drīz vien būšot arī komūnistu Ķīnai. Politiskie novērotāji Londonā domā, ka vairāk šo baumu iespaidā nekā jebkādu citu apsvērumu dēļ Nēru steidzina ar Ķīnas pieaicināšanu nākotnes atbruņošanās sarunās.

Pēc Nēru runāja Kanadas ministru prezidents Dīfenbeikers. Viņš pamatos izteica apmēram līdzīgas domas kā Indijas ministru prezidents. Dīfenbeikers aicināja pārējās Britu Kopvalsts nācijas atbalstīt Kanadas atbruņošanās priekšlikumu, ko pašreiz Apvienotās Nācijas skata cauri.

Pirmajā sēžu dienā vienīgās domstarpības radās debatēs par Kongo. Indijas ministru prezidents katēgoriski deklarēja, ka jaunajā Afrikas republikā nekas nav panākams tikmēr, kamēr tur pilnīgi likvidēts Beļģijas iespaids: izvākti visi beļģu militārie spēki, kā arī politiskie un saimnieciskie padomnieki un ka tas viss jādara pēc iespējas ātrākā laikā.

Pārējie ministru prezidenti šai gadījumā nebija vienprātībā ar Nēru, aizrādot, ka viņa proponētās straujās rīcības vietā nepieciešama lielāka pacietība un apstākļu nogaidīšana. Šādu stāju ieņēma arī Kanadas ministru prezidents Dīfenbeikers. Pēdējais apsveica Nēru lēmumu pastiprināt Apvienoto Nāciju spēkus Kongo un no savas puses aizrādīja, ka viņš starptautiskās armijas rindās gribētu redzēt vairāk balto karavīru. Dīfenbeikers tomēr ne ar pušplēstu vārdu nepieminēja varbūtību, ka Kanada domātu par savu Kongo stacionēto signālvienību palielināšanu.

Kopvalsts ministru prezidentu interesantākās debates sagaida nākamās nedēļas sākumā. Tad runās par Dienvidafrikas atkaluzņemšanu kopvalstī — šoreiz kā republiku. Tā kā paredz rašu šķirošanas politikas jautājuma apiešanu, tad domā, ka Dienvidafrikai nebūs nekādu grūtību tikt no jauna uzņemtai Britu Kopvalsts nāciju saimē. Uzņemšanu lūgušas arī Ķipra un Sierre Leone.

MIRIS PROF. J. VĀRSBERGS

No Zviedrijas saņemta sēru vēsts, ka tur 23. februārī 82 g. vecumā miris prof. Dr. agr. Jānis Vārsbergs. Nelaiķis bija visu cienīts mācības spēks Latvijas universitātē, kā arī plaši pazīstams sabiedrisks un politisks darbinieks, Latvijas zemnieku savienības biedrs. Viņu pēdējā laikā piemeklējušas vairākas triekas lēkmes .kas arī bijušas nāves cēlonis.

ASV PEKINGAS PRIEKŠĀ NELIEKSIES

Sakarā ar pārējās pasaules tieksmēm Sav. Valstu prezidents Kennedijs izteicās, ka viņš gribētu redzēt saspīlējuma mazināšanos starp Pekingu un Vašingtonu. Tai pašā laikā Kennedijs uzsvētra, ka, lai to panāktu, Sav. Valstis komūnistu Ķīnas priekšā nelieksies.

Cerības, ka saspīlējuma mazināšanās varētu notikt pēdējās dienās, atkal pagaisušas. Kennedijs pastāstīja, ka Sav. Valstu sūtnis Varšavā stājies sakaros ar Ķīnas komūnistiem un piedāvājis abpusēju žurnālistu apmaiņu. Komūnistu Ķīna piedāvājumu tomēr noraidījusi. Ne Sav. Valstīm, nedz Kanadai komūnistu Ķīnā nav neviena korespondenta. Pēdējo atlikušo Ziemeļamerikas preses pārstāvi Globe and Mail reportieri Nosalu ķīnieši izraidīja pagājušajā gadā.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS.

„SARKANGALVĪTE" KOMŪNISTU KALPĪBĀ

Daudzās, īpaši tā sauktajās maz attīstītajās zemēs, kuŗas nav ciesi saistījušās ne ar Austrumiem, nedz Rietumiem, par spīti nabadzībai pēdējā laikā ir vērojamas ilgas un cenšanās pēc izglītības. Miljoniem bērnu iet skolās un, kaut tās parasti ir neticami primitīvas, tur vismaz iemācās lasīt. Saprotams, ka pēc tam cilvēks labprāt lasa visu, kas viņam sasniedzams. Šo apstākli savā labā cenšas izmantot kā Maskavas, tā arī Pekingas komūnisti, apgādādami šīs zemes ar smieklīgi lētām grāmatām. Nav gandrīz nevienas valodas, kurā minēto zemju komūnisti neizdotu grāmatas, žurnālus, brošūras, kas pērkamas par pāris centiem gabalā. Cik oficiāli zināms, tad abu komūnistisko zemju daudzas izdevniecības drudžainā darbā pagājušajā gadā vien iespieda un „pārdošanai" uz maz attīstītajām zemēm Āzijā, Afrikā un Dienvidamerikā nosūtījušas 42 miljoni grāmatu vai citu izdevumu.

Tai pašā laikā ASV, kuŗas līdzēkļi šiem nolūkiem ir ļoti ierobežoti, šajās zemēs gandrīz par normālu cenu ir izplatījušas tikai nepilnus 5 miljonus grāmatu. Turpretīm komūnisti par savām, jau tā tālu zem pašizmaksas un pat zem pārsūtīšanas izdevumu cenas „pārdotajām" grāmatām, cik zināms, no izplatītājiem — grāmatu tirgotājiem, arī necenšas iekasēt pienākošo naudu. Ja jau viņiem esot grūtības ar samaksu, attiecīgās grāmatu izplatīšanas organizācijas Maskavā un Pekingā varot arī pagaidīt ... Daudzos gadījumos tas nozīmē, ka par šīm „pārdotajām" grāmatām, kuŗas ne visos gadījumos ir komūnistu propaganda tīrkultūrā, nauda vispār netiek iekasēta. Nav tādēļ arī brīnums, ka maz attīstīto zemju (un ne vien to!) grāmatu tirgotājiem par šiem komūnistu izdevumiem ir samērā liela interese.

Cik jaužams, tad arī okupētajā Latvijā iznākušajām grāmatām komūnisti no Maskavas grāmatu „tirdzniecības" centrāles mēģina sagraut arī latviešu trimdas izdevniecību darbu — pagaidām gan bez jūtamiem panākumiem, jo mūsu ļaudīm interese par šīm „lētajām" grāmatām ir minimāla.

Daudzos gadījumos maz attīstītajās zemēs izplatītās grāmatas ir izdotas un iesietas pat samērā pieklājīgi, un to satura komūnistiskā līnija jeb propaganda tikko jaušama. Inde, kaut mazās, bet atkārtotās devās tomēr ir bīstama, un komūnistisko indi viņi prot pasniegt ļoti teicami. Tā Āzijas zemēs dažādās valodās komūnistiskā Ķīna bērnu vajadzībām izplata pasaku grāmatu Sarkangalvīte, kuŗas teksts atstāts tāds kā oriģinālā, tikai ilustrācijās ļaunajam vilkam ir nepārprotami Čankaišeka vaibsti, bet varonīgajam medniekam pie cepures maza sarkana zvaigznīte . . . Tā sakot, psic[illegible]oloģiski labs indes pasniegšanas paņēmiens. Miljonos izplatītajos — pusaudžiem domātajos izdevumos, kuŗiem ir parastās lubu literātūras vērtība, dažnedažādās valodās tiek aprakstīti sarkanarmiešu „nepārspējamie varoņdarbi." Tā kā šīs lubenes lasa jaunieši un ļaudis, kuŗiem par toreizējiem notikumiem nav vispār ne mazākās jēgas, tad viņi, bez šaubām, iegūst ne vien nepareizus ieskatus, bet netieši ieaug arī komūnistisko karotāju dievināšanā. Mazliet nopietnākās grāmatās šī komūnistiskā inde tiek pasniegta atkal jau stiprākās devās. Tā ar šām, bieži smieklīgi lētajām un katram lasīt kārajām (un to skaits maz attīstītajās zemēs pieaug) iegūstamām grāmatām un citiem izdevumiem, ko papildina vietējos laikrakstos aprakstītie visādi sputniku un līdzīgie efekti, šiem, visumā vēl primitīvajiem ļaudīm, rada par komūnistiskajiem „sasniegumiem un varenību" tiešām varenu iespaidu, kas ar laiku var pārvērsties pat nenoliedzamā mīlestībā.

Jau tagad, pēc dažiem vērtējumiem, ne vis Bībeles, bet gan par smiekla naudu pērkamie Ļeņina darbi esot brīvajā pasaulē visvairāk pirktie un varbūt arī lasītie raksti. Tieši ar lētajām, milzu daudzumos izplatītajām grāmatām, maz attīstītajās zemēs, komūnisti var iegūt pilnīgu uzvaru par Rietumiem, nemaz nelietojot atomu un citus ieročus.

KOMŪNISMA STUDIJU GRUPAS

Pirms pāris mēnešiem LA sniedza rakstu par Kardinālu Mindzentija studiju grupām (Cardinal Mindszenty Foundation).

Tā kā man bieži gadās būt kontaktā ar dažām no šīm grupām, tad tagad man gribētos vēl teikt dažus vārdus par tām.

Interesanti, ka pie šīs katoļu organizācijas dibināšanas liela loma bijusi protestantiem. „Christian Anti-Communism Crusade" priekšsēdis, austrālietis ārsts Fredis Švarcs St. Louisā noorganizēja pirmos 5 dienu ilgus pretkomūnisma kursus. Tiem beidzoties, turienes katoļi ierosināja visiem strādāt kopīgā organizācijā. Švarcs, kas ir baptists, šādu ierosinājumu noraidīja, bet ieteica katoļiem dibināt citu organizāciju, jo tad reliģiskās atšķirības nevarētu eventuāli traucēt darbu pret reliģijas ienaidniekiem. Rezultātā nodibinājās „Cardinal Mindszenty Foundation", ko vada priesteris Dankers, kas ilgus gadus pavadījis Sarkanās Ķīnas cietumos.

Kardināla Mindzentija studiju grupu skaits strauji aug, sevišķi pēdējā gadā, un pašreiz šādu grupu skaits ir ap 2500, un tās atrodam visās ASV Valstīs, kā arī Kanadā.

No centra vienmēr var saņemt ik mēnešus apkārtrakstus ar ieteikumiem, ko darīt sakarā ar dažādiem notikumiem. Piemēram, pirms Parīzes lielo konferences bija ieteikums rakstīt prezidentam Eizenhaueram, lai prasa brīvību visām komūnistu apspiestajām tautām u. t. t.

No centra vienmēr var īrēt vairākas pretkomūnistiskas filmas un daudz skaņu lenšu ar dažādiem pretkomūnistiskiem referātiem, ko ierunājuši labi komūnisma pazinēji.

Tāpat viņi izplatījuši desmitiem tūkstošu brošūru par komūnismu, organizējuši referātu ciklus plašākai publikai, un finansējuši arī radio raidījumus „Apatijas briesmas", ko noraida vairākas stacijas dažādās ASV daļās.

Patiesi, varētu vēlēties, lai arī mūsu jaunatne un pārējie stājas sakaros ar šīm grupām. Esmu piedalījies šo amerikāņu diskusiju vakaros un redzējis, cik lielu interesi tie izrāda par komūnisma būtību un kā grib pret to uzstāties, rakstīt vēstules laikrakstiem un saviem valdības pārstāvjiem.

Domāju, ka varētu labi sastrādāties un savstarpēji daudz mācīties.

Neesmu katolis, bet esmu bijis klāt pie pāris šo grupu dibināšanas un ieteiktu katram ar tām iepazīties.

Tedis Zieriņš.

AUGSTAS KVALITĀTES VILNAS AUDUMI (16 unces).
ANGLIJAS RAŽOJUMI
★ PAR ĻOTI MĒRENĀM CENĀM. ★
DAVID'S ECONOMY CENTRE,
231 QUEEN ST.. W., (pie University Ave.),
TORONTO.

Vilni Tiltiņu un Keriju Josten salaulāja māc. A. Čops Sv. Andreja baznīcā Toronto. A. Jānīša foto.

KRIEVI LABI IZMANTO KATRU IESPĒJU

Krievi lieliski prot izmantot katru iespēju parādīt sevi „no labas puses", un britu prese šīni ziņā ir tiem ļoti izpalīdzīga — pati to neapzinoties. Britu avīzes kļuvušas tiešām pārāk „sentimentālas" attiecībā pret krieviem: pat konservatīvās avīzes velti daudz telpas visam, kam ir kāds sakars ar tiem. Vienkāršam britu avīžu lasītājam viegli var rasties iespaids, ka Padomju krievi tiešām ir ārkārtīgi izpalīdzīgi un sirsnīgi — un tikai Rietumu valdības ir neuzticības un naida sēklas sējējas.

Skotu avīzes un radio plaši komentē gadījumu, kad kāds krievu jūrnieks izglābis 3 slīkstošus skotu zēnus. Maskavas radio nekavējoties pieprasījis pa telefonu Edinburgas lorda Provosta (pilsētas galva) sekretāram, lai tas dotu iespēju visām trim zēnu mātēm sarunāties pa telefonu ar Maskavu. Policijas auto arī nogādājis trīs mātes uz Edinburgas pilsētas valdes namu, kur tās nervozēdamas gaidījušas uz telefona zvanu no Maskavas. Visas pēc kārtas tās pateikušās Maskavas radio ārzemju korespondentam un aprakstījušas visus zēnu izglābšanas sīkumus. Edinburgas lorda Provosta sekretārs savukārt izteicis savu pateicību pa telefonu un nosūtījis sava šefa vārdā vislabākos novēlējumus „Maskavas tautai". Krievu jūrnieks, protams, saņēmis arī naudas balvu.

Par šo notikumu, saprotams, Maskavas radio plaši ziņos saviem klausītājiem Padomju Savienībā — un to ziņoja arī britu radio. Ja zēnu glābējs būtu kādas citas tautas loceklis (piemēram, nepopulārais vācietis!), tad šo gadījumu, droši vien, maz ievērotu.

INTERESANTS SARĪKOJUMS

13. marta, plkst. 8 vakarā Toronto Bloor Collegiate telpās, 1141 Bloor St. W., Parkdeles un Devenport iecirkņu Konservātīvi-progresīvā partija rīko sanāksmi, kurā kā viesis ieradīsies federālās valdības loceklis Volters Dinsdēls (Walter Gilbert Dinsdale) — Kanadas Ziemeļapgabalu aizsardzības un pētniecības ministrs. Paredzams, ka kuplā skaitā ieradīsies arī pārējie parlamenta locekļi. Vakarā paredzēti mūzikāli priekšnesumi, ko sniegs etnisko grupu mūziķi un dziedoņi.

V. Dinsdēls ir viens no Kanadas federālās valdības jaunākajiem ministriem, bet ar plašu pieredzi politiskā un aizsardzības laukā. Viņš ir kaŗa veterāns, dienējis Kanadas aviācijā, kur bijis slavenās 410, Mosquito Night Fighter eskadriļas pirmais nakts iznīcinātāju lidotājs un piedalījies ienaidnieka bumbvedēju iznīcināšanā, kā arī vadījis nakts izlūklidojumu patruļas virs Ziemeļrietumeiropas.

Lai noklausītos šī cienījamā vīra uzrunu, kuŗā droši vien viņš pastāstīs arī par Kanadas aizsardzību ziemeļapgabalos, ieteicams šinī sanāksmē ierasties katram. Vispār vakars solās būt ļoti interesants.

VIENREIZĒJA IZDEVĪBA

Lai draudze tiktu pie dievnama, ikvienam tās loceklim jānes upuŗi.

Ne parāk sen vēl maksla plaukā augstāko aprindu labvēlībā un atbalstā, baznīcai tur bija ne mazāka loma. Tagad augstākās aprindas spēj maksāt tikai par dzīves gardedību, bet mākslu atbalstīt tās negrib un nevar, kaut vai sava mazā skaita dēļ. Tā nu, neskaitot mazus izņēmumus, mākslu visās tās veidos un aktivitātēs atbalsta tauta, vidējo un mazo algu ļaudis.

Šādā pārejas periodā visas problēmas netiek laimīgi atrisinātas. Dzīvokļu nami, biroju celtnes, zinātnes tempļi traucas augstumos. Bet baznīca, kas tik daudz darījusi cilvēka gara pacelšanai, plok arvien mazāka savos dievnamos, pazemojas neizteiksmē, grimst gandrīz pazemē. Eiropas pilsētu baznīcas un katedrāles veidoja augstākās gaisa līnijas, mūsu Rīgu ieskaitot. Baltie baznīcu torņi bija saredzami, un zvanu skaņas sadzirdāmas lieliem plašumiem pāri. Izdoma, skaistums un svinība valda Dieva tempļos Eiropā. Šeit tikai prasība pēc pajumtes. Un mēs, kas esam Eiropas kultūras šūpulī auklēti, nespējam savām baznīcām ne samaksāt, nedz radīt inspirējošu altāra gleznu, kaut tirgu pieplūdināt ar „dvēseļīgiem" krāsu plīvuriem protam bez grūtībām.

Vēl ļaunāk. Mums liela draudze labu gadu skaitu mīt mazas vietējās draudzes paspārnē un laipnībā. Šī laipnība kļūst arvienu skaļāka. Viņi nevar saprast, kā desmit reizes lielāka draudze nevar tikt pie sava dievnama un negrib nest pienācīgu upuri šai vajadzībai!

Nesen Latvijā Amerikā bija apraksts par 80 cilvēku lielo Toronto latviešu baptistu draudzi. Citā sakarībā jau minēju par baptistu sirds devēju gatavību. Šī mazā draudzīte savā kārtējā budžetā saziedojusi $5000, jo noteiktu nodevu viņiem nav. Ja šādā apmērā ziedotu luterāņu draudze, gada laikā iecerētais dievnams tiktu uzcelts. Papildtelpu jautājums draudzei, skolai un citu organizāciju vajadzībām atrisinātos vislabākā veidā.

Ja mūs pie baznīcas neviens nefotografē kā valsts ienaidniekus, neatlaiž no darba un kā izeju neizsūta uz Sibiriju — vai par to vien Dievs nav pelnījis mūsu pateicību kādam cienīgam lūgšanas namam? Lūkojoties sev priekšā sēdošā, labi tērptā un paēdušā cilvēkā, kas visu dievkalpojuma laiku zelēja gumiju, sāk dzelt atmiņas.

Kad cilvēki sāka pazust naktīs, terrors, varmācība un vajāšanas pieauga, ar kādu pavisam citādu ticību un bezbailību ļaudis pulcējās baznīcās! Tad upuris vairs nelikās upuris, visu gribējās atdot un ziedot, lai tikai atgūtu zaudēto brīvību. Šķietami tā tika atgūta, vācu armijām izšķaidot pulķišu barus kā spaļus vējā. Īslaicīgais dievticības uzliesmojums netika vairs atgūts.

Vai mūsu liktenis varēja vērsties saulei pretim? Šķietami ne! Jo tad tautai būtu jāsaslēdzās [illegible] uz Dievu (ar ticību, kā pasīvu faktoru, nekad nekas netiek panākts), ko mes spētu, varbūt, novēlotā brīdī, kad „debesu stiprumi kustētos." Jo vienaldzīgais cilvēks tikai nelaimē un izmisumā spēj lūgt Dievu. Un arī tad tas ir savtīgs pielūgsmes veids, bez dzīvinošā mīlestības elementa. Nē, bez upuriem šajā virzienā — visas pārējās aktivitātes draud pazust un pārkaļķoties. Spārnojiet sirdis pretim Dievam, un Viņš spārnos visus jūsu skaistākos sapņus un centienus!

Šī draudze, kuŗai nav sava dievnama, var būt pateicīga par to, ka tai ir tik darbīgs draudzes gans, drosmīgi nacionāls, liels domātājs, iedvesmots sludinātājs. Kļūst skumji, klausoties pa radio sprediķus ar niecīgu saturu un skatījumu aprobežojumu. Bet viņi droši pieprasa un arī saņem ziedojumus raidījuma turpināšanai.

Visu šo pārdomājot, jācer un jāvēl, ka ikviens draudzes loceklis ziedos ne vien pēc savas sirds skubinājumiem, bet arī saskaņā ar iegūto dzīves svētību.

N. S., Toronto.

PATEICĪBA

Nespēdama visiem pateikties personīgi, kas piedalījās mana mīļotā vīra Emāra Emsiņa izvadīšanā uz pēdējo dusu 1961. g. 22. februārī, ar šo izsaku sirsnīgu paldies par līdzjūtības apliecinājumiem un skaistajiem ziediem, bet sevišķa pateicība mācītājam E. Pavasara kungam par stiprinātājiem vārdiem.

ALĪDA EMSIŅŠ, HAMILTONĀ.

LITERĀRI - MŪZIKĀLU PĒCPUSDIENU

par labu dzejniekam **Pablo Mierkalnam** rīkoja Krolla Kultūras birojs 26. februarī Čikāgā. Pēc ilgākas klusēšanas atkal redzējām un dzirdējām režisoru V. Hermani, kas lasīja M. dzejas un rakstu par saviem piedzīvojumiem. Aktrise Māra Antēna iespaidīgi lasīja vairākus Mierkalna dzejdarbus. Dzejniece Valentīna Hermane - Dēlija lasīja fragmentu no sava stāsta „Pavasaris" un dzejas. Ar latviešu skaņdarbiem uzstājās vijolnieks Laimonis Kreņģelis, bet ar klavieŗu solo un pavadījumiem pianiste G. Freimane, kuŗu reti nākās dzirdēt latviešu sarīkojumos. Klausītāji mākslinieku apveltīja aplausiem. Sarīkojums devis $24,10 atlikumu, kas nodoti slimā dzejnieka tēvam tālāksūtīšanai.

KANADĀ

TORONTO

● Svētdien, [illegible] martā, Sv. Andreja baznīcas telpās Sidrabenes pārvalde konstruējās jaunā sastāvā. Šinī gadā pārvaldi vadīs inž. A. Rāviņš. Par viņa palīgu tika izraudzīts K. Zariņš, kas pārzinās lauku īpašuma izdaiļošanu un mūzikālo daļu deju vakaros. Vēl pārvaldē ieiet: E. Freimūts (sarīkojumu daļas vad.), P. Plīsis (sekretārs), I. Kauliņš (kasieris), V. Innus (kasieŗa palīgs), A. Jakobsons un J. Liberts (būvju pārziņi), A. Siliņš, U. Ķiesneris un G. Lūris. Jaunais pārvaldes priekšnieks A. Rāviņš paskaidro, ka „patlaban lielākās problēmas nav saimnieciskas dabas, bet gan, kā uzturēt labas attiecības ar Sidrabenes apkārtējiem kaimiņiem. Šajā sakarā visu mūsu tautiešu atbalsts ir nepieciešams".

● Toronto 1. ev. - lut. draudzes gadskārtējais bazārs, kas notika pagājušajā svētdienā Sv. Andreja baznīcas augšējā zālē, pulcināja ap 350 interesentu. Bazārs, ko bija rīkojusi dāmu komiteja, deva $1.000,- lielu atlikumu. Loterijai bija ziedoti 365 priekšmeti, ieskaitot gleznas, tautiskus spilvenus un cita veida rokdarbus. Mākslas akadēmijas studenta A. Kalvāna gleznu eļļā laimēja M. Vāgners, bet G. Tiltiņa akvareli — Ž. Sala. Laiks bazārā aizritēja nemanot pie dāmu komitejas klātajiem kafijas un tējas galdiem.

● TLB drāmatiskā ansambļa izrāde — M. Zīverta „Āksts" notiek sestdien, 11. martā, pl. 7,30 vakarā 570 Shaw St. (Komercskolas auditorijā) par tautas izrādes cenām.

● St. Jozefa slimnīcā 1. martā uz mūžu acis slēdzis Jānis Mednis. Aizgājējs bija 60 gadus vecs un slimoja ar plaušu vēzi. Dzimtenē viņš bijis lauksaimnieks Biržos, kur arī palikuši visi viņa piederīgie. Beidzamā laikā nelaiķis dzīvoja latviešu pagastā. Viņu pēdējā dusā 7. martā izvadīja māc. A. Čops, guldot Jorkas kapos.

● Inženieru un techniķu kopas sanāksmē piedalījās 25 kopas biedri. Sanāksmi ievadīja kopas pr-ka V. Turka uzruna, prof. V. Burkēvics saistošā referātā — „Techniķu un technologu reģistrācija Ontario provincē" iepazīstināja ar noteikumiem par attiecīgu techniķu gradu iegūšanu, norādot, ka bez skolu apmeklēšanas daudzi to izmanto arī pašmācības ceļā. Sanāksmē bija ieradies arī Alfrēds Leja, kas ir nodarbināts spēkstaciju būves darbos Otter Rapidos. Kā zināms, tur strādā arī inž. J. Popelis. J.Šmits nodeva vēlējumus kopai no poļu inženieŗu apvienības. Pārrunāja arī jautājumu par īpaša vakara rīkošanu ar dāmām aprīļa mēnesī, dalības maksu šādam vakaram nosakot $4,-.

● Draudzīgā aicinājuma dienas zīmē Toronto latviešu sestdienas ģimnazijai ienācis vēl $5,- ziedojums no kādas latviešu māmuļas, kas nevēlas, ka viņas vārdu publicē. Tikpat lielu summu viņa novēlējusi TLB Sestdienas skolai, skautiem un gaidām un Mazputniņam. Šīs veltes nodotas jaunatnes centienu sekmēšanai, sakarā ar māmuļas pirmās vecuma pensijas saņemšanu.

● Toronto latviešu tautas augstskolas sestdienas ģimnazijas sarīkojums notiks svētdien, 19. martā, pl. 5 p.p. Sv. Andreja baznīcas telpās. Būs nopietna un jautra satura priekšnesumi pašu ģimnazijas audzēkņu sniegumā. Trešās un ceturtās klases audzēkņi uzvedīs Dzintara Freimaņa 1 cēliena lugu „Nodevējs", Mildas Bērziņas režijā. Apdāvinātais pianists, ģimnazijas 1. klases audzēknis Arturs Ozoliņš atskaņos divas Šopēna kompozīcijas. Sekos „šis un tas jautrā virknē", ko izpildīs 4. klases audzēkņi ar režis. D. Pūpēža piedalīšanos. Būs dejas un rotaļas, laipni gaidīta jaunā un vecākā paaudze. Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem.

● TLB Sestdienas skola 4. martā pirms mācību uzsākšanas pulcējās īpašam svētbrīdim, kas bija veltīts plkv. O. Kalpaka piemiņai. To savā svētrunā tuvi apcerēja arī māc. A. Lūsis. Skolas pārzine A. Martinsone savā uzrunā pakavējās pie ideālo latviešu brīvības cīnītāju gaitām un nopelniem. Skolas saime vienojās kopīgā dziesmā „Kaŗavīri bēdājās". Juris Dreifelds lasīja Ed. Virzas „Pulkveža atgriešanās".

● TLB Sestdienas skola ar pateicību saņēmusi dāvinājumus: no latviešu katoļu vienības Toronto $50,-, no Austrumu ev. - lut. draudzes $31,- un no kādas labvēles $5,-.

● Filatelistu kopas regulārā mēneša sanāksme notiks svētdien, 12. martā, pl. 2 p.p. pie T. Blatčina, 8 Kelvin Ave., Toronto 13 (tel OX 4-4853).

● Māc. A. Čops salaulājis Vilni Tiltiņu ar holandieti Džerardīni Jūstenu.

● Austrumu ev. - lut. draudzes vakars notiks svētdien, 12. martā, pl. 3,30 (pēc dievkalpojuma) Sv Barnaba baznīcā. Būs filmas izrāde un kafijas galds.

● Māc. A. Lūsis kristījis Astridu Rutu Kaņķi, Edvarda un Mardžorijas meitiņu. Laulājis Džonu Harveju ar Maiju Dzērvīti.

● Ev. - lut. Sv. Jāņa draudzes plkv. O. Kalpaka piemiņas dievkalpojumā Trīsvienības baznīcā piedalījās arī svētdienas skolas bērni, un viņu koris jauki atskaņoja „Lai kvēla lūgšana ceļas pie Tēva debesīs".

● Toronto korporāciju kopas kalpakiešu piemiņai rīkotais dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā pag. svētdien bija pulcinājis ļoti kuplu apmeklētāju skaitu. Ar lauru kokiem un ziediem dekorētajā baznīcā TKK seniora H. Jeckalēja vadībā ienāca visu korporāciju kopu pārstāvji ar 6 karogiem. Māc. A. Lūsis turēja liturģiju un beigu uzrunu, izjustos vārdos uzsveŗot, ka varam būt lepni, ka nākam no mazas tautas, jo tās arvienu ir lielākās brīvības mīlētājas. Māc. A. Briedis savai svētrunai par pamatdomu bija ņēmis līdzību no kviešu grauda, kuŗš virs zemes nedod nekā, bet krītot zemē un satrūdot„ nes bagātīgus augļus. Dziedāja vīru koris Viesturs, dievkalpojuma kollekte tika veltīta grūtībās nonākušo kalpakiešu atbalstam.

● Tērvetes (19.) skautu vienības vecāku pilnsapulce notiks svētdien, 12. martā, pl. 3 p.p. TLB telpās, 198 Osler st. Darba kārtībā: padomes ziņojumi, vadītāju ziņojums, padomes vēlēšanas un dažādi jautājumi un ierosinājumi. Vakarā, tai pašā vietā, pl. 5 notiks vienības draudzības vakars ar priekšnesumiem un tējas galdu, kurā laipni aicināti vecāki un skautu labvēļi.

● Saimniecisko darbinieku pilnsapulce svētdien, 12. martā, pl. 11,30 dienā Sv. Andreja baznīcas telpās. Darba kārtībā: amatpersonu ziņojumi, vēlēšanas un dažādu jautājumu apspriešana.

K.

DV Toronto nodaļas valde
RĪKO BIEDRIEM UN IEVESTIEM VIESIEM
BIEDRU VAKARU ar tējas galdu,
SESTDIEN, 18. MARTĀ, PLKST. 7.30 SAVĀ NAMĀ.
Savus darbus lasīs ILMARS BATRAKS.
Pēc tam filmas izrāde. Dalības nauda $ 1.-.
Laipni ielūdz RĪKOTĀJI.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 18.

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-6266.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
birojs pārcelts uz
65 Ferrier Ave.,
(pie Danforth — starp Logan un Carlaw Ave.).
Tel. HO 3-2667, Toronto.

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION Limited
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3⅓% par depozitiem, izdara visas parastās banku operācijas.
Birojs atvērts divas reizes nedēļā no plkst. 8—10 vakarā.
Pirmdienās Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-0503;
ceturtdienās 231 Roncesvalles Ave., Venus puķu veikalā, tel.: LE 4-4645.
Pasta adrese: 280 Wright Ave., Toronto, Ont.

LASĪTĀJU VĒSTULES

TAS BŪTU JĀIEGAUMĒ MĀJĀS PALICĒJIEM

Latvijas Amerikā red:

Angliskajā laulāšanas formulā ir skaists teikums: Ja kādam pret šī pāŗa laulāšanu ir likumīgi iebildumi, tad tas lai runā tagad, bet vēlāk lai cieš klusu.

Jau vairākos laikraksta numuros parādījušies gaŗi raksti par to, cik kādā draudzes pilnsapulcē tās dalībnieki nepareizi lēmuši par dievnama iegādi. Arī šajā sapulcē, kā tas diemžēl vispār parasts, piedalījies pavisam niecīgs draudzes locekļu skaits. Tiem, kas paliek mājās, reizi par visām reizēm, derētu iegaumēt, ka, nepildīdami savu draudzes locekļu pienākumu, viņi tai pašā laikā atteikušies no dotajām tiesībām, — tās atdevuši tiem dažiem desmitiem, kas sapulci apmeklēja. Runāt pēc tam ir aizmugures varoņu ieradums, no kuŗa mums reiz būtu laiks atradināties. Esam jau pietiekami ilgi dzīvojuši zemē, kur demokratiju varējām mācīties ne tikai teorijā, bet arī praksē.

A. V.

MELODIJAS VAINĪGAS

Latvijas Amerikā red.:

Laikraksta „Latvija Amerikā" š. g. 1. marta n-rā Erna Ulmane, rakstīdama par Mineapolē izrādīto Jāņa Akuratera lugu „Priecīgais saimnieks", starp citu saka: „Ar nožēlu jākonstatē, ka pēc tik liela darba, lugu sagatavojot, bijis tik maz skatītāju." — No sacītā var rasties iespaids, ka mēs, mineapolieši, nebūtu sava latviešu teātŗa draugi. Patiesībai par godu jāsaka, ka mineapolieši joprojām mīl latviešu teātŗa izrādes. Ja daļa teātŗa draugu mēdz atrauties no izrāžu apmeklēšanas, tad liela vainas tiesa te liekama uz lugas režisora Andŗa Valdmaņa „sacerētām melodijām". Andrim Valdmanim ir krietnas aktieŗa dāvanas un neapšaubāma veiksme režijā. Bet nelaime tā, ka viņš gandrīz vai katrai uzvedamai lugai mīl „sacerēt melodijas", un pats tad arī šīs „melodijas" grib atskaņot (kā solists!). Cilvēkiem ar smalkāku dzirdi šī atskaņošana un šīs melodijas vienkārši nepatīk, un, padzirdējuši, ka režisors atkal kādai lugai „sacerējis melodijas", gluži vienkārši — atturas izrādes apmeklēt. Būtu labi, ja aktieris un režisors A. Valdmanis turpmāk nodotos tiešajam teātŗa darbam, bet ja kādai lugai nepieciešama mūzika vai dziesmas, tad, šeit pat, Mineapolē, mums netrūkst arī īstu latviešu skaņražu un mūziķu. Tāpat netrūkst arī vokālistu. Ja režisors turpmāk to ievēros, tad, cerams, teātra izrādēm netrūks arī apmeklētāju.

Teātŗa draugs, Mineapolē.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI? Vai esat nokārtojuši abonementu?

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskirptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5260 VICTORIA AVE., APT. 16.

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0266.

ALEKSANDRA
KĀNBERGA
birojs pārcelts uz
65 Ferrier Ave.,
(pie Danforth — starp Logan un Carlaw Ave.).
Tel. HO 3-2667, Toronto.

LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION Limited
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, izdara visas parastās banku operācijas.
Birojs atvērts divas reizes nedēļā no plkst. 8—10 vakarā.
Pirmdienās Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-0503;
ceturtdienās 231 Roncesvalles Ave., Venus puķu veikalā, tel.: LE 4-4645.
Pasta adrese: 280 Wright Ave., Toronto, Ont.

LASĪTĀJU vēstules

TAS BŪTU JĀIEGAUMĒ MĀJĀS PALICĒJIEM

Latvijas Amerikā red.:

Angliskajā laulāšanas formulā ir skaists teikums: *Ja kādam pret šī pāra laulāšanu ir likumīgi iebildumi, tad tas lai runā tagad, bet vēlāk lai cieš klusu.*

Jau vairākos laikraksta numuros parādījušies gari raksti par to, cik kādā draudzes pilnsapulcē tās dalībnieki nepareizi lēmuši par dievnama iegādi. Arī šajā sapulcē, kā tas diemžēl vispār parasts, piedalījies pavisam niecīgs draudzes locekļu skaits. Tiem, kas paliek mājās, reizi par visām reizēm, derētu iegaumēt, ka, nepildīdami savu draudzes locekļu pienākumu, viņi tai pašā laikā atteikušies no dotajām tiesībām, — tās atdevuši tiem dažiem desmitiem, kas sapulci apmeklēja. Runāt pēc tam ir aizmugures varoņu ieradums, no kura mums reiz būtu laiks atradināties. Esam jau pietiekami ilgi dzīvojuši zemē, kur demokratiju varējām mācīties ne tikai teorijā, bet arī praksē. A. V.

MELODIJAS VAINĪGAS

Latvijas Amerikā red.:

Laikrakstā „Latvija Amerikā" š. g. 1. marta n-rā Erna Ulmane, rakstīdama par Mineapolē izrādīto Jāņa Akuratera lugu „Priecīgais saimnieks", starp citu saka: „Ar nožēlu jākonstatē, ka pēc tik lielā darba, lugu sagatavojot, bijis tik maz skatītāju." — Man šķiet, ka ar vēl ... rastis iespaids, ka mēs, mineapolieši, nebūtu sava latviešu teātra draugi. Patiesībai par godu jāsaka, ka mineapolieši, joprojām mīl latviešu teātra izrādes. Ja daļa teātra draugu mēdz atrauties no izrāžu apmeklēšanas, tad liela vainas tiesa ir lugu režisora Andra Valdmaņa „sacerētām melodijām". Andrim Valdmanim ir krietnas aktiera dāvanas un neapšaubāma veiksme režijā. Bet nelaime tā, ka viņš gandrīz vai katrai uzvedamai lugai mīl „sacerēt melodijas", un pats tad arī šīs „melodijas" grib atskaņot (kā solists!). Cilvēkiem ar smalkāku dzirdi šī atskaņošana un šīs melodijas vienkārši nepatīk, un, padzirdējuši, ka režisors atkal kādai lugai „sacerējis melodijas", gluži vienkārši — atturas izrādes apmeklēt. Būtu labi, ja aktieris un režisors A. Valdmanis turpmāk nodotos tiešajam teātra darbam, bet ja kādai lugai nepieciešama mūzika vai dziesmas, tad ... tam, ... šeit pat, Mineapolē, mums netrūkst arī īstu latviešu skaņražu un mūziķu. Tāpat netrūkst arī vokālistu. Ja režisors turpmāk to ievēros, tad, ceram, teātra izrādēm netrūks arī apmeklētāju.

Teātra draugs, Mineapolē.

...anuskriptus nesūtīt... neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta ...rkā.
...iālajiem parakstītajos rakstos izteiktās ...

AIZIET GADS PĒC GADA...

HERTAI LŪSEI SEPTIŅDESMIT PAVASARU

Izrādās, ka operdziedātāja Herta Lūse ir piedzimusi vienu gadu agrāk nekā oficiālos anāļos, kaut vai Latviešu enciklopēdijā ir atzīmēts. Bet ar dāmām jau bieži vien ir tā, ka neviens, izņemot viņu pašu, nekad īsti nezin tās dzimšanas gadu, vienīgi dzimšanas dienu, kuru tad vienmēr ir derīgi atcerēties. Tā arī pie Lūšiem, 2. Rīgas pilsētas slimnīcas inspektora dzīvoklī 15. martā allaž smaržoja puķes, kafija un labi liķieri. Visi jutās labi un priecīgi, kamēr ar skubu vien bija jāķer pēdējais Pārdaugavas tramvajs, ja negribēja palikt līdz rīta gaismai vai tērēties ar taksi.

Nu jau Hertai Lūsei paliek aiz muguras 70 pavasaru un viņa ar lepnumu var pašķirstīt savas skanīgās dzīves lappuses, kuras tā iesāka 1912. gadā kā Interimteātra koriste. Apbalvota ar skaistu, sulīgu balsi, iedzimtu mūzikālitāti, Lūse šai laikā sāk pievērsties nopietnām dziedāšanas studijām Rīgā un vēlāk bēgļu gaitās Vitebskā (1917.—22.), un atkal Rīgā. Īsti nemaz nezinu, pie kā viņa ir mācījusies, bet viņas dziedāšanas pamatā ir laba skola, kas māksliniecei atļāvusi saglabāt savu balsi līdz pat vecmāmiņas gadiem. Kopš 1922. gada dziedot Nacionālās operas korī un mazākas mecosoprāna lomas, Lūse ar savas balss daiļskanību un raksturīgo tēlojumu drīz vien pievērsa sev klausītāju uzmanību. Taču vienkāršam koristam, lai cik apdāvināts viņš arī būtu, tūlīt iekāpt pirmajās lomās teātrī nav viegla lieta. Prīmas allaž sargā savu vietu un prestižu no katras konkurences, ja ne citādi, tad ar pūderkārbu rokā. Ja atmiņa nevil, Lūsei nāca palīgā kādas solistes saaukstēšanās, kuras dēļ viņa iekļuva Pīķa dāmas godā, bet vēl jo vairāk pirmais koncerts kopā ar brāli Emīlu Mauriņu konservātorijas zālē. Nu atklājās tiklab presei, kā klausītājiem un operas direkcijai, ka viņu priekšā nostājusies mäksliniece ar brīnumdaiļu, tehniski izkoptu balsi, iejūtīgu, mūzikāli apgarotu priekšnesumu. Ar to sākās dziedātājas kāpiens augšup tiklab operā, kā koncertzālē. Drīz vien viņas rokās atradās turpat vai visas pirmā mecosoprāna partijas, un klausītāji uzgavilēja tiklab augstprātīgai Pīķa dāmai, kā mātišķi labsirdīgajai Tatjānas auklei Oņeginā un daudz citiem viņas skatuves tēliem. Tāpat Hertas Lūses koncerti bija vienmēr gaidīti, un tajos vienmēr atskanēja jaunākais, kas nācis no mūsu aktīvāko komponistu rakstāmgaldiem. Šie koncerti bija vienmēr rūpīgi sagatavoti un augstvērtīgi savā mākslinieciskajā pulsējumā.

Herta Lūse grāfienes lomā operā Pīķa dāma.

Ārpus skatuves un koncertestrādes mäksliniece ar panākumiem darbojusies arī paidagoģijā, iesākdama Rīgas tautas konservātorijā kā savas dziedāšanas klases vadītāja. Profesors Jāzeps Vītols, reiz noklausīdamies Hertas Lūses un Viktora Štota audzēkņus, direktoram N. Vanadziņam izsaucās: „Vai zināt, pie jums dzied labāk, kā pie mums!", un drīz vien abus ievēlēja par docentiem Latvijas konservātorijā (1939). Domāju, ka arī šai nozarē mäksliniece darbojās ar labiem panākumiem, un viņas skolēniem par savu meistarieni ir vislabākās atmiņas. Par savu mākslai veltīto mūžu arī Meistarienei ir atmiņu jūra un, droši vien, viņai šodien, līdz ar veco grāfieni, ir iemesls sacīt: „Kādi laiki, kādi ļaudis, kāda uzvešanās!"

Lai drauga un cienītāja sirsnīgs sveiciens jubilejā!

J. Cīrulis

Videvuds Kļava

IEROČA SĀPES

Un ko lai iesaka
tam ierocim,
kas izcieš sāpes,
ko viņš dara,
kas ienīst
savu gaitu
pats?

No rokas rauties,
makstī paslēpties?

Pret sevi pašu trīties
un sadeldēties?

Vai pašam
sevi
lauzt?

Un kā to var?

HERTAS LŪSES GODINĀŠANA

Ņujorkas latviešu organizācijas un sabiedrība rīko Hertas Lūses godināšanu svētdien, 19. martā, pl. 15,30 Betlemes baznīcas zālē Bruklinā.

Pirms svinībām baznīcā notiks dievkalpojums, ko mäksliniece kuplinās ar dziesmām. Sumināšanai sekos koncerts, kurā piedalīsies Izolde Pulciņa - Baumane, Ilga Muntere, Kārlis Munters, Arnolds Šturms, Alise Dzirkale - Cenne un Rita Pētersone. Pēc koncerta pakavēšanās pie kafijas galdiem. Ieejas kartes pieprasāmas pret $2.50 pie M. Stottas, 490 West End Ave., New York, N.Y., TR 3-4230, un F. Zbitkovskas, 2053 Grand Ave., Bronx 53, N.Y., tel. FO 5-1533. Apsveikumi jubilārei sūtāmi rīcības komitejas komitejas priekšsēdim A. Šturmam, 1438 Ocean Ave., Brooklyn 30, N. Y., tel. CL 8-8967, līdz 17. martam. Turpat iepriekš jāpiesakās visiem, kas vēlas mākslinieci godināšanas aktā sveikt personīgi.

Plašs episks darbs par nometņu laikmetu

TEODORS ZELTIŅŠ — DRUPU REPUBLIKA. ROMĀNS. LATVJU GRĀMATA, 1960.

Teodora Zeltiņa daudzpusīgā talanta attīstība episkā nozarē iet plašumā. Triloģijai par Rīgas studentu un avīžnieku dzīvi pārmaiņu laikmetā tagad seko dižDarbs par latviešu trimdas nometnes dzīvi, kas aizgrimusi pagātnē, kļuvusi vēsturiska.

Pats apm. 5 gadus nodzīvojis lielajā Vircburgas nometnē, Zeltiņš to notēlojis romānā, dzīvi, skatāmi parādījis vispirms „ģeografisko" pusi: Mainas upi, vīna kalnus, kaŗā sagrauto ēku drupas. Protams, tēlotie notikumi varētu tā risināties arī kādā citā plašākā nometnē, arī līdzīgi tipi varētu būt citur — un autors pats aizrāda, ka tikai dažas (tā sakot, „vēsturiskas") personas sauktas īstajos vārdos, citas izdomātas. „Vēsturisko personu" Vircburgā bija toreiz vēl vairāk, piem., „strēlnieku tēvs" Goldmanis, gleznotājs Rožlapa u. c. Varbūt romāna turpinājumā arī viņi parādīsies. Vārdā saukto personu vidū pagodināts arī šīs recenzijas autors — un esmu (vismaz šai 1. daļā) parādīts no simpatiskās puses. Esmu pateicīgs, jūtos glaimots. Tikai dīvainā kārtā (sadzīgi izsakoties) apgādnieks sadomājis labot autoru un tieši manis teiktos vārdos par pazīstamo Aizkulīšu izdevēju uzrādījis... Rudzīti (!). Kādēļ tas bija vajadzīgs, un kas ar to gribēts panākt?

Romāna īstā varone ir „drupu republika" resp. Vircburgas nometne pati, bet autoram tuvākais tēls, var pat teikt, viņa līdzinieks, ir jau no triloģijas pazīstamais Augusts Auriņš, dzejnieks un esejists. Auriņš raksta Zeltiņa balādes, dzejoļus, meditācijas, pieteikts par redaktoru žurnālam Sauksme u. t. t. Savu kaŗa burzmā pazaudēto draudzeni Ausmu (no triloģijas) Auriņš šai 1. daļā neatrod, bet romantikas netrūkst arī drupu republikā. Jāpiezīmē: kaut Auriņš autora līdzinieks, tomēr nav nekāds parauga varonis, kas pilēt pil no perfekcijas. Nē, nav slēptas arī Auriņa vājības un neveiksmes.

Izdomātās personas (3—4 cilvēkiem gan es atcerē domājos atradis arī prototipus, vismaz daļēji) ir gan tādas, uz kuŗām autors skatās nopietni, gan tādas, kuŗas autors tēlo ar sarkasmu. Pirmajā grupā ieleras: nozudušā kaŗavīra līgava un jaunā māte Anna Ciedra; ideālais skolotājs Gārša, padzīvojis vīrs, kas nelaimīgi iemīlas Annā; vienkāršais, tipiskais saimniektēvs Dabracis, kas nevar iztikt bez sakņu dārziņa, lai cik tas niecīgs, un norūpējies par tā apmēslošanu; sparīgi valdonīgā kārtības un taisnības iedēja Bullītes kundze ar izpūrušo galvu; Lubāns, romānu rakstnieks un aktieris, piedalās arī nometnes politiskā dzīvē; Vanda, dūšīgā valodīgā sportiste un studente.

No tipiem, par kuŗiem autors pasmejas, vispirms izceļas Pukukāposti, spekulantu pāris: robustā sieva, kas allaž bukņī un lamā padevīgo un neattapīgo vīru; tas, nabadziņš, neko nevar „Emmucitim" pa prātam izdarīt. Liekas gan, šī pāŗa situācijas pārāk atkārtojas, bet — Mērnieku laikos jau arī atkārtojas Švauksta ākstības un Pietuka patētika. Tālāk figurē: šoferis Miedziņš, nometnes Otello, kas pastāv tikai no greizsirdības, trīc, dreb par savu koķeto, smuko sieviņu; politisko kombināciju zvejnieks un intrigants Spēlmanis, kas reiz „tikai par purna tiesu" neiekļuvis Saeimā. Vēl iepazīstamies ar kādu fanātisma apsēstu sektantu un veco Plūču māti ar gaŗo nepušķoto izrunāšanos. Lai nu kā, tie visi raksturīgi, labi uzzīmēti cilvēki.

Problēmātiskāk jau, ka autors gribējis piezobot arī Cīruļdziesmu, šo naivo, bet ideālisma pilno „nacionālhumānistu", šo fantastu, kam allaž jāsaduras ar dzīves īstenību. Vai Zeltiņš te ironizē par dievturību, vai par nelaiķa Rich. Rudzīša humāno ideālismu? It kā ne īsti šā, ne tā.

Turpretī savā ziņā lielisks ir Amorijs Pelerīns, izbijušais teologs un cirkus artists, pašreizējais spekulants, kas brīvi izrunājas ar nometnes direktoru, arī artistu. (Tas gan ne visai ticami, gan angļu valodas dēļ, gan tādēļ, ka šādi direktoriņi bija diezgan vīzdegunīgi). Ar savu zobgalību, saldkaislī, izveicību, nekaunību viņš nometnē daļēji kā Kazanova, daļēji kā Mefisto. Šis tēls Zeltiņam tiešām izdevies.

Romāns saausts no daudziem epizodiem ar galvenām personām gan no vienas, gan otras grupas. Ir arī ļaužu skati, ar nometni iepazīstamies no dažādām pusēm. Tur spekulācija, tur rindas pēc pārtikas, drēbju sadale. Tur mūsu naivās tā laika cerības („Uz Ziemassvētkiem brauksim mājās"). Tur demokratiskas vēlēšanas un ar tām savienotās cīņas un intrigas. Tur nometnes baznīca, dievkalpojumi. Tur slavenās Vircburgas manēžas izbūve teātra un sapulču vajadzībām. Nometnes teātŗa mēģinājumi, Lubāna kundzes ņemšanās, aktieŗus apmācot. Tur citas māksliniecis kas teātŗa trupas viesošanās. Tur kļūmes un spaidi, kas jācieš pirmajiem trimdas laikrakstiem.

Autors darbību savilcis 1945. gada vasarā un rudenī, kādēļ radušies daži anachronismi: tirgošanās tik gludi un bagātīgi gāja vaļā tikai pēc vācu valūtas reformas 1948. gadā.

Epika gaitai Zeltiņam novēlēsim labākās sekmes, vispirms jau Drupu republikas turpināšanā, notēlojot arī sekojošo dažā ziņā baigo skrīningu periodu. Zeltiņa romānā jūtam gan tā laika nopietnību, gan humoru.

Pēteris Ērmanis

„THE BATHTUB REVUE"

BIANKAS ROGES JAUNĀKAIS IESTUDĒJUMS TORONTO

Visu šo nedēļu „York Community Centre" teātrī torontiešiem ir dota iespēja iepazīties ar latviešu dejotājas Biankas Roges visjaunāko uzvedumu, ko veido mazi, bet raksturīgi epizodi. Šī revija radusies, balstoties uz personisko pieredzi no agrākajiem laikiem. Proti, pirms apmēram 12 gadiem līdzīga revija uzvesta Rietumberlīnē kādā nelielā pagrabā. Toreiz Bianka Roge bija viena no šīs idejas radītājām. Tagad mūsu mäksliniece uzvedumu zināmā mērā atkārto, gan papildinātu ar 10—12 jauniem priekšnesumiem. Agrākās ainas ir pārveidotas, atstājot tikai pamatideju. Minētās revijas iestudēšana no jauna prasījusi turpat nepilnus 3 mēnešus.

Izrāde sākas ar īsu prologu; tad seko džesa dejas un impresijas pantomīmā un vārdos par dažādiem talantiem. Ar lielisku humoru B. Roge atveidoja pianistu (protams, pantomīmā), neizslēdzot galveno atrakciju — klavieŗu bīdīšanu. Programmas pirmajā daļā īsti izdevies bija arī „Zilais eņģelis", priekšnesums, kas teicami „atspoguļo" Marlēnas Dītrichas personību.

Programmas otra daļa bija ne mazāk interesanta. Dzirkstīt dzirkstīja pēdējā aina „Early, early show" ar savu komisko saturu. Grūti būtu iedomāties labāku satīru par 20-to gadu antīkām izdarībām ar intriģējošo temu policists - bandīts un laupītājs.

Pēc izrādes CBC korespondents intervēja uzveduma iestudētāju un pārējos. B. Roge izteicās, ka pastāv nodoms ar šo reviju doties nelielā turnejā, ja skatītāju atsaucība vēl pieaugtu. Šādu turneju būtu iespējams īstenot jau tuvākajā laikā, saka B. R., ja izdotos atrast piemērotu menedžeri. Bez tam, pastāvot nodoms reviju uzņemt televizijā. Vēl jāpiebilst, ka par „Bathtub Revue" jo atzinīgi izteicās kanādiešu mākslas kritiķi. Laikraksts „Toronto Daily Star" šim notikumam bija veltījis gaŗu recenziju.

A. K.

Teodors Zeltiņš

TILTU ATJAUNOTĀJI

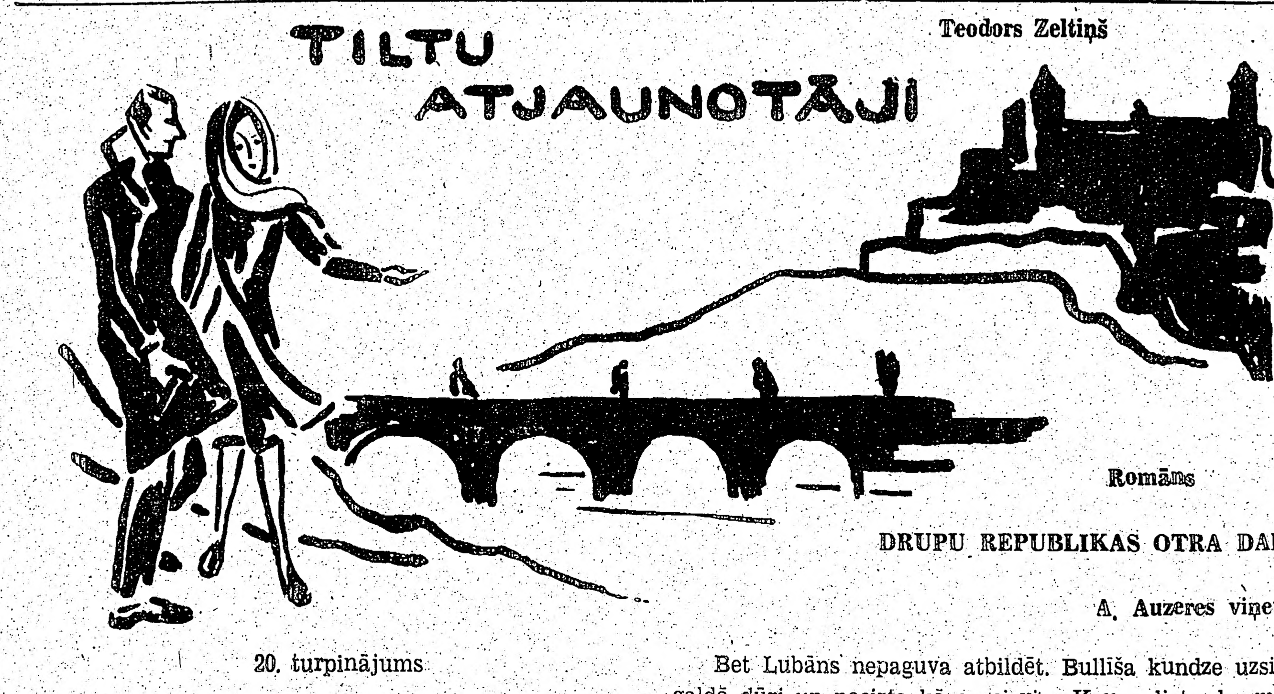

Romāns

DRUPU REPUBLIKAS OTRA DAĻA

A. Auzeres viņete.

20. turpinājums

„Visus tos, kam patiesi rūp latviskā stāja un pašapziņa tagadnē un nākotnē, lūdzam ne tikai praktiski, bet arī morāliski atbalstīt šo aicinājumu."

„Tātad — varētu sacīt — tas būtu saprotams apmēram tā: ja gribi baudīt mākslu, tad savelc ciešāk ap vēderu siksnu," kāds padomnieks jestri iesaucās.

„Taisni tā," Lubāns ironiski smīnēja. „Šī privilēģija, manuprāt, nebūtu atstājama vienīgi māksliniekiem pašiem, kas vienmēr valkājuši par pāris caurumiem ciešāk savilktu jostu nekā pārējie, tā sauktie trimdas tautas kopības locekļi. Mēs labprāt gan aplaimojam viņus ar visādām prasībām un dažkārt vēl atļaujamies būt neapmierināti ar viņu sniegumu, bet paši aizmirstam pajautāt sev, cik esam devuši pretī. Tāpat kā aizmirstam padomāt, cik stundas un kādas apstākļos māksliniekiem ir jānoīkst ceļā, braucot no nometnes uz nometni. Un dažam, piemēram, izcilam pianistam, ir bijis jāaizbrauc laimīgam, ka dabūjis atpakaļ izdoto ceļa naudu . . . Jūs sacīsit, ka teātŗa izrādēm skatītāju nekad nav trūcis un zāles ir bijušas aplaudētāju pilnas. Tak es gan nezinu aktieŗa, kas būtu kļuvis par bagātnieku, teātri spēlēdams. Ne kostīmi, ne dekorācijas, nekas no gaisa nekrīt par brīvu, un Noāsa šķirsts, kurā pie mums tie atved Raini, Blaumani un Zīvertu, paši saspiesti kopā kā siļķes, ar ūdeni motorā pa Vācijas lielceļiem neripo."

Lubāns pārslidināja starp plakstiem iemiegtu, asi spīdošu skatu pār padomes locekļu galvām, kas apvija gaŗo galdu kā virknē savērtas apmatotas krelles. Ar lejup noliektām sejām, kā likās, padomnieki bija iegrimuši dziļās pārdomās. „Vai kādam vēl būtu kāds iebildums vai jautājums?"

Pret komitejas izglītības un kultūras nozares vadītāju pagriezās aceņota, pedantiska ierēdņa seja. Viņš paceltajā rokā kā piķi turēja asi nosmailinātu zīmuli un jautāja: „Vai jums ir zināms, vai kaut kas tamlīdzīgs tiek jau praktizēts citās latviešu nometnēs, kur arī ir notikuši un notiek mākslinieciska rakstura sarīkojumi?"

Bet Lubāns nepaguva atbildēt. Bullīša kundze uzsita galdā dūri un nocirta kā ar cirvi: „Kauna lieta, ka mēs par šņaucienu cukura, kumosu desas un pusi kartupeļa, no kā būtu jāatsakās par labu cilvēkiem, kas mums ir ļāvuši aizmirst, ka kvernam drupās kā apputējušas žurkas, vēl sāksim skaldīt matus un izmisuši baiļoties, ka nenomirstam badā. Bez kādām tālākām debatēm aicinu balsot par Lubāna kunga ierosinājumu, ka tas ir atbalstāms un iedzīvināms. Es gribu redzēt, kas būs tam pretī."

Nē, neviena tik droša padomnieka nebija. Un Lubāns apmierināts varēja smaidīt.

***

Izgājuši pa nometnes vārtiem, Anna Ciedra un Juris Purups nogriezās uz Celles pusi. Zilajās debesīs vīteroja cīruļi, balti un pūkaini peldēja mākoņi, brīžiem aizsegdami sauli, un gājējiem tad likās, ka pelēkā plandošā mētelī pār upmalas zālājiem, kalniem un baznīcu torņiem pārjātu neredzams jātnieks. Viņš noplivināja savu pelēko ēnas mēteli arī par baltajām aitu mugurām, kas plūca jauno, tikko no zemes izlīdušo zālīti.

„Savādi, cik tas ir savādi," domīgā balsī sacīja Anna.

Juris iezinkārotām acīm skatījās viņas viegli piesārtušajā vaigā un, šķiet, gaidīja, ko viņa pati tālāk stāstīs.

„Es domāju — kad nebiju vēl satikusi tevi — ka pavasari svešā zemē vai vispār kaut kur nekad tik skaistu vairs nespēšu izjust, kā reiz to vienu, kādreiz mājās. Tai jaukajā pavasaŗa dienā, tāpat kā šodien, spīdēja saule, zilajās debesīs augstu bija iemesti balti mākoņu kamoli un neapstādamies lirināja cīruļi, kad abi — es un Arvis — mēs basām kājām skrējām pa slapjajām, vēl ūdeņu pilnajām pļavām pēc pūpolu slotiņām. Gar vecas, zālēm aizaugušas upītes krastu, kas norobežoja mūsu pļavas no kaimiņu laukiem, auga pūpolkoki jocīgi strupiem, apzāģētiem zariem. To galos spurojās sarkanīgi lokani viciņu vainagi, apkaisīti pūkainām, bāli spīdošām pūpolu aitiņām. Tie bija taisni kā radīti, lai salauztu tos mīksti mīlīgās slotiņās Pūpolsvētdienas rītam. Es uzrāpas kokā Arvim līdzi. Viņš pievilka mani sev blakus uz resnāka zara, kur abi tad droši un ērti varējām sēdēt un skatīties lejā pār pašu gaisā šūpotajām kājām. Tur upītes gludajā, zālēm kā zaļām skropstām apaugušajā ūdens acī mēs redzējām iemestas savas galvas, abas blakus priecīgi smejošas, un apkārt tām spīdēja debesis. Es biju kā iemaldījusies starp divām debesīm, pakārusies šalcošā gaisā bez stingras zemes zem kājām. Tāpēc bailēs, ka pēkšņi pareibusi nenokrītu tur lejā bezdibenīgajās debesīs, kur smaidīdamas peldēja mūsu galvas, pieķēros vēl ciešāk Arvim. Kad vēlāk ar pūpolu slotiņām rokās skrējām mājup, es brīnoties jutu, ka ūdeņi slapjajā pļavā, kas šļakstēdami šķiedās ap manām kailajām kāju pēdām, vairs neliekas ledaini auksti, bet silti, brīžiem pat karsti."

Juris atlaida roku no Annas elkoņa, ko iedams cieši bija turējis. Viņa tūliņ to pamanīja un apklusa, skatīdamās nopietni pelēkām, bažīgām acīm zēnīgi jaunekļīgajā sejā, kuŗu, kā likās, nupat būtu apēnojis saulei priekšā aizgājis mākonis.

Saule spīdēja spoža. Tātad tas bija kas cits, kas licis apmākties Juŗa vaigam. Un Anna pati ievēra roku viņa elkonī: „Tu esi kļuvis tik savāds? Kas noticis ar tevi?"

„Nekas nav noticis."

„Neliedzies. Es redzu."

„Tu redzi? Ko tad?"

„Ka tu esi kļuvis savāds."

„Brīnums, kā tu būtu varējusi to pamanīt, skatīdamās pavisam kur citur un skraidīdama basām kājām atkal ar savu Arvi," iesmējās svešādā balsī Juris un aizgrieza galvu sāņus, kur lēni pa upes vidu peldēja ķieģeļiem piekrauta liellaiva. Tanī pie stūres sēdēja pusmūža vīrs bez kreklа un dziedāja gaudenā balsī vācu kaŗavīru reiz dziedāto dziesmu par Liliju Marlēnu. Likās, ka viņš ir apnicis ir gausā, gaŗlaicīgā brauciena, ir savas dziesmas. Tad piepeši viņš kailajā rokā savicināja augstu pār galvu paceltu cepuri un iesāka dziedāt divtik skaļi. No vīnakalna Mainas otrā krastā tam smiedamās bija pamājušas vīnkopju meitas baltās plīvojošās blūzēs. Viņas tur šodien kopā ar tēviem un mātēm strādāja un žigli nolieca atkal muguras, kad veči tās atlieca, lai aizdomīgi paskatītos laivā sēdošajā pusplikajā vīrā, kas vicina cepuri viņu meitām.

Šai pusē upei ieblējās aita, ko centīgs pinkains suns, aizskrējušu projām no citām, iedzina atpakaļ barā. Un suns tad mierīgs nogūlās atkal blakus ganam, kas sēdēja upmalā uz akmens, zem vecas melnas platmales lejup noļukušajām malām, pie mutes turēdams pūšamās ermoņikas. Viņš sēdēja un sirsnīgi spēlēja, kaut arī tas nebija viņš, kam māja vīnkopju meitas.

Šai vispārējai idilliskajai noskaņai pavisam nepiederēja Juŗa jocīgi sastīvinātie sejas vaibsti, un tāpēc iesmējās arī Anna: „Juri, mīļais, man tiešām ir jāsmejas, ka esi greizsirdīgs uz kādu reiz bijušu pavasari. Bez tam, es gribēju tev tik pateikt, ka otru tādu, pati to necerēdama sagaidīt, esmu nu sagaidījusi, kopā ar tevi . . . "

„Un tomēr — es laikam tev neesmu un nebūšu tāds kā Arvis. Tu viņu tik bieži piemini, un tieši reizēs, kad liekas, tu domā, tev vajadzētu domāt vienīgi par mani."

„Es tiešām nezināju, ka tas tev nepatīk, varētu nepatikt, jo tiekoties pirmas reizes, tu pats mani vienmēr uzvedināji runāt par viņu, it kā mums abiem viņš būtu vienādi tuvs. Un tad arī pats tu kļuvi man tuvāks, daudz tuvāks, nekā es sākumā gribēju, domāju . . . " Lēni, lejup noliektu galvu, sacīja Anna.

„Tas bija toreiz, kad sāku atnākt pie tevis, varbūt, patiesi daudz vairāk aiz citāda tuvuma jūtām. Bet tad es pamazām atskārtu, ka nenāku pie tevis tik tādēļ, ka esi bijusi meitene vienam no mūsējiem, ko gaidīdama vairs nesagaidīsi, palikusi viena ar viņa bērnu. Pavisam skaidri es zināju to tai brīdī, kad piepeši atzinies neprātīgajā nodomā precēties ar sirmgalvaino skolotāju. Lai tiktu bērnam pie likumīga tēva, tu biji ar mieru vīra vietā pieprecēt tēvu pati sev. Es nevarēju tev šo aiziešanu no manis pieļaut. Nevarēju ne tikai tādēļ, lai jaunas sievietes dzīve neizdzīvota lēnām netaptu nomirdināta pie veca vīra sāniem, bet — vēl vairāk — tādēļ, ka nespētu to pārdzīvot. Biju jau diezgan atsacījies, novazājis sevi pa dubļainiem ierakumu grāvjiem, lai labprātīgi atsacītos vēlreiz — no tevis, kas biji man kļuvusi par nozagtā jaunības prieka vienīgo, kaut kā vēl atgūstamo daļu. Tāpēc, kā vien tik spēju, izmisis pūlējos atrunāt tevi no pašnāvnieciskā soļa — bērna dēļ ziedoties pašai vecajam Gāršam. Varbūt, ka vārdi būtu palikuši bez jūtamākas ietekmes — tik stingri tu biji šo domu ieņēmusi galvā — ja nebūtu tevi beidzot pārliecinājis — ar sevi pašu. Pēc tam nu vienmēr, kad piemini Arvja vārdu, man uzmācas savāda sajūta, ka viņš man tomēr vēl aizstātos priekšā, iesprauslos vidū, tuvāk pie tevis. Nepiemini viņu vairs tagad tik bieži, Anna."

Un Anna jūta, ka Juŗa Purupa pirksti atkal ir cieši apvijušies viņas rokai, tāpat kā tai aukstajā ziemas dienā, kad viņa bija atzinusies, ka nolēmusi precēt Gāršu. Tur Jurim, varbūt, bija taisnība, ka diez, vai vārdi vien būtu spējuši panākt to, ko panāca viņa karstā, negausīgi prasīgā, izsalkuša cilvēka mute un drošās, neatvairāmās rokas. Viņa jo cieši bija nolēmusi nekad vairs nebūt tik neprātīga kā toreiz smaržīgajā ābeļdārza zālē ar Arvi. Tagad tai vajadzēja daudz vairāk domāt par bērnu nekā sevi, lai gribētu ko gribēdama, lai darītu ko darīdama. Un vienīgi Gārša — tur nebija ne mazāko šaubu — par Induli gādātu un rūpētos kā īstens tēvs. Bez tam, tā bija tik patīkama miera un drošības sajūta, ko deva skolotāja klātiene, ka baidījās domāt, kā būtu, ja kādreiz to zaudētu un paliktu atkal viena ar bērnu. Un viņa vēl sev bija iestāstījusi, ka tā ir mīlestība, gan citāda nekā ar Arvi, rāma, bezkaislīga, skaidra un prātīga, kas viņu saista pie vīra ar sirmajiem deniņiem un zilajām lelles acīm. Tāpat pavisam nopietni bija domājusi, ka viņa no mīlestības nekad vairs tā neapreibs, kā kādreiz ar Arvi. Tad Juris, pats plānajā, izdilušajā mētelī saldams un domādams, ka arī viņai ir auksti, vedināja uzkāpt cietokšņa kalnā, kur tukšajās tūristiem atvērtajās telpās varētu nedrebinoties mierīgi izrunāt līdz galam, kas runājams. Un viņi brida pa sniegu, kāpdami kalnā kopā ar bērniem. Tālāk — pa ārējā biezā vaļņa vārtiem, iegāja vieni paši, jo bērni palika ārpusē un laidās ar augšā uzvilktajām kamaniņām no kalna atkal lejā.

(Turpinājums sekos)

TEICAMU KAMERMŪZIĶU KONCERTĀ

TORONTO LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS SARĪKOJUMĀ MŪZICĒ JĀNIS UN FELICITA KALĒJI

J. un F. Kalēji pēc koncerta ar ziedu veltēm. J. Kreiļa foto.

Marta pirmajā ceturtdienā Unitarian baznīcas zālē notika Toronto latviešu koncertapvienības koncerts. Pēc kārtas trešais šajā sezonā, be otrs (būs vēl viens!) ar tuvi radniecīgu pieskaņu; pie tam šim vārdiņam — radniecīgs — neļaujot piestāt ne pie programmas, ne mūzikas instrumentiem, bet gan pie pašiem izpildītājiem kā apzīmējumam viņu personīgajām attiecībām. Mūzicēja vijolnieks Jānis Kalējs ar kundzi Felicitu Maizīti-Kalēju. Neapšaubāmi, ka mākslinieku radniecībai ir ievērojama loma kamermūzikas ansambļa radīšanā. Un ja nu vēl atceramies mūsu Gūtbergu perfekciju ansambļa spēlē, tad vārdiņam — radniecība — lai ļauts dižoties dubultīgi.

Tieši ansambļa spēle, detaļās izkopta un organiski saaugusi, bija Kalēju panākumu atslēga. Un varbūt tikai tādēļ, ka vijolnieks jau parasti saņem lielāko aplaudētāju uzmanību, nepāŗa zieds pienāktos pianistei. Felicita Kalēja meistarīgi rīkojās ar dinamikas skālu, kas, kā asmens griezta, nepārsniedza līdzsvara līniju. Kā pavadītāja vijolnieka solo sniegumos: neuzbāzīga un līdz sīkdaļai precīza. Jāņa Kalēja vijole (ar neizprotamiem izņēmumiem) skan ar pilnskanīgu toni, sevišķi Sol- stīgā, un nevainojamu intonāciju, kas nešaubās ne ātrajās pasāžās, ne dubulttoņos. Vienīgi skabargu meklējot varētu pieminēt padaudzos aksidentālos flažoletus. Stiprā puse: plaši, ekspresīvi veidojumi.

Programmu ievadīja ar 17. g. s. vijolnieka un komponista Vitāli darbu „Chaconnu." Savādi, ka dioganāli tik pretēji darbi kā šis un vēlāk spēlētais T. Ķeniņa „Divertimento" piedzīvoja līdzīgu aplūkojumu: caur romantisku lēcu. Vijolnieku varēja apsūdzēt arī glisando lietošanā.

Sekoja Debisī „Sonāta" un angļu komponista H. Fergusona „Otrā sonāta." Šajos darbos visspilgtāk parādījās abu mākslinieku mūzicēšanas prasme perfekta ansambļa logatā. Rakstura ziņā Fergusona sonāta Kalējiem likās tuvāka, kādēļ tā iezīmējās kā vakara labākais sniegums.

Otrā koncerta daļā bija lemts skanēt jau pieminētam, pagājušā gadā komponētam un arī Toronto atskaņotam T. Ķeniņa „Divertimento." Liekas, ka šī darba interpretātīvam lējumam nebija izvēlēta īstā molda. Ja jau pirmajā daļā tika meklēta kāda romantiska iezīme un tā it kā kavējās lieties, tad pēdējā — Vivo e animato — temps bija daudz par lēnu, lai dzirkstītu tās ritmiskā rotaļība.

Programmu noslēdza Blocha „Nigun," Sen-Sansa „Havanaise" un Vjenavska „Scherzo-Tarantelle." Kā jau vijoles solo daļās, J. Kalējs tajos uzskatāmi vēl varēja parādīt savu technisko varēšanu, visvairāk atstājot atmiņā Blocha darbu.

Valodas, ka latviešu klausītājus bez tā saucamajiem „populāriem gabaliņiem" nevar iesildīt, droši vien būs palaiduši mazāka kalibra mūziķi. Vai nebūtu lieki minēt, ka Kalēji netika prom bez ziedu pušķiem un piedevu došanas?

Arv. Purvs.

DESMIT GODALGOTU ROMĀNU

Lietuviešu katoļu dienas laikraksta Draugas (iznāk Čikāgā) desmitais gadskārtējais romānu konkurss noslēdzies. Žūrijas komisija, kuŗa šogad bija pieci Losandželosā dzīvojošie kultūras darbinieki, 1960. g. godalgu vienbalsīgi piesprieda čikāgietim rakstniekam Aloizam Baronam par romānu „Lieptai ir bedugnes" (Laipas un bezdibeņi).

Šim vērtīgajam kultūrālajam pasākumam jau ir sava vēsture un tradicijas. Konkursa pirmais mecenāts 195.. g. bija pazīstamais Curloņa ansamblis, kas, atzīmējot savu 10 gadu pastāvēšanu, sarīkoja speciālu koncertu, lai iegūtu līdzekļus paredzētajai godalgai. Tās apmēri — 1000 dol. — palikuši tie paši visus 10 gadus. Vēlreiz pēc tam ansamblis financēja konkursu, tad šo uzdevumu pārņēma privāti mecenāti, un tā tas turpinās arī vēl šobrīd.

Konkursu izsludina „Drauga" redakcija katra gada sākumā, tūdaļ pēc iepriekšējā gada godalgas izsniegšanas. Darbu iesniegšanas termiņu parasti noliek uz 1. novembri, reizēm, nepieciešamības gadījumos, to mazliet pagarinot. Līdz ar to publicē arī mecenātu vārdus un komisijas sastāvu. Šīs komisijas izraugāmas gandrīz ik gadus citā kolonijā. Līdz šim šādas vietas ir bijušas Čikāga, Ņujorka, Bostona, Toronto, Klīvlenda, Detroita un šogad Losandželosa. Pēc lēmuma komisija atveŗ godalgotajam romānam pievienoto aploksni un noskaidro autoru. Pārējās aploksnes sadedzina neatvērtas. Godalgu autoram izsniedz speciāli sarīkotajā koncertā Čikāgā.

„Draugas" patur sev tiesības iespiest godalgoto romānu, kā arī izdot to grāmatā pirmajā izdevumā, bez atsevišķa honorāra. To ieskata par segtu ar godalgas summu. Ja nepieciešams nākamais izdevums, tad par tā honorāru vienojas ar autoru. Tāpat atsevišķi vienojas par iespiešanai noderīgajiem romāniem, kas godalgu nav ieguvuši.

Līdz šim godalgoto autoru priekšgalā stāv Jurgis Gliauda, kas ieguva ne vien pirmo, bet arī vēl divas tālākās godalgas. Šie viņa romāni ir: 1951. g. „Māja uz smiltīm," 1952. g. „Ora pro nobis", 1959. g. „Sikspārņu tornis". Pārējo gadu autori un viņu darbi ir: 1953. g. Algirdas Landsbergis „Ceļojums," 1954. g. Ale Rūta „Īsa diena," 1955. g. Birute Pūkelevičiūte „Astoņas laipas," 1956. g. Paulius Jurkus „Smilgaišu akvarelis," 1957. g. Jeronims Ignatonis „Nevēd mūs kārdināšanā," 1958. g. Juozas Švaistas „Viņa līgava" (biografisks romāns par Lietuvas himnas autoru Dr. Vincu Kudirku).

Šīgada laureāts Aloizas Baronas periodikā parādījās jau 1937. g. kā beletrists, publicists un feļetonists. Viņam iznākušas vairākas grāmatas, bet dažas sagatavotas iespiešanai.

Piedalīšanās konkursā parasti dzīva, un tas ir ievērojams faktors lietuviešu kultūras dzīvē. Jāpiebilst, ka šis konkurss nav vienīgais. Regulāras godalgas, kaut arī mazākos apmēros, piespriež arī lietuvju rakstnieku biedrība, kultūras fonds u. c. organizācijas. Tāpat laiku pa laikam tiek rīkotas atsevišķas sacensības lugām, jaunatnes literātūrai, pašu jauniešu darbiem u. c.; šīs sacensības financē ne vien organizācijas, bet arī atsevišķi mecenāti, kuŗu lietuviešiem ir prāvs skaits.

Emīls Skujenieks.

SIGISMUNDS VIDBERGS ČIKĀGĀ

Dienas, mēneši, gadi aiztecējuši ar meklējumiem, jaunām atziņām, paškiŗot vietu skaistumam, grācijai, elegancei. Vidbergs savos darbos dod skaistumu. Mēs apmeklējam mākslas skates, lai no tām aizietum bagātāki, lai pārdzīvotum un izjustum dievišķu elpu. Lai tās mūs stiprinātu gara dzīvei un līdzētu tiekties pilnībai. Katrs Vidberga darbs liecina par meistara lietpratību, technikas varēšanu, izdomas bagātību, formas izjūtu. Laiks gājis, un, ja salīdzina Vidberga darbus gadu tecējumā, tad redzam, ka arī viņš kļuvis pilnīgāks savā izteiksmē, kompozicijā. Vai nu tie ir Rīgas, Eslingenas, vai citi darbi, visos redzama Vidberga īpatnība, kas viņu tik redzami atšķiŗ no citu grafiķu darbiem.

Vidberga darbu skati rīkoja Krolla Kultūras birojs Bowen zālē, Čikāgā. Tā baudīja čikāgiešu mākslas draugu lielu ievērību un bija kupli apmeklēta. Pārdoti 10 darbi.

O. Lors.

KULTŪRAS DIENU LAIKĀ ZIEDOSIM ZIEMEĻAMERIKAS LATVIEŠU KULTŪRAS FONDAM!

Kultūras fondam paredzētie ziedojumi nosūtāmi pēc adresēm: Kanadā — Latvian National Federation in Canada, P. O. Box 285, Term. „A", Toronto, Ont., ASV — American Latvian Association, 1727 Kenyon Street, N. W. Washington 10, D. C.

ARTURS TELEVIZIJĀ

Arturam jau jāsāk rakstīt autogramas, kaut ar kautrīgu smaidu. A. Kalniņa uzņ.

Vēl viens izcils panākums

Pēc visai sekmīgas debijas ar Toronto simfonisko orķestri pianists Arturs Ozoliņš jau 5. martā piedalījās CBC - TV pēcpusdienas raidījumā „Junior Magazine", kopā ar CBC orķestri dir. Mario Bernardi vadībā, atskaņojot Doņāni Variācijas. Bez tam Arturs sniedza arī Prokofjeva techniski grūto Tokātu. Sakarā ar šo notikumu, žurnāls CBC Times" savā marta mēneša izdevumā sniedz pagaŗāku interviju ar mūsu jauno censoni. „CBC Times" saviem lasītājiem vēsta, ka Arturs ir neparasti centīgs zēns un interesējas par visu un visiem. Šis žurnāls arī uzsveŗ, ka Artura māte ir mirusi, un Artura dzīve Toronto nav viegla. Tālāk minētais žurnāls raksturo jaunā pianista skolas gaitas. Skolotāji esot pārsteigti, redzot Artura izcilās sekmes Džarvis vidusskolā kā arī Toronto Karaliskajā konservātorijā. Bez tam tiek uzskaitīta rinda koncertu, radio un televizijas raidījumu, kuros A. Ozoliņš piedalījies pēdējā laikā, neizslēdzot uzstāšanos Stratfordas festivālā kopā ar jaundibināto Kanadas nacionālo jaunatnes orķestri.

Ko saka Toronto mūziķi par Artura līdzšinējiem panākumiem?

Tālivaldis Ķeniņš, Toronto Karaliskās konservātorijas mācības spēks un Artura pirmais skolotājs Kanadā, saka: „Arturu pirmo reizi sastapu kā ārkārtīgi apdāvinātu zēnu, bet ļoti maz skolotu. Tagad, dažos gados apguvis klavieŗspēles klasisko pamatizglītību, Arturs attīstījis tik ievērojamu **dabisko techniku**, ka viņam visi ceļi vaļā, lai kļūtu par patiesi ievērojamu pianistu. To garantē arī viņa ārkārtīgais darba prieks un vienreizīgais talants, kas viss kopā izvirzījis viņu visu konservātorijas mācības spēku uzmanības centrā."

TSO diriģents Valters Suskinds: „A. Ozoliņš ir intelligents jaunietis un visu ko ātri ievēro. Vienā brīdī viņš interesējas par technoloģiju, bet nākošajā mirklī jau mēs runājam par mākslu. Arturs ir jau spējīgs tulkot techniski grūtas kompozicijas. Ar saviem gadiem viņš var sasniegt klavieŗspēlē pašus kalngalus. Protams, konkurence būs vienmēr liela, jo tagad pasaulē ir tik daudz izcilu pianistu. Tomēr Arturs ir izņēmums starp daudzajiem."

Pianiste Marta Tūtere: „Esmu sekojusi līdzi Artura spēlei turpat 3 gadus no vietas. Viņš šajā laikā kā pianists ir jūtami audzis. Spēlē izmanāms patikams gludums, frazes kļuvušas atšķirīgākas, viscaur lieliska atmiņa, interpretācija noapaļotāka, bet pats galvenais — šim zēnam ir liela izturība darbā. Šodien ir daudz apdāvinātu pianistu Kanadā, bet tieši izturības trūkuma dēļ pēdējie bieži nesasniedz cerētos panākumus, jo ar talantu vien nepietiek, lai katrs mūziķis varētu kļūt par izcilu mākslinieku. Bez tam Arturam ir pianista karjērai ļoti piemērota roka."

Žaks Ābrams, Artura skolotājs Toronto Karaliskajā konservātorijā: „Viņš ir garīgi ļoti attīstījies, ievērojot pašreizējo vecumu. Bez tam šis zēns ir piemīlīgs, neizlutināts, svaigs un gandrīz ar bērnišķīgu sirdi. Viņam stāv priekšā visas iespējas kļūt par lielu mākslinieku, ja savu iesākto karjēru viņš turpinās attīstīt ar tādu pašu tempu kā līdz šim."

„Canadian Artists" koncertaģentūras galvenais menedžeris Harijs Vorlovs (Warlow), kas savā laikā pats spēlējis orķestrī: „Arturu Ozoliņu esmu dzirdējis tikai TSO mēģinājumos, bet varu teikt, ka viņš ar visu savu sirdi nododas izvēlētajai mākslai. Šajā sakarā man nāk atmiņā tagad slavenā pianista Gleņa Gūlda pirmie soļi uz koncertestrādes. A. Ozoliņš neapšaubāmi seko viņa pēdās."

TSO koncertmeistars Haimans Gūdmans: „Viņš ir lielisks jaunietis (wonderful boy"), kas pārvalda savu instrumentu gandrīz perfekti. A. Ozoliņš izceļas īpaši ar labu ritmu un neatslābstošu koncentrēšanos. Pretēji daudziem jauniem pianistiem, Artura spēlē nav t. s. āmuru pieskaņas. Jūs varat būt tiešām lepni, ka jums aug tik vienreizīgs spēks".

A. Kalniņš.

SLAVENI VIESI EDINBURGAS FESTIVĀLĀ

Edinburgas festivāla mākslinieciskais direktors lords Harevuds uzaicināts viesoties Padomju Savienībā. Viņš uzaicinājumu pieņēmis un braukšot uz Maskavu tuvākā nākotnē. Domā, ka viņš iepazīsies tur ar krievu māksliniekiem un uzaicinās tos uzstāties Edinburgas festivālā.

Ierosinājums šim uzaicinājumam meklējams jau pag. gada oktobŗa mēnesī — kā lorda Harevuda un krievu komponista Šostakoviča sarunas rezultāts. (Šostakovičs bija ieradies Londonā oktobrī). Iespējams, ka Šostakovičs radīšot kādu jaunu Edinburgas festivālam veltītu kompoziciju.

Lords Harevuds ir Anglijas karalienes Elizabetes brālēns. Kopš 1917. gada revolūcijas un britu karaļnamam radniecīgās cara ģimenes noslepkavošanas Krievijā tā būs pirmā reize, kad kāds Anglijas karaliskās ģimenes loceklis apmeklēs Krieviju.

Šī gada festivāla programma ir jau izstrādāta galvenos vilcienos un izsūtīta uz ārzemēm, bet pašā Britanijā nav vēl pieejama plašākai publikai. Vienīgi festivāla preses birojs laiku pa laikam piesūta žurnālistiem īsas ziņas par to, kas būs dzirdams un redzams festivālā. Protams, līdz pat pēdējam brīdim notiks papildinājumi un grozījumi.

Cik zināms, tad festivālā šogad viesosies Londonas Karaliskā opera. Tās solistu starpā paredzēts arī slavenais bass Boriss Kristovs, kuŗu dēvē par Šaļāpina pēcnācēju un kurš izpelnījies publikas ovācijas Milanas „Skalā" un citu zemju operās. No ārzemju orķestŗiem un diriģentiem ir solīti Berlīnes Filharmoniskais orķestris un diriģenti L. Stokovskis, Karajans u. c.

Būs arī britu modernā skulptora Epšteina darbu izstāde — plašākā, kāda jebkad ir veltīta šī skulptora darbiem.

Festivāla komiteja gaida šogad daudz aizjūras viesu. Pagājušais gads ir bijis rekorda gads, salīdzinot ar iepriekšējiem, pie kam apmēram puse no aizjūras viesiem ir nākuši no Savienotajām Valstīm (vairāk kā 16.000 personu) un no Kanadas (vairāk nekā 4.000). Festivāla apmeklētāju skaits Edinburgas viesnīcās (neieskaitot privātās mājas) pastāvīgi pieaug: 1960. gadā viesu skaits gandrīz dubultojies, salīdzinot ar 1951. gadu (vairāk nekā 90.000, bet 1951. gadā tikai — 54.000). Apmeklētāji reģistrēti no 60 dažādām zemēm — pat no Turcijas, Dienvidamerikas, Afrikas — un arī no „dzelzs aizkara" zemēm (Padomju Krievijas un Polijas).

Austra Augenberga.

MARSEĻAS ATENTĀTS

II

Pēc Austrijas valsts kanclera noslepkavošanas (ko izdarīja nacionālsocialisti) ir skaidrs, ka Hitlers grib ar varu pievienot Austriju Vācijai, un tas ir tikpat bīstami Italijai kā Dienvidslavijai. Tāpēc jāizbeidz abu šo zemju naids un kopā ar Franciju, Čechoslovakiju, Poliju un Balkānu valstīm jādibina bloks, kas būtu vērsts pret Vāciju.

Tāda bija Bartū ideja un tāpēc viņam bija jāmirst un līdz ar viņu arī karalim Aleksandram, Balkānu ievērojamākam valdniekam un valstsvīram. Ne Musolīni, bet gan Hitlers stāv šīs slepkavības aizmugurē.

Vācija noraida šīs aizdomas. Un lai pierādītu, cik ļoti Vācija nožēlo karaļa Aleksandra nāvi, Hitlers sūta uz viņa apbedīšanu Belgradē savu stiprāko vīru — Hermani Gēringu.

Tērpies ģenerāļa uniformā, mākslotu skumju izteiksmi platajā sejā, soļo Gērings pirmajā ārzemju sēru viesu rindā aiz karaļa šķirsta 1934. g. 18. oktobrī.

Viņš dzird arī pūļa atriebības saucienus, kas ir vērsti pret Italiju un arī — pret Vāciju.

Gērings cenšas pret to izrādīt sašutumu, kurš varētu likties pat godīgs. Viņš spēlē kādreizējo ķeizarisko lidotāju virsnieku, kam riebīga ir katra politiska slepkavība, sevišķi, ja tā vērsta pret kādu kronētu personu.

Iepriekšējā vakarā viņš ir sniedzis Dienvidslavijas preses pārstāvjiem sekojošu paskaidrojumu:

„Kā vācu policijas šefs, varu jums apliecināt: ja kaut viena no atentātā iejauktajām personām mēģinātu glābties Vācijā, vācu iestādes spers visus soļus, lai to apcietinātu, un tādā kārtā palīdzētu noskaidrot šo šausmīgo noziegumu, kas jums ir laupījis karali un gudro valstsvīru. Bez tam, varat būt pārliecināti, ka šīsdienas Vācija nekad necietīs savās robežās kādu dienvidslavu organizāciju, kuŗas mērķis būtu graut jūsu valsts autoritāro iekārtu . . ."

Tas viss skan godīgi un pārliecinoši, bet šoreiz Vācijas valsts pārstāvis melo bezkaunīgā kārtā, nenosarkdams un acīs skatīdamies.

Vācu valdība savukārt paziņo Francijai un Dienvidslavijai, ka viņa ir ieinteresēta noskaidrot atentāta lietu, un lūdz abas pēdējās sūtīt uz Vāciju savus ierēdņus, kuŗi varētu uz vietas pārliecināties, ka Vācijai nav nekāda sakara ar šo lietu.

Dažas dienas vēlāk Dienvidslavijas sūtnis Berlīnē paziņo vācu Ārlietu ministrijai, ka ieradīsies viņa Iekšlietu ministrijas pārstāvis Dr. Ivars Mogorovičs. Franči pieteic savu drošības komisāru Bartelo.

Vācu ārlietu ministrijā šiem kungiem tiek apsolīts iespējamais atbalsts. Tiks darīts viss, lai viņi varētu noskaidrot visu, kas tos interesētu.

Ārlietu ministrija tūlīt paziņo Himmleram par gaidāmo vizīti. Tas savukārt izsauc pie sevis Gestapo šefu Heijdrichu. Abi apspriežas īsu brīdi, tad Heijdrichs ķeŗas pie tālruņa:

„Kriminālkomisārs Martins tūlīt pie reichsfīrera!"

„Klausos," atbild kriminālkomisārs Alfreds Martins un noliek klausuli. Viņš ir mazliet satrūcies. Ne jau katru dienu kāds Gestapo kriminālkomisārs tiek saukts pie augstā šefa.

BALKĀNU LIETU „SPECIĀLISTS"

Martins ir ļoti jauns kriminālkomisārs, tumsmatis, vidēja auguma, laba izskata. Viņam ir tikai 26 gadi. Jau no jaunības viņš ir nacionālsocialists, ir piedalījies pēdējo rīkotos kautiņos, teicis propagandas runas, rakstījis laikrakstos par Hitleru. Kādreiz viņam ir bijusi mīļākā — krieviete. No tās viņš ir puslīdz iemācījies krievu valodu.

Pirms dažām nedēļām viņš ir iesniedzis Himleram kādu rakstu par kroātu cīņu pēc neatkarības. Raksta autors ir kāds viņa studiju laika kollēga Mladens Lorcovičs, bet Himlers par autoru ir domājis pašu Martinu.

Krievu valoda un šis raksts viņam ir palīdzējuši kļūt par zināma veida „speciālistu" Krievijas un Balkānu jautājumos, ciktāl tie attiecas uz Gestapo.

Martinam aiz muguras ir grūta jaunība. Arī studiju gados viņš ar mokām ir sities cauri. Tagad viņš ir kaut ko sasniedzis un labprāt bauda dzīvi. Vīns, sievietes, dziesmas viņu valdzina, un to dēļ viņam jau ir bijušas nepatikšanas dienestā.

„Ko gan es atkal būšu izēdis?" viņš jautā savam priekšniekam Milleram, saņēmis Heijdricha pavēli.

Millers ir informēts par stāvokli un pasaka Martinam, ka lieta laikam grozās ap Marseļas atentātu.

„Paldies Dievam," atvieglotī nopūšas Martins, „tur gan es neesmu vainīgs."

„. . . UN LAI VIŅIEM NEKAS NEKRISTU ROKĀS!"

„Vai jūs esat labi informēts par Marseļas notikumu?" Himlers jautā Martinam.

Pēdējais to apstiprina.

„Tas, ko es jums tagad gribu uzdot, ir liels manas uzticības pierādījums," saka Himlers. „Tur jūs varat sev nopelnīt piešus. Es jūs ieceļu par Marseļas lietas apstrādātāju."

Īsos vārdos Himlers paskaidro Martinam, ka tam jābūt palīdzīgam, lai komisārs Bartelō un ministrijas padomnieks Mogorovičs varētu pārliecināties, ka Vācija atentātā nav vainīga.

„Jūs šiem kungiem rādāt visu, ko tie vēlas redzēt," nobeidz Himlers. „Katru akti, ko šie kungi pieprasa, nododiet viņu rīcībā. Saprotams . . . man nav nekas pretī, ja jūs viņiem papīru vietā iespējami bieži parādāt, kādi izskatās Berlīnes bāri no iekšpuses, sevišķi, ja viņi kļūst pārāk centīgi . . . Viņi taču arī ir tikai cilvēki, un skaista meitene tiem var būt daudz interesantāka par kādu sausu akti. Saprotiet mani pareizi: jūs esat man atbildīgs, lai viņu rokās nekristu nekas, kas varētu mest kādu ēnu uz Vāciju . . . "

Šinī brīdī Martins vēl nepielaiž domu, ka kāds no jaunās Vācijas vadoņiem varētu būt apsmērējis savas rokas šinī netīrajā lietā. Viņš jūtas pagodināts par viņam dāvāto uzticību un domā, ka ar sava drauga Lorcoviča palīdzību viņš viegli tiks galā ar šo lietu.

BLONDĀ SLAVIETE

Martins cītīgi kopo visas ziņas, ko ārzemju laikraksti sniedz par atentātu. Visi franču laikraksti raksta par kādu noslēpumainu blondu slavieti, kuŗai acīmredzot ir ciešs sakars ar visu šo lietu. Viņa ir redzēta kopā ar atentāta vīriem gan Parīzē, gan Marseļā, bet iegūt kaut kādas tuvākas ziņas par viņu nav izdevies.

Dienu pirms atentāta viņa ir ieradusies Marseļā, lai izlūkotu atentātam izdevīgāko vietu. Atentāta dienas rītā viņa ir redzēta kopā ar atentāta izdarītāju Cours Mirabeau viesnīcā. Tai pašā dienā viņa taksametrā aizbraukusi uz Avoņinu, kur pēdas pazūd.

Martins domā, ka šī blondīne ir vienkārši žurnālistu izgudrojums.

Kādā dienā pie Martina Heijdrich uzdevumā ierodas kāds viņa stāba vīrs Bergers, lai sniegtu Martinam dažus norādījumus.

„Vai jūs esat dzirdējis Raethera vārdu?" jautā Bergers.

Martinam priekšā patlaban ir kāds franču laikraksta izgriezums, kuŗā apgalvots, ka Gebelsa ministrijas padomnieks Raethers ir kroātu kūdītāju lapas izdevējs.

„Tās nu ir muļķības," saka Bergers. „Šis Raethers nekad nav interesējies par kroātu lietām. Un tomēr . . . "

Martins dabū zināt, ka padomniekam Raetheram ir jaunāks brālis, students, kas tad nu paraksts par kroātu laikraksta izdevēju. Abiem Raetheriem ir tēva brālis, diezgan pazīstams ārsts. Un šim tēva brālim savukārt ir ļoti skaista sieva.

Raethera kundzei ir liela pazīšanās. Viens no viņas labākajiem draugiem ir kroātu ārsts Dr. med. Branimirs Jeličs.

Šis Jeličs ir Ustašas vadītājs Vācijā. Ar viņa starpniecību Raethera kundze ir iznomājusi vienu no saviem dzīvokļiem Vilmersdorfā Ustašas propagandas šefam Dr. Budakam. Šinī dzīvoklī atrodas Ustašas galvenais stābs un avīzes redakcija.

„Atliek tikai, lai jūs vēl pastāstītu, ka Raethera kundze ir blonda un slavietes tips," saka Martins.

„To pašu es jums gribētu teikt," smējās Bergers.

„Vai tad viņa tiešām ir šī blondā slaviete?"

„Trīs reizes jūs drīkstat minēt," noslēpumaini saka Bergers. „Bet vienu lietu es jums varu atklāt: Dr. Jeličs dažas dienas pirms atentāta pazuda kaut kur dienvidu virzienā, un Raethera kundze (ta, protams, tikai sagadīšanās) tai pašā laikā devās izpriecas ceļojumā uz Italiju un Dienvidfranciju."

Martinam griežas galva. Šis Bergera kungs viņam liekas pavisam savāds tips. Un Raethera kundze un viņas noslēpumainie sakari ar kroātu emigrantiem ir neizprotami. Viņam nav ne mazāko aizdomu, ka arī kāda vācu roka varētu slepkavībā spēlēt zināmu lomu. Savu uzdevumu viņš ieskata kā tīri diplomātisku misiju.

DORA RAETHERA KUNDZE

Martina aicināta, Raethera kundze ierodas Gestapo. Skaistā dāma ir mazliet uztraukta.

„Es nesaprotu, kāpēc mani apgrūtina . . . "

„Apmierinieties, cienītā kundze, un, lūdzu, sēdieties," atbild Martins, kuŗam ir liela vājība pret skaistām sievietēm.

Zem mazās cepurītes ir redzami Raethera kundzes kastaņbrūnie mati.

„Paldies Dievam, jūs neesat blonda," saka Martins.

„Kāda gan Gestapo darīšana gar maniem matiem?" vēsi jautā Raethera kundze.

„Visa pasaule meklē pēc blondās slavietes, cienītā kundze . . . "

„Es ceru, jūs neesat krāsu akls."

Pēkšņi Martinam ienāk prātā, ka kastaņbrūni mati ir pēdējais modes kliedziens. Vai Raethera kundze būtu likusi savus matus krāsot? Šo jautājumu Martins neuzdod, bet tā vietā jautā:

„Gestapo nav ieinteresēta jūsu matu krāsā, bet gan to interesē jūsu attieksmes ar Dr. Jeliču. Jūs pazīstat šo kungu?"

„Jūs jokojat, kriminālkomisāra kungs, Dr. Jeličs ir manas ģimenes draugs."

„Kad jūs viņu beidzamo reizi redzējāt?"

„Ja jums tas noteikti jāzina, tad tas bija septembrī Sestriērā."

„Tas ir netālu no Marseļas, kur 9. oktobrī notika atentāts."

Raethera kundze smejas un paskaidro Martinam, ka Dr. Jeličs atradies Sestriērā veselības uzlabošanas nolūkos, un pašlaik viņš atrodas kādā Mailandes slimnīcā.

„Labi, bet jūs esat izīrējusi savu dzīvokli Vilmersdorfā kroātam Dr. Budakam," saka Martins. „Kur pašlaik atrodas Dr. Budaks?"

„Es neizsekoju savus īrniekus," atbild Raethera kundze. „Varbūt Gestapo zina ko vairāk. Tai taču vienmēr ir noteiktas ziņas, ja kāds pazūd . . . "

„Kad jūs atgriezāties no Francijas, cienītā kundze?"

Atbildes vietā Raethera kundze pasniedz Martinam savu pasi. Iebraukšanas zīmogs liecina, ka viņa atgriezusies Vācijā septembŗa vidū. Tātad viņa nevar būt blondā slaviete.

„Es gribētu apskatīt Vilmersdorfas dzīvokli," atvieglots saka Martins.

„Ja jūs to vēlaties . . . "

Divdesmit minūtes vēlāk Martina dienesta auto aptur pie elegantas dzīvojamās mājas.

Raethera kundze atslēdz. Dzīvoklis ir liels un moderns. Taču iekārta liecina, ka te dzīvo vecpuiši.

(Turpinājums sekos)

DV DELEGĀTU PILNSAP

(Pārnesums no 1. lpp.)

GRĀMATVEDĪBA un IENĀKUMA NOD. priekš uzņēmumiem.
— Zvanit
HU 5-6121 vai HU 3-9187. Toronto

DĀMA, kas mākslinieku karnevālā pazaudēja savu kurpīti, var to saņemt, zvanot
HO 6-0953 — JĀNIM.

SLAVENI VIESI EDINBURGAS FESTIVĀLĀ

Edinburgas festivāla mākslinieciskais direktors lords Harevuds uzaicināts viesoties Padomju Savienībā. Viņš uzaicinājumu pieņēmis un braukšot uz Maskavu tuvākā nakotnē. Domā, ka viņš iepazīsies tur ar krievu māksliniekiem un uzaicinās tos uzstāties Edinburgas festivālā.

Ierosinājums šim uzaicinājumam meklējams jau pag. gada oktobra mēnesī — kā lorda Harevuda un krievu komponista Šostakoviča sarunas rezultāts. (Šostakovičs bija ieradies Londonā oktobrī). Iespējams, ka Šostakovičs radīšot kādu jaunu Edinburgas festivālam veltītu kompoziciju.

Lords Harevuds ir Anglijas karalienes Elizabetes brālēns. Kopš 1917. gada revolūcijas un britu karaļnamam radniecīgās cara ģimenes noslepkavošanas Krievijā tā būs pirmā reize, kad kāds Anglijas karaliskās ģimenes loceklis apmeklēs Krieviju.

Šī gada festivāla programma ir jau izstrādāta galvenos vilcienos un izsūtīta uz ārzemēm, bet pašā Britanijā nav vēl pieejama plašākai publikai. Vienīgi festivāla preses birojs laiku pa laikam piesūta žurnālistiem īsas ziņas par to, kas būs dzirdams un redzams festivālā. Protams, līdz pat pēdējam brīdim notiks papildinājumi un grozījumi.

Cik zināms, tad festivālā šogad viesosies Londonas Karaliskā opera. Tās solistu starpā paredzēts arī slavenais bass Boriss Kristovs, kuŗu dēvē par Šaļāpina pēcnācēju un kurš izpelnījies publikas ovācijas Milānas „Skalā" un citu zemju operās. No ārzemju orķestriem un diriģentiem ir solīti Berlīnes Filharmoniskais orķestris un diriģenti L. Stokovskis, Karajans u. c.

Būs arī britu modernā skulptora Epšteina darbu izstāde — plašākā, kāda jebkad ir veltīta šī skulptora darbiem.

Festivāla komiteja gaida šogad daudz aizjūras viesu. Pagājušais gads ir bijis rekorda gads, salīdzinot ar iepriekšējiem, pie kam apmēram puse no aizjūras viesiem ir nākuši no Savienotajām Valstīm (vairāk kā 16.000 personu) un no Kanadas (vairāk nekā 4.000). Festivāla apmeklētāju skaits Edinburgas viesnīcās (neieskaitot privātās mājas) pastāvīgi pieaug: 1960. gadā viesu skaits gandrīz dubultojies, salīdzinot ar 1951. gadu (vairāk nekā 90.000, bet 1951. gadā tikai — 54.000). Apmeklētāji reģistrēti no 60 dažādām zemēm — pat no Turcijas, Dienvidamerikas, Afrikas — un arī no „dzelzs aizkara" zemēm (Padomju Krievijas un Polijas). **Austra Augenberga.**

stošu koncentrēšanos. Pretēji daudziem jauniem pianistiem, Artura spēlē nav t. s. āmuru pieskaņas. Jūs varat būt tiešām lepni, ka jums aug tik vienreizīgs spēks". **A. Kalniņš.**

„Gestapo nav ieinteresēta jūsu matu krāsā, bet gan to interesē jūsu attieksmes ar Dr. Jeliču. Jūs pazīstat šo kungu?"

„Jūs jokojat, kriminālkomisāra kungs, Dr. Jeličs ir manas ģimenes draugs."

„Kad jūs viņu beidzamo reizi redzējāt?"

„Ja jums tas noteikti jāzina, tad tas bija septembrī Sestrierā."

„Tas ir netālu no Marseļas, kur 9. oktobrī notika atentāts."

Raethera kundze smejas un paskaidro Martinam, ka Dr. Jeličs atradies Sestrierā veselības uzlabošanas nolūkos, un pašlaik viņš atrodas kādā Mailandes slimnīcā.

„Labi, bet jūs esat izīrējusi savu dzīvokli Vilmersdorfā kroātam Dr. Budakam," saka Martins. „Kur pašlaik atrodas Dr. Budaks?"

„Es neizsekoju savus īrniekus," atbild Raethera kundze. „Varbūt Gestapo zina ko vairāk. Tai taču vienmēr ir noteiktas ziņas, ja kāds pazūd . . . "

„Kad jūs atgriezāties no Francijas, cienītā kundze?"

Atbildes vietā Raethera kundze pasniedz Martinam savu pasi. Iebraukšanas zīmogs liecina, ka viņa atgriezusies Vācijā septembra vidū. Tātad viņa nevar būt blondā slāviete.

„Es gribētu apskatīt Vilmersdorfas dzīvokli," atvieglots saka Martins.

„Ja jūs to vēlaties . . . "

Divdesmit minūtes vēlāk Martina dienesta auto aptur pie elegantas dzīvojamās mājas.

Raethera kundze atslēdz. Dzīvoklis ir liels un moderns. Taču iekārta liecina, ka te dzīvo vecpuisi.

(Turpinājums sekos)

DV DELEGĀTU PILNSAPULCĒ

(Pārnesums no 1. lpp.)

Plašāku ieskatu par aprūpes darba veikumiem deva daļas vad. A. Kvēps. Noorganizetas 2 ziedojumu vākšanas akcijas — pavasari un Ziemassvetkos. Pirmo reizi Ziemassvētku akcija izvesta ar vienveidīgiem sarakstiem, nepiedalījās Britu Kolumbijas un Montreālas nodaļas, pie kam pēdēja savlaicīgi neatsaucās arī Ziemassvētku kartīšu izplatīšanai. Izgatavotas 33.200 kartītes, kuŗas nosūtītas arī uz ASV un Eiropu, grāmatnīcām, skolām u. t. t. Līdz ar samaksām par kartītēm tautieši sūtīja arī ziedojumus aprūpei, kur lielākā atsevišķā summa bija $25,-, bet $5,- un vairāk ienāca vairāk kā no 200 ziedotājiem. Izplatīti DV organizācijas izdotie sienas kalendāri, sevišķa vērība piešķirta aprūpei aiz dzelzs aizkaŗa, ko veic arī atsevišķas nodaļas. DV Kanadas valde nosūtījusi caur DV Zviedrijā 28 saiņus ar drēbēm, medikamentiem un pārtiku cietējiem aiz dzelzs aizkara. Aprūpi Eiropā kārto ar DV Rietumvācijas valdes starpniecību, bet dažas nodaļas sniedz tiešu palīdzību. Arī vietējā aprūpe ar katru gadu prasa vairāk līdzekļu, un grūtībās nonākušos tautiešus atbalsta ar aizdevumiem un pabalstiem. Aprūpes darbā izcili panākumi ir DV Toronto nodaļas Vanadzēm. Visvairāk ziedojumu savākusi DV Toronto nodaļa, kam seko Londona, Sv. Katarīnes, Noranda u. c. Proporcionāli biedru skaitam lielāko devumu uzrāda Norandas DV nodaļa, tai seko Toronto, Sv. Katarīnes un Londona. Vājāk darbs paveicies Hamiltonas un Montreālas nodaļām. DV nodaļu, Halifaksas kopas un Toronto Vanadžu kopas savāktie ziedojumi aprūpei uzrāda $8.032,-, bet nodaļu speciālās summas, kas veltītas aprūpei no sarīkojumiem u.t.t., uzrāda — $1.025,-. Tūrisma sekcijas atlikums no pag. gada ir $1.805,-, bet Ziemassvētku kartīšu akcijā no ienākušiem ziedojumiem iegūti — $2.302,-.

Kasieris J. Ronis ziņoja, ka pag. gadā DV Kanadas valdes budžets nav reālizējies pilnībā, un atsevišķas summas vēl ienākušas no nodaļām pēc budžeta gada notecēšanas. 1960. g. aprūpei veltīti $7.542,-, atlikums uz 1. janvāri ir $3.206,-. DV Kanadas valdes bilance uz 1. janvāri ir $9.743,.

Jaunatnes un sporta daļas vad. E. Breikšs ziņoja, ka piedalījies Jaunatnes apvienības sēdēs, kongresā, kā arī Ceļinieka apgāda sēdēs un jaunatnes sarīkojumos. Palīdzējis atjaunot darbību Hamiltonas jaunatnes pulciņam „Rota", darbojies kā LNJAK padomnieks un kā „Jaunās Gaitas" Draugu kluba pārstāvis Kanadā. DV KV atbalsta jaunatnes žurnālus, abonējot 22 eks., kas tiek piesūtīti DV nodaļām un latviešu skolām. J. B. informē arī par Centrālās valdes pieņemtām vadlīnijām jaunatnes darbā, kur paredzēts, ka nodaļām rīkojams gadā vismaz viens sarīkojums, veltīts jaunatnei, un nodaļām savā rajonā jārūpējas par jaunatnes pasākumu sekmēšanu un apbalvošanu, atbalstāma Minsteres ģimnazija un jaunatnes žurnālu iznākšana. Noturētas DV Kanadas šaušanas sacensības, kā arī sacensības jaunatnei. Labus panākumus guvuši Hamiltonas DV volejbolisti, kā arī Toronto DV sporta klubs R. Kadiķa vadībā, noorganizējot jaunāko gadu gājumu basketbola treniņus.

Informācijas daļas vad. R. Epners norādīja, ka nodaļām izsūtīti informācijas materiāli pretkomūnisma darbam, bet darbs nav devis cerētos panākumus. Ir tikai nedaudz nodaļas , kas šai darbā uzrāda jūtamāku aktīvitāti, kā, piem., Sadberija, Alberta, Hamiltona un Kičenera, bet pasīvākā ir Montreālas nodaļa. Iegādāti pretkomūnistiskās informācijas materiāli, kā: grāmatas, brošūras un skaņu lentes.

Notikusi DV IN darbinieku sanāksme, kurā bija pārstāvētas 5 nodaļas, referējis LNJAK PIN vadītājs G. Brikmanis. Lielu darbu pretkomūnistiskās cīņas laukā veic DV laikraksts „Latvija Amerikā". Iekšējās informācijas darbā nodaļas maz atspoguļojušas sava darba aktuālitātes. Aktīvākās bijušas Londonas un Toronto nodaļas. Nodaļas bijušas pasīvas arī rakstu iesūtīšanai DV mēnešrakstam. Turpmākā darbā R. Epners ieteica pūlēties savu izdevumu abonementu celšanā, kā arī rakstu iesūtīšanā. Nodaļās iekārtojami skatu albumi. Piešķirama lielāka vērība lasītāju vēstuļu rakstīšanai kanadiešu laikrakstos, kanadiešu bibliotēkām dāvināmas pretkomūnistiska satura grāmatas. Savu rajonu parlamenta locekļi iepazīstināmi ar komūnisma metodēm, kā arī organizējamas studiju grupas komūnisma ideju pareizai izpratnei un šo ideju apkaŗošanai. Aktīvi jāpiedalās pretkomūnisma sarīkojumos un veicināma sadarbība ar cittautiešu pretkomūnisma organizācijām. Tāpat lielāka vērība piešķirama kanadiešu iepazīstināšanai ar mūsu kultūru, rīkojamas gleznu un daiļamatnieku skates, tautisko deju priekšnesumi, pastmarku izstādes u.t.t. Nobeidzot savu izsmeļošo ziņojumu, R. Epners norādīja uz lielo nepieciešamību kāpināt informācijas darbu, aicinot visām DV nodaļām sniegt iespējamo atbalstu.

Sanāksmē ierasties aizkavētā A. Ūdra ziņojumi sniedza sekr. K. Bencons, norādot, ka DV organizācijai Kanadā ir 1033 biedri, to skaitā 284 Vanadzes. Biedru skaits uzrāda pieaugumu par 23 locekļiem. Sekretārs K. Bencons ziņoja, ka pag. darbības gadā noturētas 9 kārtējās valdes sēdes. Sēžu protokoli pavairoti un izsūtīti visām DV KV amatpersonām, DV nodaļām un pārējām zemju valdēm. Pie nodaļām un DV KV darbojas 2 vīru koŗi, 2 teātŗa kopas, 3 bibliotēkas, 2 grāmatnīcas, 3 sporta kopas un 1 mednieku sekcija. Kārtējās valdes sēdes noturētas pa lielākai daļai Toronto, bet 1 sēde bijusi Sidrabenē un Hamiltonā.

Vanadžu pārstāve pie DV Kanadas valdes Ilga Breikša informēja par notiekošo Vanadžu sanāksmi, par ko ziņosim atsevišķi. Viņa arī ievēlēta no jauna par Vanadžu pārstāvi.

Revīzijas ziņojumu sniedza prdis A. Zibens, norādot, ka valdes darbība bijusi sekmīga un visi ieraksti saskan ar attaisnojošiem dokumentiem. Amatpersonas par veikto darbu pelnī pateicību.

Nodaļas delegāti savos ziņojumos galvenos vilcienos raksturoja nodaļu veikumus un aktuālākās problēmas.

Toronto nodaļa uzsvēra bibliotēkas darbu un aicināja veltīt vairāk vērības sporta atbalstam. **Hamiltonas nodaļa** pasvītroja iespaidīgo 14. jūnija sēru dienas sarīkojumu, sniegto atbalstu sportam un labi izdevušos sarīkojumus. **Sv. Katarīnes nodaļā** valda laba sadarbība un atsaucība DV darbam; trūkst impulsa informācijas darba kāpināšanai, kas sevišķi jūtams pēc A. Sprūdža aizceļošanas. **Niagaras nodaļā** novērojama laba darba griba, gūti panākumi informācijas darbā un vietējās aprūpes sekmēšanā. **Londonas nodaļas** darbs bijis ļoti sekmīgs un daudz pūļu veltīts palīdzības darba kāpināšanā. Biedros liela interese par DV bēŗu fondu. **Montreālas nodaļā** vērojams parallēlisms un grūtības ziedojumu vākšanas akcijās. **Sadberijas nodaļā** grūti noorganizēt sarīkojumus. Gūti atzīstami panākumi pretkomūnisma darbības laukā, izbalsojot kreiso aprindu ļaudis no arodbiedrību vadības. Notikusi plaša 14. jūnija sēru dienas demonstrācija, bijuši raidījumi televīzijā un radiofonā. **Edmontonas nodaļā** jūtami pieaudzis biedru skaits un uzsākta Džonesa tēva piemiņas fonda idejas iedzīvināšana, noorganizēts raidījums televīzijā. **Norandas nodaļa** ir pateicīga DV teātrim par sniegto viesizrādi nodaļas 10 gadu atceres svētkos. Liels atbalsts ziedojumu vākšanas akcijās bijis kā no DV biedriem, tā pārējiem tautiešiem. Labi noorganizēta grāmatnīca, kas dod labus ienākumus. Daļa biedru dzīvo patālu no centra, un tiem grūtības iesaistīties aktīvākā darbā. **Kičeneras nodaļai** grūtības ar sarīkojumu noorganizēšanu un amatpersonu izraudzīšanu. Noorganizēts radio raidījums. Ziņojumus sniedza arī **Bramptonas, Manitobas** un **Albertas nodaļu** pārstāvji.

Par bēŗu fondu ziņojumu sniedz J. Ronis, norādot, ka jūtama kapitāla samazināšanās, un bēŗu fonda kasē uz 1. janvāri $1221,-. No bēŗu fonda aizgājušas vairākas nodaļas.

K.

(Nobeigums sekos).

GRĀMATVEDĪBA un IENĀKUMA NOD. priekš uzņēmumiem.

Zvanīt

HU 5-6121 vai HU 3-9187. Toronto

DĀMA, kas mākslinieku karnevālā pazaudēja savu kurpīti,

var to saņemt, zvanot

HQ 6-0953 — JĀNIM.

Ilggadīgais Kanadas DV organizācijas vadītājs V. Mukts nodod amatu un apsveic jaunievēlēto valdes priekšsēdi Robertu Epneru (pa kr.). J. Kreiļa uzņ.

Savienotās VALSTIS

DETROITĀ

● Gada sapulču sezonu aizvadot, savai gadskārtējai sanāksmei, 26. februārī pulcējās Daugavas Vanagi un Vanadzes.

Sapulci atklāja DVA Detroitā priekšnieks A. Līgotnis, vispirms nolasot nupat saņemto DV ASV priekšnieka Aug. Vanaga rakstu, ka DV ASV valde A. Līgotņa 40 gadu dzimšanas dienas gadījumā kā mazu atzinību par nesavtīgo un sirdsdedzes pilno darbu DV organizācijā piešķiŗ viņam Goda rakstu. Tāds piešķirts DVA Detroitā izcilajam sportistam — basketbolistam Gunaram Vītoliņam sakarā ar viņa iesaukšanu ASV bruņotos spēkos.

Sapulces grūtākajā daļā — amatpersonu vēlēšanās — negāja viegli arī šoreiz. Līdzšinējais priekšnieks Arnolds Līgotnis kategoriski atteicās kandidēt, jo pēc 10 gadu darba DV organizācijā, no kuŗiem pēdējie priekšnieka amatā, arī viņš gribot reiz atvilkt elpu.

Par priekšnieku vienbalsīgi ievēlēja V. Lenšu. Jaunajā valdē ievēlēja: A. Tīdemani (kasieris), M. Priedīti (sekretārs), J. Lūkinu un P. Zelmeni (informācijas nodaļas pārzinis).

Revīzijas komisija A. Līgotnis, J. Bērziņš un A. Ūdenāns.

Sekoja valdes priekšsēža, sekretāra un nozaŗu vadītāju ziņojumi. Darbs pagājušajā gadā ritējis apmierinoši un tas atzīts par sekmīgu arī DV ASV priekšnieka Aug. Vanaga rakstā, kas piesūtīts sakarā ar gada sapulci. Arī revīzijas komisijas vīriem nebija nekas ko pārmest ne priekšniekam, ne valdei.

Revīzijas komisijas protokolu nolasīja priekšsēdis Ūdenāns, un tanī izteikta viesiem pateicība par pag. gada darbību, sevišķi pasvītrojot Vanadžu darbu. Vanadžu vadību turpinās līdzšinējā priekšniece V. Līgotne.

Budžetu 1961. g., kas sabalansēts uz $780.00 ienākumos un izdevumos organizācijas daļā un $420.00 aprūpes daļā, kopā $1200-, pieņēma bez ievērojamiem grozījumiem.

Apvienībā uz 1961. g. 1. janv. 50 aktīvi biedri un 24 biedri - veicinātāji. Pie apvienības rosīgi darbojas Drāmatiskā kopa ar režisori M. Upīti. Sporta kopu ar š. g. 14. janv. vada Edg. Richters. Atsevišķās sekcijas vada: šaušanas — V. Lenšs, basketbola — G. Vītoliņš, volejbola — E. Vītoliņš, paukošanas — J. Krūmiņš un galda tenisa — M. Priedītis.

Tā kā DVA Detroitā nākošajā rudenī būs 10 gadu, vienojās rīkot atceres sarīkojumu, ko kārtos valde.

P. Z.

KALAMAZŪ

● „Skaisti, patīkami, lieliska bauda" un līdzīgus atzinumus dzirdējām pēc Paulas Brīvkalnes koncerta 4. martā Kalamazū koledžas Stetson kapellā. Ar lielāko sajūsmu apm. 200 klausītāju saņēma un pavadīja ikkatru mākslinieces sniegumu. Lielo atsaucību nevarēja apturēt pat ne piedevu piedevas.

● Jaunatnes kopas rakstu krājuma „Tapa" redaktore Juta Grīnberga aicina ikvienu jaunieti piedalīties izdevumā ar rakstiem, tos iesūtot viņai, 833 W. Walnut ielā. Kā aizrāda redaktore, var iesniegt arī rakstiņus angļu valodā, kuŗus pārtulkojot varētu iespiest.

● Dāmu frizieres salonā „Agita", 320 E. Michigan ielā, kuŗas īpašniece ir A. Tolis, tagad, pēc frizieres skolas nobeigšanas, saistījusies otra latviete Erna Zeimane. Pieteikšanos var izdarīt pa tel. FI 5-2094.

● Jaunatnes kopas literārā sekcija, kuŗas vadību uzņēmusies Bitīte Vinklere, 26. februāŗa sanāksmē vienojās, ka sekcijas darbība vispirms veltāma latviešu literātūras vēsturei, ar to iepazīstinot kopas un arī pārējos jauniešus. Sekcijā darboties pieteikušies 6 jaunieši, bet vēl var pieteikties katrā laikā. Nākošā sanāksme 19. martā, plkst. 4.00 p. p. Vinkleru ģimenes mājā, 918 Denner ielā.

● „Čikāgas piecīšu" uzstāšanās 11. martā, plkst. 7,30 v. Latviešu b-bas namā. Tā domāta ne tikai jauniešiem, bet arī visiem citiem; J. K. ikvienu laipni ielūdz.

● Latviešu biedrības priekšsēdi J. Grotēnu ievēlēja biedru sapulce, bet ievēlētā valde par -pr-ža v. izraudzījusi A. Ravu, sekretāri — M. Šviķi, kasieri — B. Gertsonu, sarīkojumu daļas vadītāju — O. Reinvaldu un nama pārzini — A. Elksni.

● Latviešu b-bas dāmu komitejas sarīkojums no 27. maija pārcelts uz 15. aprīli Recreation Park telpās. Ar teātŗa izrādi sarīkojumā piedalīsies Grand Rapidu latviešu b-bas teātŗa kopa, izrādot Sk. Princes komēdiju — „Lielais malks". Izrādi sagatavojis N. Šubiņš.

ROČESTRĀ (N. Y.)

● Dāmu komitejas gadskārtējais bazārs 11. martā, plkst. 5.00 Social Erie klaba telpās, S. Cinton un Meigs ielu stūrī. Daudz vērtīgu laimestu. Izlozei sekos deja, spēlēs ukraiņu kapella. Ieeja $1,-, bērniem — brīva. Tīrs atlikums par labu palīdzības darbam.

● Krusta draudzes valde konstruējusies šā: valdes priekšnieks H. Mālmanis, viņš ir arī ALAs pārstāvis, priekšnieka vietnieks A. Aizstrauts, sekretāre Austra Vilka, sekr. palīgs J. Kalniņš, kasieris A. Zviedris, viņa palīgs un mantzinis Z. Mitenbergs un valdes loceklis J. Lejnieks. Dāmu komitejas valdē par priekšnieci ievēlēta I. Rence, vietnieci — Z. Oļukalna, sekretāri — A. Zviedre, kasieri — A. Aizstrauta, tās palīdzi — M. Ozola, biedrzini — K. Mitenberga, tās palīdzi — A. Kalniņa.

● 5. marta dievkalpojumā draudze pieminēja pulkv. Kalpaka un viņa cīnītāju dižo piemēru un uzupurēšanos Latvijas brīvības labā. Amatā ieveda draudzes jauno valdi un revīzijas komisiju.

● Krusta draudzes rīkotajā koncertā 9. aprīlī viesosies Montreālas vīru koris Junda.

KOLORĀDO SPRINGA, COLO.

● Kolorādo universitāti Bulderā beigusi Zenta Biteniece ar bakalaura gradu psicholoģijā un paidagoģijā.

● Šejienes televīzijas komentātors Džons Bartalamjū (Bartholomew), 2. pasaules kaŗa korespondents Londonā un Koblencā, dodams politisko pārskatu, 24. februārī plaši runāja par Baltijas valstu likteņiem, ar skaitļiem illustrēdams komūnistu izdarības Baltijas valstīs.

● „Ja sauci sevi par latvieti, tad nepiedodams tavs kūtrums, atturoties parādīt cieņu saviem varoņiem," tā starp citu draudzes valde, aicinādama uz plkv. Kalpaka un citu cīnītāju dievkalpojumu, apkārtrakstā brīdināja draudzes locekļus, jo pēc šī dievkalpojuma 4. martā bija nolikta gada sapulce, kurā „pārrunājami svarīgi dzīves jautājumi". Bet brīdinājumam bija pa daļai saucēja balss tuksnesī: kā dievkalpojumā, tā arī vēlāk gada sapulcē kuplā skaitā vietā, kā to vēlējās valde, draudzes dzīves veidošanā piedalījās no daudz aicinātajiem maz izredzēto, tikai 13 draudzes locekļi. Nepievilka arī tās vilinājums, ka gada sapulces laikā čaklā „dāmu komiteja gādās par maizītēm un kafiju", lai „sirsnīgā saimē pārrunātu mūsu nepieciešamības", un arī filmas demonstrēšana, kuŗu uzņēma draudzes 10 gadu pastāvēšanas atcerē un prof. L. Bērziņa godināšanā. Pēc valdes, revīzijas komisijas un dāmu komitejas ziņojuma grozīja statūtu 13. punktu — viena gada vietā valdi, revīzijas kom. un dāmu kom. ievēlot uz 3 gadiem. Par vēlēšanām var teikt, ka mūsu nometnē viss bez pārmaiņām, jo, atklāti balsojot vienā paņēmienā par visiem līdzšinējiem valdes, dāmu komitejas un revīzijas komisijas locekļiem, ievēlēja līdzšinējos, ko jau ievēleja 1958. gada sapulce un kas bez pārvēlēšanas darbojušies līdz šim. Lai sapulci nekavētu, meklējot pēc amata personām, jau apkārtrakstā bija ziņots, ka „līdzšinējā valde pilnā sastāvā uztur savu kandidātūru". Var tikai priecāties un jautāt, vai vēl kur ir notikušas tik saskanīgi kristīgas vēlēšanas? No valdes sastādītajiem diviem budžeta variantiem gada sapulce nobalsoja par to, kas paredz draudzes locekļa nodevu paaugstināt no līdzšinējā dolar uz $1.50 mēnesī, un tā apstiprināja budžetu $1685,88 apmērā, pie tam, lai samazinātu paredzēto atlikumu $553,- apmērā resp. paaugstinātu mācītāja algu, pieņēma ar 6 pret 5 balsīm; K. Līča priekšlikumu paaugstināt mācītāja ceļa izdevumus no $3,- uz $10,- par katru braucienu no Denveras uz šejieni. Sapulci vadīja O. Sāpe, protokolēja A. Timermanis.

„AUGSTI VIESI" LONDONĀ

Londonā bija ieradusies „Padomju Krievijas un Lielbritanijas tuvināšanās biedrības" delegacija, uz sarunām par miermīlīgo koeksistenci. Delegācijā bija Chruščeva znots Aleksejs Adžubejs, avīzes „Izvestija" galvenais redaktors; minētās tuvināšanās biedrības viceprezidents prof. V. Venikovs, Padomju Krievijas un ārzemju „kulūrālo sakaru" komitejas priekšsēdis G. Žukovs, avīzes „Pravda" redaktors V. Majevskis — un beidzot Padomju Krievijas un Lielbritanijas tuvināšanās biedrības prezidents un Padomju rakstnieku Savienības sekretārs Aleksejs Surkovs, kas labi pazīstams sakarā ar savu bēdīgi slaveno lomu Pasternaka līdzstrādnieces Ivinskajas notiesāšanā.

Britu avīžu komentāri par angļu un krievu koeksistences konferenci un „augsto viesu" uzturēšanos nav visai labvēlīgi. „Pravdas" redaktors, par spīti konferences priekšsēdētāja un pārējo konferences dalībnieku protestiem, asi uzbrukuši Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāram Hameršeldam, neskopojoties ar rupjiem izteicieniem pazīstamajā komūnistu žargonā. Žukovs uzbrucis britu BBC, kas pārraidot „Krieviju aizskaŗošu programmu," „Izvestija" redaktors Adžubejs izteicis ļoti asus pārmetumus it kā sakarā ar 30 Padomju studentu sliktajiem piedzīvojumiem kādā Londonas viesnīcā, kas gan vēlāk izrādījušies par nedibinātiem.

Krievu viesiem ļoti nepaticis britu preses tonis attiecībā pret viņiem (viņi vēl arvien nevar saprast, ka Rietumos prese ir brīva!); Žukovs pat apgalvojis, ka viņš esot jau pieradis pie britu preses nepatiesajām ziņām. Bijis acīm redzams, ka krievi gribējuši izmantot pat koeksistences konferenci kā propagandas platformu: viens Krievijai diezgan labvēlīgi noskaņots angļu žurnālists aizrādījis, ka krievi ne vienmēr prot atšķirt kultūru no propagandas. Konferences atmosfaira kļuvusi visai sakarsēta, un bijis brīdis, kad licies, ka britu delegāti protestēdami atstās konferenci.

Novērojot konferences nobeigumu un rezultātus, britu konservātīvās avīzes aizrāda, ka starp „miermīlīgās koeksistences" idejas interpretēšanu Padomju Savienībā un Rietumos pastāv dziļa plaisa. Padomju Krievijas uztverē tā esot tikai lietderīga fraze, lai maskētu ar to saimniecisku, politisku un kultūrālu cīņu pret Rietumiem. Britus, kas piedalījušies konferencē, pārsteigusi un uztraukusi Padomju delegācijas izturēšanās (piemēram, apmeklējot kādu avīzes spiestuvi, viens no Padomju delegācijas locekļiem pat uz ātru roku mēģinājis . . . pamudināt dažus spiestuves darbiniekus uz streiku!). Britu avīzes skeptiski aizrāda, ka pēc šīs „miermīlīgās koeksistences" konferences viss būšot pa vecam: krievi turpināšot traucēt britu radio raidījumus (traucējumi pārtraukti tikai tad, kad Chruščevs un citi Padomju valstsvīri viesojušies Britanijā). Krievi arī turpināšot iespiest, neievērojot autora tiesības, tās angļu grāmatas, kuŗas likšoties viņiem piemērotas.

-gs.

MONTREĀLĀ
Europe Stationary
1980 St. Catherine W.,
dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri.

Ilgu piepildījums ar desmit gadu novēlošanos

Edgars Kaņeps ar ģimeni beidzot Toronto

1951. g. Minchenes izceļošanas centrā neskaitāmo drošības un medicīnisko pārbaužu sietos līdzi ar tūkstošiem citām izceļot gribētājām ģimenēm sijājās Edgars Kaņeps ar dzīvesbiedri Ainu. Sijājās, un tika izsijāts Vācijā palicēju saimē. Iemesls bija kaut kad iepriekšējo gadu bēgļu gaitās iegūtais sīkais ēnojums plaušās.

Šī gada 2. martā Maltonas lidlaukā lidmašīna atveda Kanadas valdības bēgļu gada speciālās ieceļošanas akcijas pēdējos ieceļotājus. Atbraucēju vidū laimīgi smaidošām sejām bija arī Kaņepu laulātais pāris ar tagad jau 9 gadus veco meitu Zani.

Desmit gadu starplaiks Kaņepu ģimenei Vācijā nebija viegls. Veselības traucējumi gan pašam, gan dzīvesbiedrei nevienu vien reizi lika nopietni bažīties. Grūtie dzīves un materiālie apstākļi tomēr nespēja salauzt dzīvotgribu un pazudināt cerību reiz tomēr tikt pāri okeanam. Šajā cerībā pats ģimenes galva neatlaidīgi papildināja savas jau tā labās angļu valodas zināšanas, un 1956. g. Minchenes techniskajā augstskolā atsāka kādreiz Latvijas universitātē pārtrauktās architektūras studijas. Viņa centība un izcilās spējas ātri ieguva mācības spēku uzmanību un Kaņepam, vēl studijas nenobeigušam, tika piedāvāts labi atalgots postenis vienā no lielajiem architektu birojiem. Viņš tomēr izšķīrās par izceļošanu ,to pamatojot ar Vācijas nākotnes nedrošo stāvokli, kā arī ar reizēm ne sevišķi patīkamo ārzemnieka stāvokli.

Ar pagājušajā gadā tajā pašā akcijā ieceļojušā paziņas atbalstu izdevās atrast Kaņepa centienu atbalstītāju veclatviešu būvuzņēmēja Jāņa Gobas personā, kam savukārt izdevās galvojuma sagādē ieinteresēt Danforth United baznīcas draudzi. Līdzekļu vākšanas kampaņā ātri tika savākta nepieciešamā summa, un šķita, ka Kaņepu ģimeni Toronto varēs sagaidīt jau pag. gada jūlijā. Melnā roka, kas jau dažam labam ieceļotājam sajaukusi visus nākotnes plānus, iedarbojās arī Kaņepu ģimenes gadījumā, un izceļošanas lieta apklusa. Pateicoties draudzes māc. Matesona neatlaidībai un sadarbībai ar lielā dienas laikraksta Daily Star korespondentu, pēc 9 mēnešu gaidīšanas lieta tika vēlreiz ievirzīta valdības ieceļošanas ministrijas augstākajā instancē, un pāris dienu laikā Kaņepu ģimene Minchenē tika izsaukta vēlreizējai medicīniskai pārbaudei, kad arī saņēma pozitīvu atbildi.

Edgars Kaņeps ar dzīvesbiedri Ainu un meitu Zani.
J. Kreiļa uzņ.

Starplaikā Danforth draudzes pārvalde ieceļotāja ģimenei bija sagādājusi glītu 3 istabu dzīvokli Bain avenijā, darba talkās veicot tīrīšanas, krāsošanas un iekārtošanas darbus. Lai radītu latviskai ģimenei kaut cik atbilstošu jauno dzīves vidi, padomdevēju pulkā tika aicināta arī tautiete Ķikule, un mācītājs Matesons rūpīgi mācījās ģimenes uzvārda pareizo izrunu.

Kaņepu ģimeni lidlaukā sagaidīja liels draudzes darbinieku pulks. Ģimenes galva, kā jau šajā akcijā parasts, no lidlauka tika nogādāts tieši Vestonas plaušu dziedinātavā, bet kundze ar meitu — jaunajā dzīvoklī.

Apmeklējot jaunieceļotājus jaunajā dzīves vietā, viņu sejās vēl bija redzamas pēdējo nedēļu nervozēšanas un steigas pēdas. Tālākās sarunās tomēr atklājas prieks un pārsteigums par lielo sirsnību sagaidīšanā un necerēto atvieglinājumu jaunās dzīves sākumam. Kaut arī dzīvokļa iekārta daļēji sastāv no dāvinātām lietotām mēbelēm, tad tomēr tas, ka arī jauniegādātā pilnīgā virtuves iekārta un daudzi citi sīkumi būs liels atspaids sākuma laikam, kas citādi paņemtu pirmo pāris gadu ietaupījumus.

Kundze Aina, kas pati kaŗa apstākļu dēļ bijusi spiesta pārtraukt farmācijas studijas LU, saka:

„Esmu tik bezgala laimīga pēc daudziem gadiem būt paliekamā vietā, no kuŗas tik drīz nedomāju kustēties. Neesam braukuši šeit ar illūzijām. Visu, ko esam iecerējuši, ir kaut cik cilvēcīga dzīve un miers. Kaut arī dzīves apstākļi Vācijā saimnieciskā uzplaukuma ietekmē nebija slikti, tad tos tomēr dažkārt nomāca lielā dzīves dārdzība un reizēm arī atsevišķo vācu ierēdņu izturēšanās, kas atgādināja Trešās valsts laikus."

Kā zināms, Kaņepu pēdējā dzīves vietā Minchenes Ludvigsfeldas ciematā viņi jau sen pretendēja uz ģimenes sastāvam piemērotu dzīvokli, bet pārvalde arvien atrada iemeslus atbrīvotajos ielikt savus draugus. Pats ģimenes galva Vestonas plaušu dziedinātavā saglabājis viņam īpatnējo sarkatisko humoru.

„Vispirms esmu laimīgs par atkļūšanu šeit, jo tas bija mērķis, kam neatlaidīgi gatavojos visu laiku. Lai sirsnīgs paldies visiem, kas pielika savu palīdzīgo roku, jo sevišķi angļu draudzei ar tās pārvaldes locekli Jāni Gobu. Kas tālāk nāks — nezinu, jo pašreiz, pēc ieceļošanas noteikumiem, esmu „smagi" slims, kam paredzēts gultas režīms, pat viesus jāpieņem guļus. Bet ceru, ka drīz varēšu šo vietu atstāt un sākt domāt par iesaistīšanos darbā. Starplaiku izmantošu, papildinoties angļu terminoloģijā un pārskaitļojot centimetrus uz collām un pēdām."

Kas bijuši Kaņepu ģimenes līdzgaitnieki pēdējā gadu desmitā, var tikai priecāties, ka beidzot tai izdevies tikt šajā krastā, un ka pirmie soļi kristīgās palīdzības mīlestībā viņiem atviegloti. Ir jācer, ka kundzes Ainas gaumīgie rokdarbi arī turpmāk greznos LOTUS puķu veikala plauktus, bet paša Kaņepa izcilās architekta spējas, varbūt, reiz īstenosies kādā latviešu celtnē.

M. Olainietis.

CEĻA VĀRDI

Ir labāk, ja esi mīlējis un zaudējis, nekā ja neesi mīlējis nekad. Tennisons

☆

Neviens cilvēks nav sala, pati par sevi. Dž. Donns

☆

Nekas nedara dzīvi — sava un otra cilvēka — tik gaišu kā pateicīgums.

☆

Pateicības nekad nevar būt par daudz, jo pēc mūsu smaida, pateicības vārdiem, maza uzmanības žesta mūsu kaimiņi veido savu dzīves filozofiju. Kronins

☆

Ja mums nebūtu kļūdu, mēs ar tādu prieku tās neatklātu citos. Larošfukō.

G. BATCHELLER REAL ESTATE BROKER
33 Fairview Blvd., Toronto HO 3-6612
V. PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, 2 vannas istabas, plats iebraucamais ceļš un skaists dārzs. Kopīgā cena $18.200,-, pieņemama iemaksa. Atlikums uz jaunām izdevīgām obligācijām.

BROADVIEW - DANFORTH: 2 stāvu 6 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure. Kopīgā cena $11.900,-, iemaksa $1.000,-.

ST. CLAIR - VICTORIA PARK AVE.: atsevišķs 6 istabu dubultķieģeļu bungalovs, ar piebūvētu ķieģeļu garāžu, ūdens - eļļas apkure, kopīgā cena $15.900,-, iemaksa $3.500,-. Atlikums uz izdevīgu obligāciju.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

ATZĪŠANĀS

Arnolda Apses raksts no cikla „Atmodas stunda ir likums."

Tūlīt pēc Ziemassvētkiem smags, silts rietumu vējš nokausēja sniegu, sāka līt, un Jaunais gads Vējuciemā iebrida pa dubļiem. Nevarēju viņu sagaidīt ne ar šampanieti, ne krāsainām raķetēm, jo man to nebija. Sagaidīju Jauno gadu ar Dievs, svētī Latviju, spēlēdams „Latvian Music" skaņuplati.

Jaungada dienā biju sarūgtināts, jo nebija vairs nevienas nelasītas latviešu grāmatas, nebija pienākuši arī latviešu lakraksti, un decembra vidū no Kanadas izsūtītās vēstules arī saņēmu tikai pēc Jaungada.

Divus gadus neesmu redzējis otru latvieti, bet būs netaisni, ja domāsit, ka neesmu vēlējies. Esmu sarūgtināts par grāmatu trūkumu, esmu sarūgtināts, ja samezglojušās saites ar garīgi tuvajiem cilvēkiem un latvisko pasauli — vēstules un laikraksti.

Par ko esat sarūgtināti jūs, kam vajag tikai šķērsot ielu vai brīdi pasēdēt savā auto, lai noklūtu latviešu dziesmu svētkos, rakstnieku vakarā, koncertā vai teātra izrādē? Vai jūs bieži nepaliekat mājās tādēļ, ka tas ir latviešu teātris, latviešu rakstnieku vakars? Vai jūs neatstājat grāmatu nelasītu tādēļ, ka tā ir latviešu grāmata? Vai esat sarūgtināti, ka jāsatiekas ar latviešiem un jādzird mūsu valoda? Ja es varētu katru gadu vismaz Ziemassvētkus pavadīt latviešu sabiedrībā, es būtu cilvēks, kas atguvis daļu zaudētās Paradīzes. Astoņus gadus man nav bijis iespējams parunāties ar kādu latviešu rakstnieku. Kā lai tad nerunāju par izdzītības lāstu, kā lai nejūtos posta gūsteknis? Posta važas ir neredzamas, bet cietākas par tēraudu: ja reiz spēšu tās saraut, būšu arī brīvs no izdzītības lāsta.

Sniegs un lietus šoziem ir mani ienaidnieki. Vētras notriektie zari un malkas cirtēju pamestie koku gabali lietus dienās mežā guļ glumi un piemirkuši. Kad mazliet salst, man mežā ir svētku dienas, lai gan lasāmie zari piesaluši zemei vai sūnām un vecajām lapām. Bet nedienas sākas tad, kad mana dienišķā malka guļ zem slapja vai sasaluša sniega.

Meža takās bieži sastopu savu tuvāko kaimiņu Lisjēnu, sīku vīriņu milzīgās koka tupelēs, vaļēju, noskrandušu armijas mēteli, noplukušu jēreni galvā, un uz pleca viņam arvien ir žuburains zars vai pussapuvušu sprungulu nastiņa. Mēteļa kabatā Lisjēnam arvien ir pudele, viņš bieži apstājas un iedzer vīnu. Cimdus Lisjēnam neesmu redzējis. Viņa pirksti ir stīvi un zili, vaigi apauguši baltiem bārdas rugājiem, skropstās arvien ieķērušās asaras, un ūdeņaini zilās acis skumji raugās tālumā. Satiekoties Lisjēns saka arvien tos pašus vārdus: „Mans kungs, esmu pensionēts 1914. gada karavīrs. Mežā ir daudz malkas. Vairāk es nevaru panest. Ja būtu desmit gadu jaunāks, tad varētu vairāk. Tā ir, mans kungs."

„Vai es spēšu kalnā stumt ķerru ar malku, kad būšu desmit gadus vecāks?"

Lisjēns un viņa māsa Selestīne apdzīvo māju, kur reiz dzīvojusi Vējuciema klostera priekšniece. Leģendāri ir brāļa un māsas gājieni uz ielejas ciemiem iepirkties. Lisjēns iet pirmais, ģērbies tāpat kā mežnieka gaitās, brīdi pa brīdim iedzerdams no pudeles. Māsa ar tukšajām iepirkumu somām iet soļus divdesmit aiz viņa. Pēc iepirkšanās, abi ilgi sēd katrā krogū un pamatīgi izrunājas ar visiem, ko sastop uz ielas. Mājup nākot, Selestīne kāpj kalnā pirmā, nesdama pilnās somas. Viņa bieži apstājas un sauc Lisjēnu, kas atbild kaut kur no tumsas. Jo augstāk kalnā, jo biežāk viņš iedzer no pudeles. Daudzas reizes esmu dzirdējis, ka Lisjēns staigā pa dārzu un sauc suni Nēro, kas jau sen aprakts zem ābeles.

Nekad neaizmirsīšu zaļo ķerru ar gumijas riteni. Jau daudzas reizes esmu ar viņu krustu krustiem izbraukājis Klosterkalna mežus, un cik reizes vēl braukšu, to zina vienīgi Dievs. Kad ķerru no kaimiņa nevaru aizņemties, nesu savu dienišķo malku mājās uz muguras. Nav viegli stumt kalnā ķerru ar malku, nav arī viegli nest nastu uz muguras. Vieglāk ir iet lejup ar tukšu ķerru un brīviem pleciem, tomēr esmu priecīgāks, kad kāpju kalnā.

Nenožēlojiet mani, jo ir daudzi, kas vēlās nakts stundās sēd dziļi sasalušā Sibirijas tundras zemē ieraktās būdās, pie paša mūrētas māla krāsniņas, kurā kūp tundras zāle vai gruzd izkaltēti lopu mēsli. Lūdziet Dievu par šiem cilvēkiem, jo viņi bez vainas radzīti ellē. Kad viņiem pienāk pasts? Kas viņiem dāvina Hendeļa Mesiju? Vai viņi Ziemassvētku naktī raugās svecīšu skaidrajā, mierīgajā mirdzumā un klausās Torelli Svētās Nakts pastorāli? Viņi ellē vēl nav sadzirdējuši apžēlošanas vēsti.

Jūs teiksat: —Tas Apse taču ir pilnīgs nejēga vai slinķis! Ja kāds cilvēks negrib vai nespēj nopirkt malku, tad viņš iet mežā žagarus lasīt vasarā, ne ziemā. —

Neatzīstos, ka esmu bijis slinķis.

Pagājušā vasarā gribēju pirkt lielāko un labāko Vējuciema saimniecību: māju, kur dzīvoju, dārzus, laukus, pļavas un mežu. Astoņdesmitgadīgais īpašnieks pirms dažiem gadiem apbēdījis sievu, tad pametis saimniecību un aizgājis dzīvot kādā ielejas ciemā pie meitas. Mašīnas un darba rīki gaidījuši jaunu saimnieku, bet tāds neradies. Īsā laikā bijusi tukša arī bagātā bekona cūku audzētava, bet visās ciema mājās vēl ilgi čurkstējušas pannas.

Par saimniecības pirkšanu sāku sapņot, tiklīdz atnācu te dzīvot. Mani sagūstīja Vējuciems ar klostera drupām, vecajiem dārziem, klintīm, vētrām un klusumu. Klosterkalnam ir kāda vara, spēks, kam nezinu vārda. Vēlāk sāku sapņot par Kanadu, nevis, lai saraustu bagātības, bet, lai būtu dažu gara radinieku tuvumā. Šo sapni nožņaudza Kanadas bezdarba lietuvēns. Bet Vējuciemā bija māja, kur dzīvot, un zeme, kas man varēja dot līdzekļus ne tikai dienišķai maizei vien. Gāju pie vecā zemnieka kā pircējs bez naudas. Pārnācu ar visu ēku atslēgām un rūpēm, kā divu mēnešu laikā sagādāt naudu.

Dienu strādāju dārzā vai mežā, lai tas nepārvērstos par džungļiem un lai man būtu malka ziemai, naktīs rakstīju vēstules. Latviešu, kas man gribēja palīdzēt, to nespēja, kas spēja, tie negribēja. Viņi teica: — Kā lai aizdod naudu svešam cilvēkam kaut kur Francijā, kalna galā? Ja kas un kā, tad pat īpašumam netiks klāt. —

Nabadzīgs ārzemnieks Francijā netiek cienīts, tomēr franču banka uzticējās svešajam cilvēkam kalna galā, un decembrī es būtu saņēmis aizdevumu. Bet manam saimniekam jau oktobrī bija gadījies pircējs ar naudu.

Bagātam latvietim nebūtu vajadzējis kāpt kalna galā, lai tiktu klāt īpašumam, jo es parādu būtu atmaksājis ar bankas naudu. Mana Vējuciema saimniecība arī nevarēja izputēt, jo bankai man ik gadu būtu vajadzējis atmaksāt mazāk, nekā tagad izdodu par mājas īri. Mežā guļ malkas grēdas: mans darbs, bet jaunā saimnieka īpašums. Bankas aizdevuma pieprasījumam bija vajadzīga notāra palīdzība, bija vajadzīga nauda. Vecās malkas krājums izbeidzās, naudu biju izdevis līdz pēdējam frankam, vajadzēja izvēlēties — nosalt vai ziemu mežā lasīt žagarus. Izvēlējos slapjos žagarus.

Esmu bieži sev jautājis, vai esmu bijis nelga un nejēga, bez naudas gribēdams pirkt māju. Mans prāts nespēj atbildēt. Vai jūs to varat? Bet man jāatzīstas, ka esmu bijis augstprātīgs. Esmu taču mazas ziemeļu tautas bēglis, Vējuciema svešinieks, dīvainais vīrs, kas raksta dzejas un naktīs klausās dīvainu mūziku, bet biju iedomājies te kļūt zemes un mājas īpašnieks, gribēju aicināt ciemos sapņotājus, fantastus un kalnos kāpējus. Par augstprātību esmu sodīts ar žagaru lasīšanu.

Varbūt, ka reiz tikšu sodīts arī par to, ka jūtos sarūgtināts un nelaimīgs, lai gan ar mežā salasītajiem zariem varu apsildīt māju, man ir grāmatas, laikraksti, skaņuplates un garīgi tuvi cilvēki, kuru vēstules tumsā mirdz. Reiz esmu bijis laimīgs. To esmu apliecinājis 8. martā 1945. gadā Pomerānijā, Greifsvaldes slimnīcā, rakstīdams savās Karavīra piezīmēs: — Kad cilvēks ir laimīgs? Ja cilvēks ir ievainots, cieš sāpes, slāpes un izsalkumu, ja viņš vairākas dienas brauc lopu vagonā, saspiests starp citiem ievainotajiem, nonīcis un negulējis, — ja viņš tad beidzot atrod zem sola vietiņu kur apgulties, tad cilvēks ir laimīgs. —

Sala, Sniga, Lija. Šonakt atkal salst, dienu uzsnigušais slapjais sniegs pāris stundās sasalis, un aiz manis nepaliek pēdas, kad eju apciemot veco ābeli kalna malā. Tā ir ābele, kam vasarā izzāģēju nokaltušo galotni, tādēļ viņa rudenī bija kā fantastisks zelta putns, lidojumam izplestiem spārniem. Bet ābele nepacēlās gaisā un neaizlidoja, lai gan es viņu izmisis skubināju. Viņa neticēja, ka sastinguma nakts būs mūžīga. Arī es paliku Vējuciemā, jo nesaules ceļi bija pielijuši un aizsniguši, posta važas cietākas par tēraudu.

Esmu salis gan vientulībā, gan pie cilvēkiem, bet neesmu nosalis. Ābele ir kaila un ziemas vētru izmocīta, bet arī viņa nav nosalusi: sniegs nav sakļāvies ap viņas stumbru un sasalis, bet atkusis un atkāpies, jo ābelē plūst dzīvības sula, stiprāka par aukstumu.

Kur ir Dzīvības majestāte, kas zālei, kokam, putnam, zvēram un cilvēkam dod spēku pārciest sastinguma nakti, iedveš ticību, ka atmodas stunda nav nejaušība un brīnums, bet likums? Gribu sasaukt, gribu redzēt šo majestāti, paceļu acis un ieraugu, ka mirdzošais Putnu ceļš melnajās ziemas debesīs jau griežas pret pavasari.

Es pasmaidu par postu un izdzītību.

Es gaidu marta vēju.

Kur pēkšņi izgaisa tavas skumjas?
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju . . .
SVEICIET AR ZIEDIEM!
802 Bathurst ielā, pie Bloor ielas, tel.: LE 3-3884, Toronto.
KANADAS DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS.
LOTUS

ŠUVĒJA - MODISTE
J. BLUMBERGS
pieņem dāmu apģērbu, arī labošanas un pārveidošanas darbus.
172 Palmerston Ave., Toronto. EM 8-6472.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800, 445 Pape Ave.

JAUNIZNĀKUŠĀS GRĀMATAS
K. Ķezbers - Mainas hercogiste, romāns - $3.60; H. Kreicers - Ceļi un gājēji, stāsti - $5.50; Kl. Zāle - Mēness kokle, dzejoļi - $2.80; O. Stumbris - Etīdes, dzejoļi, 2. iesp. - $2.40; E. Aistars - Sapnis saules logā, romāns - $3.20; Edv. Mednis - Saule dejo, rom. - $4,-.
Sagatavošanā: Ed. Freimanis - Daigās rotaļas, stāsti un noveles - $3.20; V. Snikere - Nemitas mīlamais, dzejoļi - $2.80; Dr. Bīskaps - Dzīves vējos, ārsta atm. - —; V. Dārziņš - 200 L. t. dziesmas (Dzied. - klav.) 1 - VIb. ā - $2.50; A. Liepnieks - Chess Champion Tal - $3.20.
Pasūtinot apgādā, 25% atlaide.
ALFREDA KALNĀJA APGĀDS, 719 WEST WILLOW ST., CHICAGO 14, ILL., USA.

DRĒBNIEKS
A. SILAVS
123 CLAIRTON CR. pie Scarlet Rd.
Tel. RO 2-1370, Toronto.

ANGLIJĀ
lūdzam mūsu abonentus abonēšanas maksas kārtot
D.V.F. GRĀMATNICĀ, 72 QUEENSBOROUGH TERRACE, LONDON, W. 2.
Tel. BAYswater 1652.
Turpat pieņem arī sludinājumus, kā arī dabūjami BEZMAKSAS paraugeksemplāri.

Ziema bija, ne vasara,
Nezied vairs purenīši . . .
Bet, ja kādam sirds kāro ziedošas puķes,
LAIPNI LŪDZAM IEGRIEZTIES
CALLAS
PUĶU VEIKALĀ.
Tautiski izstrādājumi.
727 DANFORTH AVE.
HO 6-9911. TORONTO.

DEJU STUDIJA
N. SCHWANEBACHS,
985 BROADVIEW AVENUE. Mortimer stūrī.
HO 1-4110 — TORONTO.
Jūs iemācāties ātri un lēti
★ FOKSTROTU
★ LĒNO VALSI
★ VALSI
★ TANGO
JIVE, MAMBO, SAMBA, RUMBA, CHA-CHA-CHA
PRIVĀTSTUNDAS
PIETEIKŠANĀS un IZZIŅA KATRĀ LAIKĀ

REALTOR
BĒRZIŅŠ
Realty Limited
REAL ESTATE
INSURANCE
MORTGAGE BROKERS
NOTARY PUBLIC
Nekustami īpašumi pārdošanā: mājas, veikali, farmas, apbūves gabali u. c.
Apdrošināšana — apdrošina auto, mājas, mēbeles, zādzības, nelaimes, slimības u. c.
Obligācijas — obligāciju un aizdevumu sagāde u. c.
Notārs — līgumi, tulkojumi, notāriāli apstiprinājumi u. c.
LE. 4-8447
316 Harboard St., Toronto

ATKAL DBŪJAMAS GRĀMATAS:

Latviešu pareizrakstības vārdnīca 5.—8. kl.	$1.00
VALODIŅA	$1.00
VIEGLĀ GAITA	$1.35
M. Baldumas-Krones IKDIENAS un SVĒTKU GALDS	$6.85
Dz. Zeberiņas — ĢIMENES PAVARDS	$4.50
U. Ģērmaņa — LATVIEŠU TAUTAS PIEDZĪVOJUMI	$5.50

JAUNĀKĀS GRĀMATAS:

A. Dziļuma — NOKALTIS ZARS — romāns	$3.20
K. Ķezbera — MAINAS HERCOGISTE — romāns	$3.60
J. Ziemeļnieka — KOPOTI STĀSTI	$4.50
T. Zeltiņa — DRUPU REPUBLIKA — romāns	$5.20
KALEVALA — Somu tautas eps	$8.40
V. Toma — ALDAUNE — romāns	$3.80
V. Toma — MŪŽĪGĀ SPĒLE — dzejas	$2.95

Pieprasiet.
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.

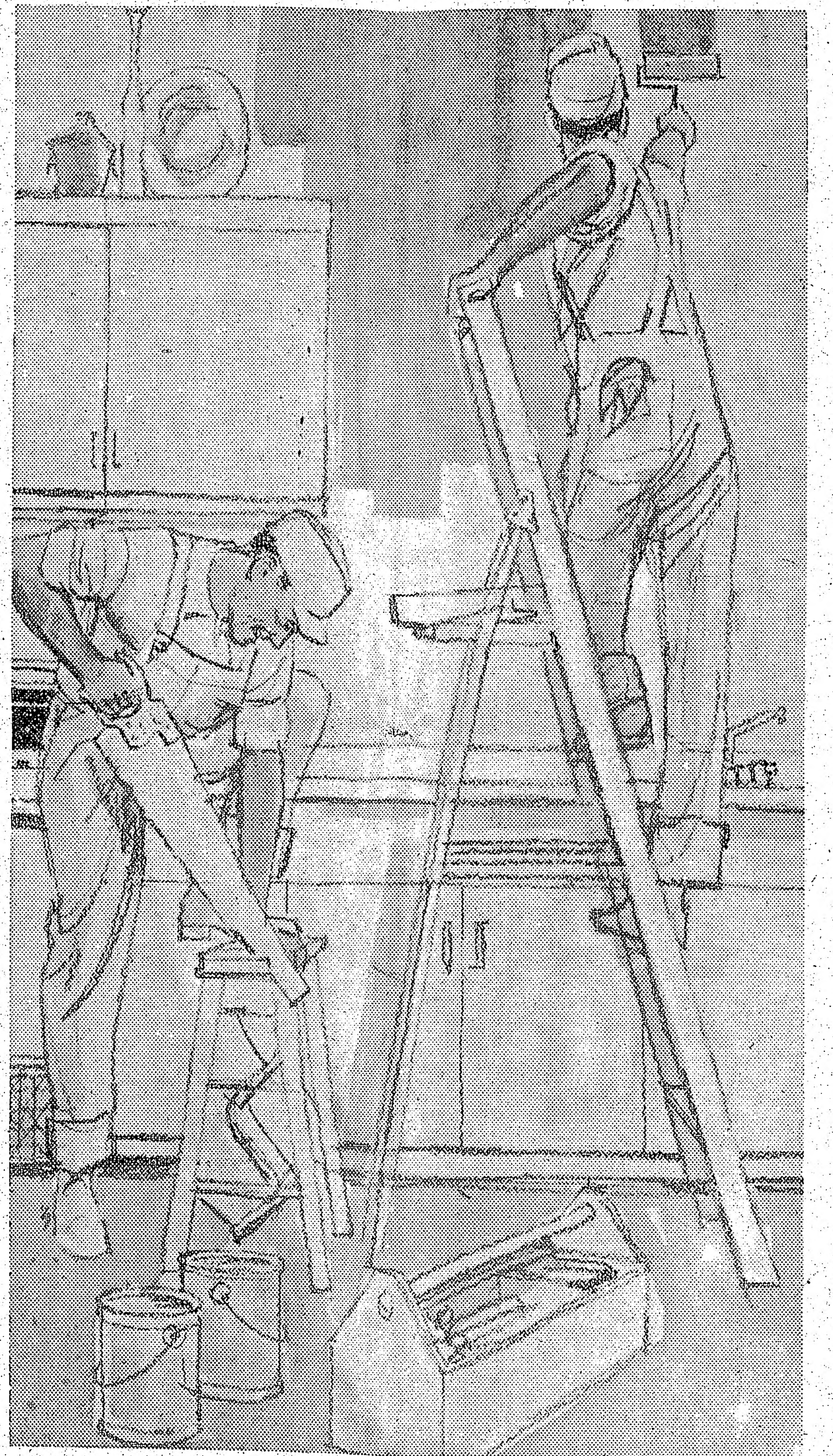

DARIET TO TAGAD
ar TORONTO DOMINION BANKAS STARPNIECĪBU
aizņemoties naudu māju remontiem!

NAMSAIMNIEKI, paceliet savu māju vērtību, izdarot tagad māju iekš- un ārpuses remontus, kad darba spēks un materiāli ir viegli dabūjami. To jūs varat paveikt ar valdības atbalstāmo Home Improvement Loan, ko iespējams izkārtot TORONTO DOMINION BANKĀ. Banka jums aizdos līdz $4.000,- par zemiem procentiem un izdevīgiem atmaksas noteikumiem.

FARMERI, painteresējieties pie vietējās Toronto Dominion bankas vadītāja par t. s. Farm Improvement Loan, kuru iespējams saņemt līdz $7.500,- ar atmaksu līdz 10 gadiem.

Tuvākai informācijai sazinieties ar jūsu apkārtnē tuvāko Toronto Dominion bankas nodaļas vadītāju. Viņš jums ar lielāko prieku sīki paskaidros, kādā ceļā šie aizņēmumi visvieglāk izkārtojami Toronto Dominion bankā. Nevilcinieties, bet pie pirmās izdevības ierodieties pie nodaļas vadītāja. Paši priecāsities, ka to esat darījuši.

DARIET TO TAGAD! Palieliniet māju vērtību!

THE TORONTO-DOMINION BANK
THE BANK THAT LOOKS AHEAD

Jūsu apkārtnē ir TORONTO DOMINION bankas nodaļa.

CIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

- VICTORIA PARK AVE.: atdubultķieģeļu bungalovs, ar pie garāžu, ūdens - eļļas apkure, ko-..., iemaksa $3.500,-. Atlikums uz ju.

IEKIEM UZ 3 GADIEM UZ Ā IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

būtu dažu gara radinieku tuvumā. So sapni nožņaudza Kanadas bezdarba lietuvēns. Bet Vējuciemā bija māja, kur dzīvot, un zeme, kas man varēja dot līdzekļus ne tikai dienišķai maizei vien. Gāju pie vecā zemnieka kā pircējs bez naudas. Pārnācu ar visu ēku atslēgām un rūpēm, kā dienu mēnešu laikā sagādāt naudu.

Dienu strādāju dārzā vai mežā, lai tas nepārvērstos par džungļiem un lai man būtu malka ziemai, naktīs rakstīju vēstules. Latviešu, kas man gribēja palīdzēt, to nespēja, kas spēja, tie negribēja. Viņi teica: — Kā lai aizdod naudu svešam cilvēkam kaut kur Francijā, kalna galā? Ja kas un kā, tad pat īpašumam netiks klāt. —

Nabadzīgs ārzemnieks Francijā netiek cienīts, — tomēr franču banka uzticējās svešajam cilvēkam kalna galā, un decembrī es būtu saņēmis aizdevumu. Bet manam saimniekam jau oktobrī bija gadījies pircējs ar naudu.

Bagātam latvietim nebūtu vajadzējis kāpt kalna galā, lai tiktu klāt īpašumam, jo es parādu būtu atmaksājis ar bankas naudu. Mana Vējuciema saimniecība arī nevarēja izputēt, jo bankai man ik gadu būtu vajadzējis atmaksāt mazāk, nekā tagad izdodu par mājas īri. Mežā gul malkas grēdas: man bija jāpārdod, jo nā saimnieka īpašums. Bankas aizdevuma pieprasījumam bija vajadzīga notāra palīdzība, bija vajadzīga nauda. Vecās malkas krājums izbeidzās, naudu biju izdevis līdz pēdējam frankam, vajadzēja izvēlēties — nosalt vai ciemu mežā lasīt žagarus. Izvēlējos slapjos žagarus.

Esmu bieži sev jautājis, vai esmu bijis nelga un neļēga, bez naudas gribēdams pirkt māju. Mans prāts nespēj atbildēt. Vai jūs to varat? Bet man jāatzīstas, ka esmu bijis augstprātīgs. Esmu taču mazas ziemeļu tautas bēglis, Vējuciema svešinieks, dīvainais virs, kas raksta dzejas un naktīs klausās dīvainu mūziku, bet biju iedomājies te kļūt zemes un mājas īpašnieks, gribēju aicināt ciemos sapņotājus, fantastus un kalnos kāpējus. Par augstprātību esmu sodīts ar žagaru lasīšanu.

Varbūt, ka reiz tiksu sodīts arī par to, ka jūtos sarūgtināts un nelaimīgs, lai gan ar mežā salasītajiem zariem varu apsildīt māju, man ir grāmatas, laikraksti, skaņuplates un garīgi tuvi cilvēki, kuru vēstules tumsā mirdz. Reiz esmu bijis laimīgs. To esmu apliecinājis 8. martā 1945. gadā Pomerānijā, Greifsvaldes slimnīcā, rakstīdams savās Karavīra piezīmēs: — Kad cilvēks ir laimīgs? — Ja cilvēks ir ievainots, cieš sāpes, slāpes un izsalkumu, ja viņš vairākas dienas brauc lopu vagonā, saspiests starp citiem ievainotajiem, nonīcis un negulējis, — ja viņš tad beidzot atrod zem sola vietiņu kur apgulties, tad cilvēks ir laimīgs. —

Sala, Sniga. Lija. Šonakt aukstums salst, dienu izgulējušais slapjais sniegs pāris stundās sasalis, un aiz manis nepaliek pēdas, kad eju apciemot veco ābeli kalna malā. Tā ir ābele, kam vasarā izzāģēju nokaltušo galotni, tādēļ viņa rudenī bija kā fantastisks zieda putns, lidojumam izplestiem spārniem. Bet ābele nepacēlās gaisā un neaizlidoja, lai gan es viņu izmisis skubināju. Viņa neticēja, ka sastinguma nakts būs mūžīga. Arī es palieku Vējuciemā, jo nesaules ceļi bija pielījuši un aizsniguši, posta vazas cietākas par tēraudu.

Esmu salis gan vientulībā, gan pie cilvēkiem, bet neesmu nosalis. Ābele ir kaila un ziemas vētru izmocīta, bet arī viņa nav nosalusi: sniegs nav sakļāvies ap viņas zemās vietiņu saules, bet atkusis un atkāpies, jo ābelē plūst dzīvības sula, stiprāka par aukstumu.

Kur ir Dzīvības majestāte, kas zālei, kokam, putnam, zvēram un cilvēkam dod spēku pārciest sastinguma nakti, iedveš ticību, ka atmodas stunda nav nejaušība un brīnums, bet likums? Gribu sasaukt, gribu redzēt šo majestāti, paceļu acis un lūkoju, ka mirdošais Putnu ceļš melnajās ziemas debesīs jau griežas pret pavasari.

Es pasmaidu par postu un izdzītību.

Es gaidu marta vēju.

STORM LOGU DEP.

PIEDĀVĀ: LABĀKĀS KVALITĀTES STORM LOGUS PAR $16.55

MAKSĀJAMS PĒC 3 mēn.

Vecākā Latviešu Aluminija Kompanija Kanadā

NORTHFLEX ALUMINUM CO. LTD.

PL 7-1140 124 MANVILLE RD. SCARBOROUGH PL 7-1149

ALUMINIJA LAIVU DEP.

PIEDĀVĀ: PAR FABRIKAS CENĀM 12 un 14 pēdu metnā-tas aluminija laivas. Negrimstošas, 52 inču platas. Ar labiem panākumiem lietotas kara laikā. Mēs esam vienīgie šāda tipa laivu ražotāji KANADĀ. Pasūtinājumus pieņemam nākošai sezonai. Pasūtiniet šodien tieši no fabrikas.

$18.00 GADĀ PAR KATRIEM 100 DOLARIEM

mēs maksājam, ja jūs noguldāt naudu uz noteiktu vai nenoteiktu laiku mūsu uzņēmumā.

Nauda nodrošināta ar zemi un nekustamiem īpašumiem.

PAULS TILINGS,

Tiling Window Ltd. Tel. WA 4-3737, Toronto.

MĀKSLAS SALONS

CREST FLORISTS

567 Mt. Pleasant Rd. — blakus Crest teātrim, Toronto.

Piedāvā:

- Visskaistākos un vissvaigākos ziedus — grieztus, ziedu sakārtojumus un tropiskus stādus.

Pasūtinājumus pieņem pa tālruni HU 7-0491.

Pāri ziediem lielā izvēlē LATVJU GLEZNOTĀJU ORIĢINĀLDARBI nesaistošai apskatei un iegādei pēc vēlēšanās.

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792.

Zeltkalis **A. ĶIVLENIEKS**

Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām.

19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont. HO 3-1008.

PIEPRASIET KATALOGU.

Z. GRUNDMANIS

GRĀMATVEDIS

Ienākumu nodokļu aprēķini, financiāli pārskati.

INFORMĀCIJA — CH 4-3244.

JĀNIS CĪRULIS

SKAŅO KLAVIERES

LE 4-7066, Toronto.

A. EGLĪTIS—

RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca

IERĪKO TV ANTENAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.

IZĪRĒ TV par $8.- MĒNESĪ.

161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel LE 7-1401

ZIGFRIDS ART POTTERY

ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS

KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS

1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8183

viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.

Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠĶĀS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMUS.

Turpat dabūjami BILŽU LOGĀTI.

LATVIJAS AMERIKĀ

MODERNĀ SPIESTUVE TORONTO

PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
- GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:

LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792,

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

Apkuru un ūdensvadu speciālists

Adolfs LAGŪNS

Tel. LE 1-6583, Toronto.

V. KUČĀNS,

kungu drēbnieks,

120 FERRIER AVE., TORONTO. (pie Danforth un Pape Ave.)

Tel. HO 1-5891.

TAUTIETES!

Divi latvju zēni pazīšanās trūkuma dēļ vēlas sarakstīties ar Ezerzemes meitenēm no 28—38 g. v. Klusuciešana goda lieta.

Lūdz rakstīt šī laikraksta birojam:

Smaidošajam un Drūmajam.

ARTURS ZUTIS, B. A.

ADVOKĀTS & NOTĀRS

33 RICHMOND ST., TORONTO 1, ONTARIO.

EM 6-8996 (darbā).

RO 6-8354 (mājā).

GALDNIEKS AR 6 GADU

pieredzi Kanadas būvniecībā meklē pastāvīgu darbu.

Zvanīt GALDNIEKAM — OX 1-7618, Toronto.

Frizieris

PAULIS STRAZDIŅŠ,

292 DUNDAS ST. W., (pie Mc Caul), TORONTO

JOE MAN'S BARBER SHOP, atvērts ik dienas, izņemot trešdienas, kad slēgts.

C. G. TODD LTD.

REAL ESTATE

Aizdevumu sagāde. Lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs Hamiltonā.

418 MAIN ST., E., HAMILTON.

OJĀRS IEVIŅŠ. Tel. JA 8-6336. VALDIS TUKLERS.

Meklē VECĀKU SIEVIETI VAI PĀRI

pie bērna vai viegliem mājas darbiem.

Tālr. HO 8-7214, Toronto.

Trīs pieauguši

STEIDZĪGI MEKLĒ

3 NEMĒBELĒTAS ISTABAS un VIRTUVI. Vēlama garāža.

Lūdz zvanīt Briedei no pl. 6—9 v. RO 9-4664, Toronto.

Danforth - Carlaw rajonā IZĪRĒJAMAS

viena vai divas mēbelētas istabas ar vārīšanas iespējām.

Zvanīt katrā laikā.

HO 1-8952, Toronto.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

12. martā 4 dievkalpojumi: pl. 1 Frīportā Kristus baznīcā, māc. O. Gulbis; pl. 2 Betlemes baznīcā ar dievgaldu, māc. R. Zariņš; pl. 5 Bronksas Sv. Toma baznīcā, māc. A. Ozols, pēc tam Bronksas skolu sarīkojums; pl. 5,15 Mūsu Pestītāja baznīcā Džamaikā ar dievgaldu, māc. R. Zariņš, pēc tam baznīcas telpās programma.

DETROITA

Mācītājs Valters Līventāls, 12682 Montevista, Detroit 38, Mich.

ČIKĀGĀ

Čikāgas latviešu ev.-lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.

Svētdien, 12. martā, pl. 10 bērnu dievvārdi un svētdienas skola; pl. 11 Ciešanu laika dievkalpojums. Māc. A. Rautenšilds. Trešdien, 15. martā, pl. 7 Evaņģelizācijas vakars. Māc. J. Strautnieks. Piektdien, 17. martā, pl. 7 vakarā iesvētes mācība.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Jāņa draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu, plkst. 10,00 rītā, draudzes baznīcā, 1701 N Richmond ielā. Māc. G. Straumanis.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Ķirsons, tel. FI 3-2420

Sv. Pāvila draudze, 1644 So., 1th Ave., Maivudā.

Dievkalpojumi ik svētdienu, plkst. 11-os. Svētdienas skola ik svētdienu; sākas plkst. 9,30.

Kalamazū Sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.

Mineāpoles St. Paula latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S - 7th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W., Ohio St., māc. A. Stefenbergs, Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu, pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl. 7,30.

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

Māc. A. Sugars, 1030 — 30 Ave., Belwood. Ill.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 4-4619.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Plebalgs, Kalamazū, 328 S., Rose St., tel. 4-8255.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E., Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 10 no rīta un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, plkst. 2 p.p., bērniem plkst. 1,15 p.p.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. Kristus draudzes dievkalpojumi draudzes baznīcā, 1900 W. Washington ielā katru svētdienu, pl. 11.00 rītā. Draudzes svētdienas skola pl. 10.30 dienā. Māc. J. Meisters.

LOSANDŽELOSĀ

Dienvidkalifornijas latviešu ev.-lut. draudzē (māc. E. Caune, WE 6-0911, baznīca 2450 Griffin Ave., L. A. 31).

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 427 Van Norman St., Port Arthur, Ont., tel. DI 4-0302.

Svētdien, 12. martā, pl. 1.00 Oskara Kalpaka piemiņas dievkalpojums.

Svētdien, 26. martā, pl. 1.00 Pūpolsvētdienas dievkalpojums.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 12. martā, plkst. 11 dievkalpojums. Svētdienas skola. Iesvētes mācība.

Svētdien, 19. martā, pl. 3 p.p. dievkalpojums.

Svētdien, 26. martā, Pūpolsvētdienā, pl. 11 no rīta dievkalpojums ar dievgaldu.

Lielajā Piektdienā, 31. martā, pl. 11.00 rītā dievkalpojums. Dziedās draudzes koris.

Sākot ar marta mēnesi, piektdienas vakaros, plkst. 8 baznīcas apakšējā stāva mazajā zālē notiks bībeles stundas ar diskusijām par reliģijas un ticības jautājumiem mācītāja vadībā.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto Ont., tel. LE 6-2510.

12. martā, plkst. 2 p.p. Jāņa baznīcā dievkalpojums. Svētdienas skola. Iesvētes mācība.

19. martā, plkst. 2 p.p. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums. Svētdienas skola. Dievkalpojumā dziedās draudzes koris. Dievkalpojumam sekos draudzes pilnsapulce.

26. martā, plkst. 2 p.p. Jāņa baznīcā Pūpolu svētdienas dievkalpojums. Svētdienas skola. Iesvētes mācība.

30. martā, plkst. 6 vakarā Trīsvienības baznīcā Zaļās Ceturtdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. J. Vējiņš un A. Lūsis.

31. martā, plkst 6 vakarā Jāņa baznīcā Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. J. Vējiņš un A. Lūsis.

2. aprīlī, plkst. 5.30 no rīta Jāņa baznīcā Lieldienu rīta dievkalpojums. Dievkalpojumā dziedās „Dainas" koris dirig. J. Cīruļa vadībā; plkst 2 p.p. Trīsvienības baznīcā Lieldienu dievkalpojums.

Dievgaldnieki Zaļās Ceturtdienas un Lielās Piektās dievkalpojumiem lūgti jau laikus pieteikties pie mācītāja.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

12. martā, plkst. 2,30 p.p. dievkalpojums un svētdienas skola. Tūlīt pēc dievkalpojuma, plkst. 3,30 p.p. draudzes vakars baznīcas zālē.

19. martā, plkst. 2,30 p.p. dievkalpojums un svētdienas skola.

31. martā, Lielajā Piektdienā, plkst. 5 p.p. dievkalpojums ar dievgaldu.

2. aprīlī, Lieldienās, plkst. 6 rītā dievkalpojums.

Bramptonā Latviešu ev.-lut. draudzē: Pūpolu svētdienā, 26. martā, plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums ar dievgaldu Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars, 209 E., 38th St., Hamilton, Ont. Tel. FUlton 3-1182.

Hamiltonas, latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

Sestdien, 11. martā, plkst. 7 v. draudzes dāmu komitejas sanāksme pie V. Ozolas, 109 Ferguson Ave., South.

Svētdien, 12. martā, plkst. 10.30 no rīta dievkalpojums bērniem ar sekojošu svētdienas skolu, plkst. 11-os rītā dievkalpojums pieaugušiem.

Piektdien, 17. martā, plkst. 7-os vakarā jaunatnes vecākās grupas stunda baznīcā.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus. Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

SV. KATARĪNES

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē 12. martā, pl. 1,30 p.p. Latvijas brīvības cīnītāju piemiņai dievkalpojums Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St. Dziesmu lapiņas.

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē Zaļās Ceturtdienas dievkalpojums ar dievgaldu 30. martā, pl. 8.00 vakarā Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave. Dziesmu lapiņas.

Londonas latv. ev. - lut. draudzes dievkalpojums Lielajā Piektdienā 31. martā pl. 3 p.p. Trīsvienības lut. baznīca, Oxford un Colborn Sts. Diekalpojums ar dievgaldu. Dziesmu lapiņas.

26. Londonā dievkalpojums nenotiks.

Niagarā latviešu ev. - lut. dr. anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

Niagaras (Ont.) latv. ev. - lut. dr. dievkalpojums ar dievgaldu Lieldienās, 2. apr. pl. 2. p.p.

VINIPEGA

Latviešu Sv. Krusta draudzes dievkalpojumi notiek [illegible] Lūkasa baznīcā, Hartford un McGregor ielu stūrī

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont. Tel. RE 3-3906.

MONTREĀLĀ

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

19. martā, plkst. 2 p.p. dievkalpojums.

26. martā, Pūpolu svētdienā, pl. 2 p.p. jaunatnes dievkalpojums kopā ar pārējiem.

31. martā, plkst. 2 p.p. Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

Dievgaldnieki lūgti pieteikties pirms dievkalpojuma baznīcā pēc plkst. 1. p.p.

Māc. Arturs Voitkus.

Dievkalpojumi notiek Jāņa ev. lut. baznīcā, 4345 Marcil Ave. (pie Monkland Ave.). Draudzes nams, kanceleja un māc. dzīvoklis — 3438 Rosedale Ave., tālr. HU 9-3224. Draudzes priekšnieks: A.Spūrmanis, 8106 Arcadian Rd., Montreal 29, P. Q., tālr. HU 1-4948; draudzes kasieris: A.Spura, 606 - 64th Ave., L'Abor a Plouffe, P. Q. tālr. MU 1-5890.

Svētdien, 12. martā, plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums un Svētdienas skola. („Man slāpst!")

Svētdien, 19. martā, plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums („Mans Dievs, kāpēc tu mani esi atstājis?")

Trešdien, 22. martā, plkst. 8.00 vakarā Bībeles stunda.

Piektdien, 24. martā, plkst. 7.00 vakarā jaunatnes stunda. Priekšlasījums. Gaismas bildes.

Pūpolu svētdienā, 26. martā, pl. 1.30 p.p. dievkalpojums ar dievgaldu.

Iesvētību stunda notiks svētdien, 19. martā, plkst. 10.00 no rīta draudzes mājā.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

SŪTIET PĀRTIKAS SAIŅUS SAVIEM PIEDERĪGAJIEM uz LATVIJU

PIEDĀVĀJAM:		
20 mārc.	Cukurs	$15.90
40 "	Cukurs	$23.90
20 "	Kviešu milti	$15.75
40 "	Kviešu milti	$23.50
20 "	Rīsi	$17.75
20 "	Mājturības ziepes	$25.50
10 "	Makaroni	$14.75
10 "	Šokolāde	$33.00
10 "	Cepamā eļļa	$20.00
10 "	Žāvētie augļi — dažādi	$19.00
10 "	Medus	$22.50
10 "	Piena pulveris	$20.90
10 "	Sviests	$24.50
10 "	Kausēti tauki	$19.50
20 "	Kausēti tauki	$29.50
10 "	Margarīns	$20.00

Tauki, sviests un margarīns ir speciālās kannās, tā ka tas atbilst ievešanas noteikumiem.

SAINIS „Ģimenei speciāli" $39.60

500 g Pupiņu kafija
500 g Holandes šokolāde
200 g Ceilonas tēja
1000 g Cukurs
500 g Cepamā eļļa
500 g Siers
1000 g Kviešu milti
1000 g Rīsi
500 g Žāvēti augļi
500 g Bekons
500 g Šķiņķis
500 g Rozīnes
500 g Karameles
500 g Konfektes
250 g Pipari
500 g Amerikāņu cigaretes

SAINIS „SUPER" $32.00

5 mārc. Šķiņķis
5 " Bekons
5 " Lauku Salami

Šo saiņu cenās ir ieskaitīts viss, tā ka saņēmējam nekas vairāk nav jāmaksā. $2.- ir jāpieskaita, ja paciņu sūta uz Āzijas Padomiju.

SAINIS „GR 118" $22.40

5 mārc. Rīsi
5 " Cukurs
5 " Salami
5 " Kviešu milti

SAINIS „CERĪBA" $26.60

500 g Pupiņkafija
500 g Holandes kakao
500 g Šokolāde
200 g Ceilonas tēja
1000 g Konfektes
1000 g Cukurs
500 g Rozīnes
500 g Zemes rieksti

SAINIS „777" $21.90

5 mārc. Bekons
5 " Rīsi
5 " Kviešu milti
5 " Cukurs

SAINIS „FAVORITE" $30.60

5 mārc. Cepamā eļļa
5 " Cukurs
5 " Šķiņķis
5 " Bekons

SAINIS „ZVAIGZNE" $25.00

10 mārc. Cukurs
5 " Cepamā eļļa
5 " Bekons

SAINIS „R" $35.00

500 g Pupiņkafija
500 g Holandes kakao
500 g Holandes šokolāde
1000 g Cepamā eļļa
1000 g Cukurs
1000 g Rīsi
500 g Siers
1000 g Bekons
1000 g Šķiņķis
1000 g Žāvēti augļi

SAINIS „SPECIĀLI" $39.00

500 g Pupiņkafija
10 mārc. Cukurs
10 " Kviešu milti
10 " Rīsi
5 " Bekons
2½ " Cepamā eļļa
2½ " Šķiņķis

Pasūtinot saini, miniet tikai saiņa nosaukumu un cenu. Uzdodiet pareizu saņēmēja vārdu un uzvārdu ar pilnu adresi. Visi saiņi ir apdrošināti. Saņemšanas laiks — 4 nedēļas. Pasūtinājumus adresējiet

DAUGAVAS VANAGU SAINĪŠU NODAĻAI

123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

Samaksu par saini sūtiet ar čeku vai pasta naudas pārvedumu uz vārdu DAUGAVAS VANAGI.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos pl. 10.45—11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu; viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz .... uz .... mēnešiem uz šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss ....

Adrese: ....

Pievienoju Money Order', čeku vai skaidrā naudā $ ....

.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai (Nevajadzīgo svītrot).

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn., $ 8.50 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lēdi, 301 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

A. E. LE PAGE
LIMITED REALTORS
MEMBER TORONTO REAL ESTATE BOARD
Pārstāvis Konst. KĀRKLIŅŠ
982 DANFORTH AVE., TORONTO
Birojā: HO 5-7527. Mājās: HO 6-5024.

ĪPAŠUMI UN VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS.

DANFORTH - CARLAW: iemaksa $1500,- 6 istabu dubultķieģeļu mājai ar 2 nodalītām virtuvēm. Jauna eļļas apkure, 2 vannas istabas, īpašums labi uzturēts! Atlikums uz vienu 10 gadīgu obligāciju. Cena $12.900,-.

GERRARD - BROADVIEW: nostabilizēts ar augstu apgrozījumu delikatešu veikals. Iemaksa $2.500,-.

WOODBINE - COSBOURNE: 4½ istabu dubultķieģeļu atsevišķs bungalovs ar plašu iebraucamo ceļu un garāžu. Eļļas apkure, nodalīta virtuve, 4 daļīga vannas istaba. Izdevīgas obligācijas. Iemaksa $2000,-.

Sagādājam iztrūkstošo naudu iemaksām par zemiem procentiem.

†

Negaidīti mūžībā aizgājis mūsu mīļais

Osvalds Bērziņš

dzimis 1904. gada 17. decembrī, miris 1961. gada 8. martā Toronto. Izvadīšana sestdien, 11. martā, pl. 10 no Rosar apbedīšanas biroja, 467 Sherbourne St., Toronto.

Dziļās sērās

SIEVA, DĒLS un MEITA ar ĢIMENĒM, TĒVS un BRĀLIS LATVIJĀ.

SNIEGA VĒTRAS DĒĻ atlikts radio raidījums

Pagājušajā trešdienā pulkv. Kalpaka piemiņai paredzētais radio raidījums kārtējā raidījumā no Niagaras (vilnis 1600) bija jāatliek smagās sniega vētras dēļ, jo raidījuma vadītājs A. Batņa iesniga ceļā un laikā nevarēja nokļūt Niagarā. Iecerēto programmu atkārtos nākošajā trešdienā parastajā laikā no pl. 9—10 vakarā, kad bez mūzikālās programmas pulkv. Kalpakam un varoņiem veltītās dzejas lasīs Velta Toma.

Jautrs vakars Toronto latviešu biedrībā

Teicami bija apmeklēts Toronto Latviešu biedrības tradicionālais kostīmu vakars ar temu „Atmodas laikā", biedrības telpās. Mākslinieks O. Grebže bija dekorējis telpas ar īsti atjautīgiem zīmējumiem. Raibo priekšnesumu daļā piedalījās A. Gribusts (konferansjē), B. Senkēviča — dāma no Madrides ar čigānu dziesmām un dejām. Īpaši vokālā daļā senjoritas balss atraisījās vēl nedzirdētā diapozonā (četrās oktāvās!), tā iemantojot klausītāju visskaļākos aplausus. Par humoristiskās atmosfairas uzturēšanu vēl rūpējās V. Ādlers (balss) un J. Millers (ģitāre), izpildot divas veclaicīgas ziņges — „Zelta bitīte" un „Atmiņas" brāļu Laivinieku stilā. TLB dāmu komiteja, kā vienmēr, rūpējās par paēdieniem un padzērieniem. Jautrais vakars beidzās tikai ap pl. 2 no rīta, kad visi jau bija paguruši no dejošanas un pārliecīgi centīgas dziedāšanas.

TĒVU ZEMES MĪLESTĪBU, MĒS AR DARBIEM RĀDĪSIM

Skautu, gaidu vadītāji un vad. vietnieki no Niagaras, Sv. Katarīnēm, Hamiltonas un Toronto pēc svētku akta. Vadītāju vidū ir arī 4 kanadiešu gaidu un 4 kanadiešu skautu vadītāji. Foto B. Savickis.

KANADAS LATVIEŠU SKAUTI UN GAIDAS PULCĒJAS NIAGARĀ KALPAKA PIEMIŅAS BRĪDIM UN SAULKRASTU GAIDU UN JELGAVAS SKAUTU VIENĪBU 9 G. SVĒTKIEM.

„Tēvu zemes mīlestību stādiet pirmajā vietā, sekojiet pulkv. O. Kalpaka piemēram un ejiet pa ceļu, kuŗu mums rāda māte — Latvija," savā svētrunā aicināja mācītājs J. Prauliņš, atklājot Kalpaka atceres, skautu un gaidu gada svētku sarīkojumu. Viņš norādīja, ka skauti un gaidas cenšas pēc visa labā ne vien vārdos, bet arī darbos. Darbam vajadzīgs spēks, lai ietu gaišo ceļu, sevišķi pašreiz, kad pasaulē ļaunais visiem spēkiem cenšas pārvarēt patieso.

Vecāku padomes jaunais pr-dis V. Zvejnieks savā uzrunā norādīja, ka šī vakara jubilāri — skauti un gaidas par savu vienību vārdiem izvēlējušies nosaukumus, kas dziļi rakstīti latvieša sirdī. Jelgava — Zemgales sirds, Saulkrasti — skaista vieta Vidzemes jūrmalā.

Vecāku uzdevums, ieaudzināt šo dzimtenes mīlestību arī jaunajā audzē, kas paši savām acīm šo zemi nemaz nav skatījuši.

Skautu vadītājs E. Jēkabsons īsos vārdos pieminēja pulkv. O. Kalpaka dzīvi un cīņu par tautas brīvību, aicinot jauno paaudzi neaizmirst Latvijas dēlus, kas savas dzīvības nolikuši uz tēvzemes altāŗa. Viņu piemiņu klātesošie godināja ar klusuma brīdi.

Kanadas skautu jendas vadītājs S. Leimanis, sveicot Saulkrastu vienības gaidas un Jelgavas vienības skautus, pasniedza vadītājam jendas atzinības rakstus vienībām, kā arī apbalvoja skautu Uldi Taubi par izturētajiem Modrības skautu pārbaudījumiem.

Hamiltonas skautu un gaidu sveicienus nodeva vad. E. Davidsons, Gaujas gaidu vārdā — vad. S. Ozola, Rīgas skautu vienības vārdā — vad. P. Plaudis, Tērvetes — vad V. Budrēvics. Sirsnīgus sveicienus jubilāriem nesa vad. E. Ozols — Jelgavas skautu vienības dibinātājs. Viņš ar lietu prieku konstatēja, ka sēkla labi dīgusi, un ka viens no tiem 6 mazskautiem,kas pirms deviņiem gadiem nostājās vienības dibināšanas ierindā, šodien pats vada Sv. Katerīnas mazskautus, — v. v. Jānis Baltais.

Kanadas gaidu jendas vadītāja A. Martinsone jubilārus sveica ar rakstu. Niagaras latv. draudzes vārdā sveica P. Treijers, bet A. Šteinbachs vecāku padomes vārdā pasniedza skautu vad. E. Jēkabsonam, roveŗu un gaidu vienības vadītājam v. v. R. Zālamanim pa grāmatai, atzinībai par veikto darbu.

Sarīkojumā bija ieradušies un jubilārus sveica augstākie Kanadas skautu un gaidu vadītāji Sv. Katerīnas — Niagaras apgabalā: R. Jackson, C. T. Timlick, G. Thomson, J. Boothman, T. Dealy un citi. Savās uzrunās viņi pasvītroja latviešu skautu un gaidu panākumus un vērtības, kādas ar savu ierašanos Kanadā atnesušas sev līdzi etniskās grupas, dodot jaunu impulsu skautu un gaidu dzīvē un kultūras celšanā visas Kanadas mērogā.

Svinīgajam aktam sekoja mazskautu, guntiņu, gaidu un skautu priekšnesumi, kuŗu sagatavošanā jaunās vadītājas un vadītāji — v. v. Ruta Skalde, Dace Zvejniece, Daina Šteinbacha, Dagnija Celma, Jānis Baltais bija veltījuši daudz pūļu un laika.

Pēc priekšnesumiem jaunā un vecā paaudze kopā ar tālajiem viesiem pārrunās un domu izmaiņā kavējās pie vecāku padomes klātajiem tējas galdiem, lai pēc tam izvingrinātu kājas tautas dejās un rotaļās. Skautu un gaidu darbu skate nebija tik plaša kā iepriekšējos gados, bet sevišķu ievērību un jendas vadītāja atzinību izpelnījās P. un J. Baltā darinātā senlatviešu sētas klētiņa, govju un zirgu kūts, mērogā 1:50. Šo ēku modeļi gatavoti saziņā ar Kanadas latv. skautu jendu. Pārējās senlatviešu sētas daļas un dzīvojamo ēku gatavo Hamiltonas un Toronto skauti. Šo kopējo skautu darbu (pēc māksl. A. Kopmaņa meta) varēs redzēt gatavā veidā šovasar skautu un gaidu lielajā nometnē.

J. Ligers.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

11. martā — teātŗa izrāde „Āksts" Kultūras dienu ietvaros.
17. martā — Kalpaka bataljona atceres balle Club Kingsway telpās.
19. martā — TLTA sestdienas ģimnazijas sarīkojums „Nopietno un jautro priekšnesumu virkne".
25. martā — Jaunās Gaitas „Kokteilis" — literārs sarīkojums.
8. aprīlī — Mdnieku un makšķernieku klūba sezonas slēgšanas balle Columbus zālē.
9. aprīlī — TLB — Referātu un filmu pēcpusdiena.
8. aprīlī — 1. ev.-lut. draudzes koŗa Garīgs koncerts Sv. Andreja baznīcā.
14. aprīlī — DV futbolistu balle ar „Miss Football" vēlēšanām Ungāru zālē, 245 College ielā.
15. aprīlī — Paulas Brīvkalnes koncerts.
16. aprīlī — T. Ķeniņa studījas audzēkņu vakars Sv. Andreja baznīcas zālē.
22. aprīlī — Viestura koŗa koncerts.
22. aprīlī — Toronto latviešu katoļu vienības pavasaŗa deju vakars Kolumbus zālē.
29. aprīlī — Bostonas teātŗa viesizrāde.
29. aprīlī — TLB dāmu komitejas sarīkojums.
6. maijā — Maija balle Palace Pier telpās.
7. maijā Sestdienas skolas Ģimenes diena.
13. maijā — Kurzemes cietokšņa krišanas piemiņas sarīkojums.
Svētdien, 14. maijā, plkst. 6 vak. Lansdowne kino teātŗa telpās A. Brigaderes pasaku lugas „Princese Gundega un karalis Brusubārda" pirmizrāde.
27. maijā — TLTA sestdienas ģimnazijas izlaiduma akts.
4. jūnijā Sestdienas skolas izlaiduma akts.

HAMILTONA

19. martā — Draudzes vakars, Dr. R. Pavasara referāts Reliģija un medicīna.
25. martā — Gadskārtējais literārais vakars ar Dr. P. Vasariņa referātu.
9. aprīlī — Brigaderes vakars, Ventas gaidu vienības sarīkojums baznīcas zālē.
15. aprīlī — Apvienotā vīru koŗa „Viesturs" koncerts. Rīko HLB.
16. aprīlī — Toronto 1. latviešu ev.-lut. draudzes koŗa garīgais koncerts baznīcas telpās.
30. aprīlī — Hamiltonas DV Vanadžu sarīkojums.
6. maijā — HMMK balle Rainbow zālē.
28. maijā — draudzes dāmu komitejas sarīkojums baznīcas zālē.

NIAGARA

13. maijā — Tradicionālie Niagaras ziedu svētki un jaunatnes vienību turnīrs basketbolā.
1. un 2. jūlijā — gadskārtējās draudzības un jaunatnes dienas.

ST. KATARINES

11. martā — St. Katarīnes latviešu mednieku un makšķernieku kluba balle, Atlanta kluba telpās.
26. martā, plkst. 3.00 p. p. DV teātris viesosies St. Katarīnēs, Maywood skolas zālē, ar Ibsena lugu „Jons Gabriels Borgmans"
8. aprīlī vīru koŗa Viesturs koncerts Atlanta kluba telpās.

LONDONĀ, ONT.

11. martā — plkv. O. Kalpaka atceres brīdis.
18. martā — Londonas latviešu teātŗa trupas izrādē „Mežkungs Siliņš".
25. martā — prof. Elfrīdas Karlsones - Bērziņas referāts.

KRIEVU VALODAS SKOLOTĀJI ORGANIZĒJAS

Britanija ir zeme, kur krievu valoda ir lielākā cieņā nekā pārējās Eiropas valstīs, atskaitot, protams, Padomju Krievijas satelitu valstis. Krievu valoda Britanijā ir neobligāts mācības priekšmets apmēram 170 vispārizglītojošās dienas skolās un 120 vakarskolās un kursos. Daudzās no šīm skolām krievu valodai ir piešķirts prāvs stundu skaits. Līdz ar to Britanijas krievu valodas skolotāji ir apvienojušies īpašā profesionālā organizācijā ar vairāk kā 200 biedriem. Organizācija kļūst arvienu aktīvāka, un, kā liekas, tiecas izveidoties par īstu arodbiedrību. Tādēļ pat tādi skolotāji, kas nodarbojas tikai ar krievu valodas privātstundām, steidzas iestāties šinī biedrībā.

Britanija ir klasiskā arodbiedrību zeme, kur pēdējām ir lielas tiesības, un ar tām ir spiesta rēķināties pat valdība (piemēram, ārzemju strādnieku nodarbināšanas jautājumā u. c.). Nav arī noslēpums, ka vairāku britu arodbiedrību priekšgalā ir komūnisti. Tas tomēr nenozīmē, ka šo arodbiedrību locekļu vairums ir tiešām komūnistiski noskaņoti, bet komūnisti lieto savu parasto taktiku: viņi ir aktīvi, enerģiski, prot izvirzīties priekšgalā ar savu organizēšanas prasmi, kamēr pārējā nekomūnistisko biedru masa ir pasīva. Tādēļ interesanti vērot, kādu ceļu ies jaunā organizācija.

Nesen Oksfordā notika krievu valodas skolotāju sanāksme. Starp daudziem referātiem angļu valodā bija paredzēts viens arī krievu valodā. Izbrīnu radīja fakts, ka lektors šim referātam bija izraudzīts saziņā ar Padomju Krievijas sūtniecību, kaut gan Anglijā jau sen dzīvo daudzas inteliģentas krievu emigrantu ģimenes un starp krievu emigrantiem ir atrodami arī britu augstskolu mācības spēki. Lektors minētai sanāksmei esot speciāli izsaukts no Padomju Savienības. Padomju Krievija, protams, nepalaida gaŗām šādu izdevīgu propagandas iespēju, — ietekmēt skolotājus. Sanāksmes dalībnieki bijuši sajūsmināti par referātu un apgalvojuši, ka tanī nebijis propagandas. Tuvāk apskatot, tomēr liekas, ka sava vieta bijusi ierādīta arī propagandai — kā vienmēr. Tā referāta sākumā lektors pieminējis krievu valodas stundas britu radio programmā (kur piedalās krievu emigranti). Viņam nepaticis, ka stundās minēti tādi vārdi kā samovars, vodka u. c., jo tie vairs neatbilstot tagadējai krievu dzīvei. Tēju tagad visi vārot uz gāzes, bet nevis samovaros! (Tomēr pagājušā rudenī lielās krievu ekskursantu grupas dalībnieki brīnījās, ka Britanijā visās mājās ir gāze!). Arī vodka piederot pagātnei, jo dzeršana vairs Krievijā nenotiekot. Bet kādēļ gan krievu avīzes to apkaŗo? Bez tam vēl nesen kāda britu skolotāja rakstīja par saviem iespaidiem Padomju Krievijas dzelzceļu vagonos, kad pasažieŗi pasūtinājuši sev neskaitāmas glāzes tējas no vilciena koridorā kūpošā samovara un viens pēc otra izņēmuši no somām vodkas pudeles! . . .

Referāts bijis veltīts svešvalodu mācīšanas metodēm Padomju Savienībā, kuŗas gan jau sen lieto Rietumeiropā. Vienīgi daudziem britu skolotājiem tās likušās ļoti progresīvas, jo briti ir konservātīvi arī svešvalodu mācīšanas paņēmienos. — gs.

H. Rosar
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St., Toronto.
Tel. WA 4-1408.
★
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

APKĀRT ZEMES LODEI

● Slavenais franču cirkus mākslinieks, zobenu un dunču rijējs Kaisards, nesen Le Havrā, aizrījies ar asaku un — nosmacis . . .

● Beļģi izrēķinājuši, ka publikas patika iegriezt vai citādi atstāt iniciāļus vai citas piemiņas zīmes parku solos, pieminekļos un tamlīdzīgās vietās radot lielus zaudējumus. Ja visu gribētu salabot, ko sabojājot visādu piemiņas zīmju atstājēji, tad beļģiem ik gadus vajadzētu izdot apmēram pusmiljonu dolaru.

● Šķiet, pasaules bagātākais suns ir Alafs (dzīvo Triestā), kuŗam viņa īpašnieks mirstot ar testamentu novēlējis aptuveni 50 tūkst. dol. Pēc mantojuma „saņemšanas" Alafs, kuŗš par citiem savas sugas pārstāvjiem nav sevišķi interesējies, pēkšņi pazudis un pēc lielas meklēšanas atrasts pie kādas kuces Freijas, no kuŗas neesot ar labu prom dabūjams. Ja Alafu aizvedot ar varu, tad Freija skrienot viņam līdzi, un gudrinieki domā, ka Freija esot ar labu degunu, jo viņa, tā sakot, saodusi labu partiju . . .

● Kāds Norvēģijas muitas noteikums nosaka, ka, no Dānijas uz Norvēģiju braucot, drīkst ņemt līdzi tikai vienu desu, kuŗas svars, protams, nav likumīgi noteikts. Lai izpalīdzētu tikt norvēģiem pie labām un lētām dāņu desām bez muitas, Aalborgas miesnieks Jākobs Jensens tādēļ sācis gatavot desas līdz 5 metri gaŗumam. Norvēģi ar lielu patiku pērkot šīs gaŗās dāņu desas un nesot tās pāri robežai, muitas netraucēti.

● Sava veida pasaules rekordu ir veikusi angliete Herite Blanda no Lankestras, kuŗa 83 gadus nostrādājusi vienā un tai pašā tekstilrūpniecības fabrikā. Fabrikā viņa sākusi strādā 11 gadu vecumā un nesen viņa darbu izbeigusi, sasniedzot 94. dzīves gadu. Pēc dažu nedēļu dzīves bezdarbībā vienmēr sparīgā sieviete zaudējusi katru interesi par dzīvi, sākusi vārgt un tad mirusi. Nelaiķes meita izsakās, ka māte pēc darba izbeigšanas fabrikā jutusies kā nevienam vairs nevajadzīga mašīna.

HAMILTONAS CHRONIKA

● Plkv. O. Kalpaka piemiņas sarīkojums sākās Hamiltonā ar dievkalpojumu, kuŗā piedalījās arī latviešu gaidas un skauti ar saviem un DV karogu. Svinīgā gājienā ar māc. E. Pavasaru priekšgalā baznīcā iesoļoja skauti, gaidas, guntiņas, mazskauti, roveŗi, vadītāji un vadītājas.

Savā svētrunā mācītājs runāja par upuŗiem savas tautas un tēvijas labā, atgādinādams: „Kas baidās dzīvību ķīlā likt, pie īstas brīvības nevar tikt."

Pēc dievkalpojuma baznīcas lejas zālē vēstures maģistrs Ž. Kalva, atbrīvošanas cīņu dalībnieks, nolasīja interesantu referātu par Latvijas atbrīvošanas cīņām, tuvāk pakavējoties pie plkv. O. Kalpaka bērnības Meirānu pag. un viņa tālākām gaitām, līdz varoņa nāvei pie Airītēm.

Par skaisto referātu pateicās māc. A. Pavasars, un akta noslēgumā visi vienojās mūsu tautas lūgšanā — „Dievs, svētī Latviju."

● Uz „Valmieriešu vakaru" Hamiltonā 4. martā bija pulcējušies 80 valmieriešu no tuvienes un tālienes, pat no ASV. Salidojumu atklāja Valmieras bij. lauku draudzes mācītājs E. Pavasars. No Toronto bija ieradies komponists J. Cīrulis, P. Ziediņš un citi, kā arī bij. Valmieras pag. vecākais J. Cīrulis no Hamiltonas. Vakarā runāja un savas atmiņas stātīja valmierieši komp. J. Cīrulis, Tanne un citi. Valmieriešu kupleju dziedāja trio — L. Kalvāne, Z. un G. Upītes.

Vakaru jautri un asprātīgi vadīja A. Geske. Bija piesūtīti arī vairāki rakstveida apsveikumi: no bij. Valmieras pilsētas galvas Ruģēna Čikāgā, bij. apriņka vecākiem Vintera Floridā, Cauča Kalifornijā, Ernesta Brodža. Klāt bija arī bij. apriņķa priekšnieka Vērpeļa kundze. Vakars noritēja jautrības un omulības zīmē, atmiņas par veco Valmieru bija uzspodrinātas, un visi laimīgi šķīrās vēlā pusnakts stundā. Par cienastu bija rūpējusies HLB dāmu komiteja.

NIAGARA

● DV Niagāras nodaļas pilnsapulci atklāja nod. pr-dis J. Celms ar īsu uzrunu, aicinot ar klusuma brīdi godināt un pieminēt mirušo nodaļas biedru K. Vītolu.

Par sapulces vadītāju ievēl P. Treijeru.

Pēc iepriekšējā protokola pieņemšanas nod.pr-ks J.Celms sniedza ziņojumu par valdes darbību. Nodaļā 36 biedri, no tiem 3 Vanadzes. Kopā ar citām organizācijām, notikuši 3 sarīkojumi, kas devuši atlikumu. Materiāli atbalstīta vietējā latv. skola, tāpat skauti un gaidas. Pasniegtas balvas skolai — Draudzīgā aicinājuma dienā un Viestuŗa korim — 10 g. jubilejas gadījumā. Iesāktas šaušanas nodarbības jauniešiem, kur Uldis Taube izcīnījis 1. godalgu DV 10 g. jubilejas sacensībās. Divas reizes vākti ziedojumi, savāktā summa $101.70.

Par kases stāvokli ziņojumu sniedza J. Viķelis. Tekošā gadā apgrozīts $1156.-, atlikums $290.60, bet kopā ar iepriekšējo gadu atlikumiem $548.17.

Rev. kom. ziņojumu sniedza Fr. Sirmais. Kase atrasta babā kārtībā, ieraksti saskan ar attaisnojošiem dokumentiem.

Sapulce gada pārskatu pieņem un izsaka valdei, atskaitot mantzini, pateicību par labi veiktu darbu.

Jaunajā valdē ievēl R. Kalesnikovu, K. Siseni, J. Celmu, A. Brūkli un J. Šteinbachu. Revīzijas komisijā — Fr. Sirmo, Fr. Barkāun un R. Grigoru. Ar nelielu grozījumu pieņem valdes izstrādāto budžeta projektu 1961. gadam $395.- apmērā, paredzot tajā $20.- arī latv. radio raidījumiem. Atvēl arī līdzekļus šautenes iegādei jauniešu apmācībām šaušanā. Dažādos jautājumos pieņem A. Šteinbacha ierosinājumu, jaunajai valdei noskaidrot iespējas, kopā ar Sv. Katarinas latviešiem nodibināt kreditsabiedrību. P. T.

KIČENERĀ, ONT.

● Vietējā DV nodaļa savu 25. februāŗa sarīkojumu veltīja plkv. O. Kalpaka piemiņai.

Atklājot piemiņas aktu, nodaļas priekšnieks A. Ozoliņš veltīja siltus vārdus cīnītājiem, kas ziedojuši sevi Latvijas brīvībai.

Sekoja kalpakieša K. Taņņa referāts par plkv. O. Kalpaka dzīvi, cīņām un nāvi un DV teātŗa viesizrāde, — H. Ibsena drāma, „Jons Gabriels Borkmans."

Nenoliedzami redzama režisora un tēlotāju darba mīlestība un ar lomu sadalījumu tāpat laimējies. J. G. Borkmani — tēloja pats režisors Skudra — Vilkacis, kas reizēm it kā šaubījās jūtu pārejās. Citādi tēlojums veidojās patiess un apdomāts. V. Lāma sasniedza īsti patiesu un disciplinētu tēlojumu, kas korriģēja arī pretspēlētāju klūdas. Ar V. Lāmas atgriešanos DV teātŗa saimē, šķiet, teātris atguvis savu seju, par ko viņam paldies.

E. Rentheima — L. Pone, labs, bet sevī pašā vērsts tēlojums.

E. Borkmans — Dz. Pūpēdis, abu māsu lutināts, tēlojumā bija patālāks Ibsena laika gaŗam. A. Viltone S. Pūpēde tēlojumā, kas sevi apmīļojis, un tādā veidā, kaut labi veidots, tajā nesaskārās ar pārējiem. V. Foldals — S. Butkēvics bija mīļš, bet vai arī patiess? Gribējās no viņa sagaidīt vairāk. Viņam jāmēģina tikt vaļā no valodas klišejas. F. Foldale — I. Rūdolfa, teātŗa nākotnes balsts, savu mazo, bet pateicīgo lomu nesa labi, kaut reizēm it kā nobijās. Visu labāko nākotnē! Borkmaņu kalpone — A. Bencone, rādīja labu, ar darba praksi veiktu tēlojumu.

Par spīti nelabvēlīgajiem laika apstākļiem, sarīkojums bija labi apmeklēts. K. Sp.

ĒRGĻU KOPS UZVAR

APGABALA SACENSĪBĀS KALAMAZŪ UZVAR LATVIEŠU SKAUTI

Agrā rīta stundā 4. martā, kad pūta auksts vējš, lija un dubļi šķīda uz visām pusēm, skauti gan lietus mēteļos, gan arī tikai jāciņās un dažs pat zemās kurpītēs, pulcējās „Rota Kiwani" pastāvīgajā Fruit Belt apgabala skautošanas rajonā uz visa apgabala sacensībām — šķēršļu gājienu. Sacensībās bija ieradušies 37 kopi, bet septiņi laika apstākļu dēļ nebija ieradušies. Šķēršļu gājienā ietelpa: pirmā palīdzība, orientēšanās, attālumu noteikšana, ēdienu gatavošana, uguns iekuršana, ūdens uzvārīšana, mezgli un sējumi. Augstāko punktu skaitu sacensībās ieguva 75. Jelgavas skautu vienības „Ērgļu" kops, bet tās pašas vienības „Lāču" un „Vilku" kops saņēma 4. un 5. vietu. Sacensības bija izstrādājis un vadības kollēģijā darbojās Fruit Belt apgabala inspektors vad. A. Artmanis, kuŗš ir arī ASV latviešu skautu priekšnieks.

75. Jelgavas skautu pulciņu vada vad. K. Stunda, bet vienības priekšnieks ir vad. J. Ķesteris.

V. Bokis.

SKANDINĀVU MĒBEĻU IZPĀRDOŠANA
sakarā ar pārcelšanos.
Oriģinālas teak koka mēbeles tieši no importieŗa noliktavas:

Bufete 72 collas gaŗa	$ 125.00
Pusdienu galds 8 personām	$ 66.00
Krēsli	$ 14.60
Dīvani, 3-vietīgi, ar dāņu polsterējumu	$ 158.00
Kafijas galdi	$ 31.00

OVERSEAS FURNITURE CO., 73 JONESVILLE CRES.
(Eglinton - Victoria Park), tel. HU 5-2940, atvērsts no pl. 3—8 v.

MĀJU ĪPAŠNIEKI, SAGĀDĀJU
1-ās un 2-ās
OBLIGĀCIJAS
Visizdevīgākie maksāšanas noteikumi.
Nesaistoša informācija, ME 3-8305, Toronto.
V. LIEPIŅŠ,
PIRMAIS LATVIEŠU OBLIGĀCIJU BIROJS TORONTO.